

Strategie rozvoje kultury mikroregionu Břeclavsko na bázi spolupráce místních aktérů

Bc. Šárka Budovičová

Diplomová práce
2016/2017

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Šárka Budovičová
Osobní číslo: M15287
Studijní program: N6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: Veřejná správa a regionální rozvoj
Forma studia: prezenční

Téma práce: Strategie rozvoje kultury mikroregionu Břeclavsko
na bázi spolupráce místních aktérů

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Představte roli kultury v rozvoji regionu a teoretické aspekty jejího řízení na regionální a místní úrovni.
- Popište přístupy a nástroje ke kulturním politikám v EU a ČR.

II. Praktická část

- Provedte analýzu akcí a aktérů kultury v mikroregionu Břeclavsko.
- Zhodnoťte spolupráci místních aktérů při rozvoji kultury v mikroregionu Břeclavsko.
- Navrhněte koncepci rozvoje kultury mikroregionu Břeclavsko a zpracujte návrh projektu včetně jeho finanční, časové a rizikové analýzy.

Závěr

Rozsah diplomové práce: **cca 70**
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

BOLE, David, Mateja ŠMID HRIBAR and Jani KOZINA. The Synergy of Culture and Tourism for the Development of Rural Areas. 1st ed. Ljubljana: ZRC Publishing, 2013, 52 s. ISBN 978-9-612-54485-0.

HORÁKOVÁ, Hana a Dana FIALOVÁ. Transformace venkova: turismus jako forma rozvoje. 1. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014, 398 s. ISBN 978-80-7380-537-1.

KRAFTOVÁ, Ivana et al. Bezpečný rozvoj regionu: základní koncept. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2016, 185 s. ISBN 978-80-7552-261-0.

PERIS - ORTIZ, Marta and José M. MERIGÓ-LINDAHL. Entrepreneurship, Regional Development and Culture: An Institutional Perspective. 1st ed. Berlin: Springer, 2015, 216 s. ISBN 978-3-319-15111-3.

TAJTÁKOVÁ, Mária, Jana NOVÁ a Ladislav BEDŘICH. Marketing neziskových organizací, športu a kultúry. 1. vyd. Bratislava: Wolters Kluwer, 2016, 194 s. ISBN 978-80-8168-407-4.

Vedoucí diplomové práce: **RNDr. Pavel Bednář, Ph.D.**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání diplomové práce: **15. prosince 2016**
Termín odevzdání diplomové práce: **18. dubna 2017**

Ve Zlíně dne 15. prosince 2016

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

RNDr. Pavel Bednář, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledky obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 12. 4. 2014

Dudovičová

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Tato diplomová práce se zabývá strategií rozvoje kultury v mikroregionu Břeclavsko na bázi spolupráce místních aktérů. Úvodní teoretická část je věnována objasnění role kultury ve vztahu k jednotlivým přístupům a nástrojům kulturní politiky. Nechybí ani krátké poohlédnutí na rozvoj kulturní politiky v ČR a EU.

Pro posouzení současného stavu rozvoje kultury je vymezen profil vybraného mikroregionu a jeho historické pozadí. Na základě provedené analýzy akcí a aktérů je zhodnocena úroveň místní kultury.

V závěru práce je provedeno empirické šetření formou standardizovaných rozhovorů s vybranými aktéry různých sektorů kultury a na základě provedené SWOT analýzy je navržena koncepce dalšího rozvoje mikroregionu Břeclavsko a navržen projekt.

Klíčová slova: kultura, mikroregion Břeclavsko, místní aktéři, kalendář akcí, projekt

ABSTRACT

This thesis deals with the development strategies in the micro-region Břeclavsko culture based on collaboration between local actors. The theoretical part is devoted to clarifying the role of culture in relation to different approaches and tools of cultural policy. There is a brief look back at the development of cultural policy in the Czech Republic and the EU.

To assess the current state of development of culture is defined by the profile of the selected micro-region and its historical background. Based on the analysis of actions and actors is assessed level of local culture.

The conclusion is done empirical investigation by standardized interviews with selected participants representing various sectors of culture and based on the SWOT analysis is to design a strategy for further development of the micro-region Břeclavsko and the proposed project.

Keywords: culture, micro-region Břeclavsko, local participants, event calendar, project

Za podnětnou spolupráci, odborné vedení a cenné rady při tvorbě této diplomové práce bych velmi ráda poděkovala svému vedoucímu panu ***RNDr. Pavlu Bednářovi, Ph.D.***

Mé poděkování patří také všem aktérům a zástupcům obcí a měst, kteří mi věnovali svůj čas a podíleli se na vysoce fundovaných rozhovorech.

Dále bych chtěla poděkovat svým rodičům za trpělivost, podporu a pomoc, kterou mi poskytovali v průběhu celého studia a následně i při zpracování mé diplomové práce.

OBSAH

ÚVOD.....	8
1 CÍLE PRÁCE A METODIKA.....	9
I TEORETICKÁ ČÁST.....	11
2 ROLE KULTURY V ROZVOJI REGIONŮ	12
2.1 KULTURA	12
2.2 FORMY KULTURY	13
2.2.1 Kultura a její přínos k rozvoji regionů	14
2.2.2 Místní kultura.....	15
2.2.3 Regionální kultura.....	16
3 PŘÍSTUPY A NÁSTROJE KULTURNÍ POLITIKY V EU A ČR.....	19
3.1 HODNOTA KULTURY	19
3.2 KULTURNÍ POLITIKA.....	20
3.3 ROZVOJ KULTURNÍ POLITIKY V ČR A EU	21
3.3.1 Kulturní politika na místní úrovni.....	23
3.3.2 Globální úroveň kulturní politiky.....	24
3.4 PŘÍSTUPY KE KULTURNÍ POLITICE.....	27
3.5 NÁSTROJE KULTURNÍ POLITIKY	31
3.5.1 Legislativní nástroje	32
3.5.2 Ekonomické nástroje.....	34
3.5.3 Institucionální nástroje	36
3.5.3.1 Národní úroveň	36
3.5.3.2 Regionální a místní úroveň.....	37
3.5.4 Metodické a řídicí nástroje.....	38
II PRAKTICKÁ ČÁST	40
4 SOCIOEKONOMICKÁ CHARAKTERISTIKA MIKROREGIONU BŘECLAVSKO.....	41
4.1 POČET OBYVATEL.....	42
4.2 VĚKOVÁ STRUKTURA	42
4.3 VZDĚLANOSTNÍ STRUKTURA OBYVATELSTVA	43
4.4 HISTORICKÝ VÝVOJ VE VZTAHU K ROZVOJI KULTURNĚ SOCIÁLNÍHO CESTOVNÍHO RUCHU	44
4.5 PŘESHRAŇNÍ SPOLUPRÁCE V RÁMCI SOCIOKULTURNÍHO ROZVOJE MIKROREGIONU BŘECLAVSKO.....	45
4.6 KULTURNÍ PAMÁTKY	47
5 ANALÝZA KULTURNÍCH AKCÍ A AKTÉRŮ MIKROREGIONU BŘECLAVSKO.....	50
5.1 KULTURNÍ INFRASTRUKTURA.....	50
5.2 KALENDÁŘ KULTURNÍCH AKCÍ MIKROREGIONU BŘECLAVSKO	52
5.3 AKTÉŘI MÍSTNÍ KULTURY	57
5.4 ZHODNOCENÍ SPOLUPRÁCE MÍSTNÍCH AKTÉRŮ	61
5.4.1 Výběr aktérů.....	61

5.5	VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ FORMOU ŘÍZENÉHO ROZHOVORU.....	62
5.6	VYHODNOCENÍ VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ.....	63
5.7	ZÁVĚR K VÝZKUMNÉMU ŠETŘENÍ.....	72
6	SWOT ANALÝZA	74
7	KONCEPCE ROZVOJE KULTURY MIKROREGIONU BŘECLAVSKO	76
7.1	VIZE MIKROREGIONU BŘECLAVSKO PRO OBLAST KULTURY	76
7.2	PRIORITNÍ CÍLE ROZVOJE KULTURY V MIKROREGIONU BŘECLAVSKO	77
7.2.1	Prioritní cíl 1: Zvyšování úrovně kulturního života v mikroregionu Břeclavsko.....	77
7.2.2	Prioritní cíl 2: Zachování a obnova památek a kulturního dědictví	78
7.2.3	Prioritní cíl 3: Posilování propagace a kulturní image mikroregionu	79
7.2.4	Prioritní cíl 4: Tvorba nových kulturních hodnot a jejich prezentace na celostátní a mezinárodní úrovni	80
7.2.5	Prioritní cíl 5: Zvýšení finanční podpory institucí, spolků a soukromého sektoru v oblasti kultury	81
8	NÁVRH PROJEKTU „REKONSTRUKCE LICHTENŠTEJNSKÉHO ZÁMEČKU BŘECLAV - POHANSKO“	82
8.1	INFORMACE O OBJEKTU	82
8.2	SOUČASNÝ STAV A ZDŮVODNĚNÍ PROJEKTU	83
8.3	CÍL PROJEKTU.....	83
8.4	ANALÝZA CÍLOVÝCH SKUPIN.....	84
8.5	POPIS PROJEKTU A JEHO AKTIVIT	85
8.6	ČASOVÁ ANALÝZA DOBY TRVÁNÍ PROJEKTU METODOU CPM	86
8.6.1	Řešení prostřednictvím programu WinQSB	88
8.7	FINANČNÍ ANALÝZA	90
8.8	RIZIKOVÁ ANALÝZA	90
8.9	ZÁVĚREČNÉ ZHODNOCENÍ PROJEKTU	91
	ZÁVĚR	92
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	94
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	98
	SEZNAM OBRÁZKŮ	99
	SEZNAM TABULEK.....	101
	SEZNAM PŘÍLOH.....	102

ÚVOD

Kultura je univerzální lidský fenomén, jenž není vlastní jiným biologickým formám života a je vždy v protikladu k jiným kategoriím sociálního života, např. ekonomii, politice, či biologii. Lidé si v průběhu života osvojují nejrůznější schopnosti, představy, zvyklosti, jež vedou ke kulturním odlišnostem mezi jednotlivými lidskými skupinami, žijící v obcích a městech.

Mezi oblasti ovlivňující významnou měrou celkový rozvoj jednotlivých obcí a regionů patří tradiční lidová kultura, která svými specifickými rysy obohacuje soudobou evropskou kulturu. Na ni navazují neprofesionální umělecké spolky dětí, mládeže i dospělých, které mají často zásadní význam pro upevňování místních občanských společenství a pro kulturní život zejména v menších obcích, kde jeho prezentace často zajišťuje jediný kontakt místních obyvatel.

Nemalý význam hrají i kulturní aktivity nadnárodního charakteru a přeshraniční spolupráce v oblasti kultury. Jejich cílem je především zatraktivnění jednotlivých regionů, ale i celého Evropského kontinentu a tím i posílení integrity v rámci sociální a hospodářské sféry.

Důležitou roli v kultuře hrají místní instituce a spolky, jejichž cílem je zejména pravidelné setkávání a společné řešení problémů, a také zapojení všech místních aktérů. Pro dosažení žádoucích cílů je podstatná spolupráce všech těchto kulturních složek. Zajímalo mne proto, jakou roli sehrává činnost jednotlivých kulturních aktérů v rozvoji kultury a jak mezi nimi funguje vzájemná spolupráce.

Je nutné zdůraznit i význam získávání financí nutných k rozvoji místní kultury. Část nákladů alokují obce ze svých rozpočtů, zbývající část nákladů k realizaci kulturních aktivit hradí spolky a organizace z prostředků svých činností nebo pomocí grantových a dotačních programů Evropské unie.

Všechny tyto aspekty budou obsahem diplomové práce a budou podrobně rozebrány v jejich jednotlivých částech. Při koncipování struktury práce bude vycházeno ze znalostí autorky, která v dané oblasti od malička žije.

1 CÍLE PRÁCE A METODIKA

CÍLE PRÁCE

Když jsem se zamýšlela nad otázkou, co má být hlavním cílem mé diplomové práce, odpovídám si, že by to měla být analýza současného stavu kulturního dění oblasti, ve které od malička žiji a kterou mám ráda. Výsledkem této analýzy bude vytvoření podkladového materiálu pro koncepci dalšího rozvoje kultury a kulturních akcí v mikroregionu Břeclavsko.

Na hlavní cíl navazují další dílčí cíle:

- ❖ Pomocí literární rešerše představit roli kultury v rozvoji regionu
- ❖ Popsat přístupy a nástroje ke kulturním politikám
- ❖ Zhodnotit spolupráci místních aktérů při rozvoji kultury v mikroregionu Břeclavsko
- ❖ Na základě metody SWOT analýzy odhalit silné a slabé stránky a poukázat na příležitosti a hrozby v rámci kulturního rozvoje mikroregionu Břeclavsko
- ❖ Z výsledků empirického šetření formou strukturovaného rozhovoru navrhnout koncepci rozvoje kultury v mikroregionu Břeclavsko a zpracovat návrh projektu včetně jeho časové, finanční a rizikové analýzy

Ve své práci se budu zabývat analýzou vzájemné spolupráce místních aktérů při rozvoji kultury v mikroregionu Břeclavsko a na základě této analýzy bude navržena koncepce rozvoje a návrh projektu k naplnění těchto cílů.

V teoretické části mé diplomové práce představuji roli kultury v rozvoji regionu a hodnotím teoretické aspekty jejího řízení na regionální a místní úrovni. Zabývám se také přístupy a nástroji ke kulturním politikám v rámci EU a ČR.

Praktická část analyzuje kulturní akce, místní aktéry a jednotlivé složky místní kulturní infrastruktury. Formou řízeného rozhovoru bude proveden výzkum úrovně kultury a spolupráce místních aktérů s 9 vybranými respondenty z různých sfér kultury. V návaznosti na zjištěné informace bude navržena koncepce rozvoje kultury mikroregionu Břeclavsko se SWOT analýzou a navržen projekt na zkvalitnění rozvoje kultury.

V případě úspěšného dokončení mé diplomové práce vypovídající o aktuálním stavu rozvoje kultury v mikroregionu Břeclavsko a zpracování konkrétního návrhu projektu pro budoucí rozvoj kultury, lze očekávat určitý přínos.

POUŽITÉ METODY PRÁCE

Při použití metodiky pro teoretickou část své diplomové práce jsem použila metodu literární rešerše. Pro výstup praktické části jsem zvolila empirické šetření ve formě standardizovaného neboli řízeného rozhovoru s vybranými zástupci v oblasti kultury. Při zpracování koncepce a návrhu projektu jsem využila metodu SWOT analýzy a metodu CPM.

Literární rešerše

Dle Papíka (2011, s. 126) rešerši rozumíme soupis použité literatury k tématu, na kterém máme pracovat. Vypracovat rešerši znamená prohledat dostupné informační zdroje jako je například katalog knihoven, odborné elektronické databáze i zdroje na internetu. Shromáždění a studium vybrané relevantní literatury je předpokladem k vytvoření přehledu o stavu poznání zvoleného tématu práce.

Standardizovaný rozhovor

Dle Soukupa (2014, s. 89) je standardizovaným typem rozhovoru takový rozhovor, ve kterém jsou předem dány neměnné otázky a jejich jasná formulace, přičemž musí být zachováno i přesné řazení otázek při rozhovoru, neboť i jiným pořadím kladení otázek lze ovlivnit verbální chování respondentů. Výsledky z takového šetření jsou poměrně dobře srovnatelné, avšak je tu skutečnost, že standardizovaný rozhovor nemůže být použit pro oblasti zkoumání, o kterých nemáme dostatek informací.

Časová analýza - metoda CPM

Cílem časové analýzy projektů dle Famfulíka a kol. (2010, s. 36) je stanovení kritické cesty, jejíž délka určuje dobu trvání celého projektu. Činnosti, které tvoří kritickou cestu, jsou činnosti kritické (na jejich průběhu závisí termín dokončení projektu). Kritickou cestu metodou CPM lze provést v síťovém grafu, pomocí incidenční matice nebo v lineárním diagramu.

SWOT analýza

Kadeřábková (2004, s. 332) definuje SWOT analýzu jako moderní metodu strategického plánování používanou v oblasti státní správy a územního plánování. Tato metoda v evropských podmínkách slouží k hodnocení silných a slabých stránek a k odhalení možných příležitostí a hrozeb spočívajících v daném projektu.

TEORETICKÁ ČÁST

2 ROLE KULTURY V ROZVOJI REGIONŮ

Kultura jako významná součást moderního světa přispívá k budování jak sociálního, tak ekonomického pilíře obcí i regionů. Mění se od dob svého vzniku, avšak svoji kontinuitu s minulostí si zachovává až dodnes.

Kultura a společnost jsou dvě věci, které spolu úzce souvisejí. Kultura aktivuje společnost, nebo naopak, podle toho, jak je společnost kultivovaná, tak vypadá i její kulturní život. Bačuvčík (2011, s. 9) ve své knize hovoří o kultuře v širokém slova smyslu, která je definovaná jako to, co „povznáší člověka ze stavu zvířecího“ a zahrnuje tedy prakticky vše, čím se člověk či lidstvo za dobu své existence dokázal odlišit od přírody. Jiné je samozřejmě postavení kultury v užším slova smyslu, tedy kulturních institucí a produktů. Obecně řečeno, společenská role kulturních institucí se odvíjí od toho, jakým způsobem reflektují a zároveň spoluutvářejí danou kulturní identitu prostřednictvím formy a obsahu děl, která tvoří nebo prezentují. Jejich role je tedy determinována společenským prostředím, které ovšem není statické a v průběhu času se poměrně významně proměňuje, než kdykoliv před tím.

2.1 Kultura

Dle Perise (2015, s. 75) je kultura součástí moderního světa a spadá do řady různých akademických oborů. V politické vědě na ni nazírá jako na okrajovou záležitost ve srovnání s otázkami zdraví, obrany nebo vzdělání. Sociologie kultury nabízí hodně vodítek k chápání kulturní politiky, dosud se však nestala součástí přístupu kulturních studií nebo politické vědy k tomuto tématu.

Pojmem kultura se zabývají myslitelé z nejrůznějších společenských a humanitních disciplín již více než sto let. Úhly jejich pohledů na danou problematiku se mění v souvislosti se změnami, jimiž lidstvo prochází. Jinými slovy, badatelé reagují na určitou společenskou objednávku vznikající v určitém společenském kontextu. Zdá se, že urputná snaha definovat pojem kultura a naplnit ho obsahem je součástí odvěkého lidského snažení popsat realitu, stanovit řád a ujistit se tak o smysluplnosti lidského počínání. Podle Horákové (2014, s. 65) neexistuje všeobecně platná koncepce kultury a ani nemůže existovat žádná finální teorie.

Dle Klimešovy (2015, s. 323) publikace slovo kultura označuje „*soubor vybraných a tvůrčích lidských činností jako je literatura, umění, divadlo, náboženství a vzdělávání*“. Ve společenských vědách, je to systém všech významů, činností a vzorců chování, které si člověk osvojuje jako člen společnosti, kde se tato kultura pěstuje a předává.

Podle Williamse (2003, s. 87) získalo slovo kultura tři okruhy významů:

- ❖ Intelektuální, duchovní a estetický
- ❖ Označuje způsob života komunit, společností, lidstva obecně
- ❖ Reprezentuje intelektuální a umělecká díla, praktiky a dovednosti

Kultura je tedy nejen souborem věcí, ale i souhrnem procesů a praktik, pomocí nichž lidé rozpoznávají vlastní identitu v rámci skupiny i mimo ni. Jsou to všechny projevy sociálního života lidské společnosti, vše, co není vytvořeno přírodou.

2.2 Formy kultury

Kultura může nabývat několik forem. Můžeme ji chápat v podobě výtvorů lidské činnosti, v podobě sociokulturních regulativů, idejí či institucí organizujících lidské chování. Kulturou označujeme vše, co vytvořilo lidstvo během svého vývoje.

Ve své publikaci Heřmanová et al. (2009, s. 17) dělí kulturu na hmotnou (materiální) a nehmotnou (duchovní).

- ❖ Ke hmotné kultuře řadíme všechny lidské výtvořiny, ať již jde o stavby (architektonické objekty, urbanistické soubory, ale také např. okrasné zahrady či parky) nebo umělecká díla
- ❖ Duchovní kulturu pak tvoří souhrn výsledků lidské činnosti v umění, vědě a vlastně ve společenském životě vůbec, včetně jazyka, písma, náboženství, hudebních či tanečních projevů, lidových zvyků a tradic, příkladem nehmotné kultury mohou být i místní zvyky

Podle profesora Osborna patří mezi formy kultury:

- ❖ Artefakty- materiální výtvořiny
- ❖ Sociokulturní regulativy- normy, pravidla, kulturní vzorce
- ❖ Ideje- myšlenky, hodnoty, představy
- ❖ Sociální instituce- rodina, stát, manželství, náboženství, věda

2.2.1 Kultura a její přínos k rozvoji regionů

Regiony v České republice reprezentují bohaté kulturní tradice a dědictví, jejichž potenciál dosud není dostatečně cíleně využíván ke strukturálnímu rozvoji, s výjimkou cestovního ruchu, neboť dochované zdroje kulturního dědictví jako např. umělecká díla, sbírky muzejní povahy či umělecké památky a instituce, jež je prezentují, jsou významným cílem kulturní turistiky a turistické oblasti.

Průcha (2015, s. 86) identifikoval kulturu jako konkrétní činitel při budování jak sociálního, tak ekonomického rozvoje a je zahrnuta do strategie hospodářského růstu, která je podkladem pro určení priorit v oblasti kultury:

- ❖ Podpora rozvoje regionů prostřednictvím dostupné kulturní infrastruktury
- ❖ Zlepšení podmínek pro investice a poskytování služeb v kulturním průmyslu
- ❖ Zabezpečení ochrany a revitalizace kulturního dědictví

Každý člověk žije v určitém místě, oblasti, regionu, zemi a spolu s dalšími lidmi tak tvoří nejen rodinné, profesní, přátelské, ale i územní společenství. Při setkání s obyvatelem z jiných míst většinou používáme označení státu, historické země, územněsprávní jednotky, případně nejbližšího velkého města. Běžně si pak vybavíme i přibližné hranice těchto územních celků a mnohdy se dodatečně snažíme vybavit si alespoň jejich základní rysy či charakteristiky typické, specifické, jedinečné, které dané území odlišují od území ostatních.

V Česku lze vymezit oblasti, které mnohdy tyto charakteristiky nesou již ve svém názvu. Pojmenování dostaly někdy v minulosti a nejčastěji reprezentují specifický způsob života, tedy specifickou kulturu a prostředí nebo představují jakousi paralelu s často od nás vzdálenými kraji, jejichž název je pro nás synonymem vlastností určitého prostředí, kterému se podobají. Zatímco první z nich nejčastěji označujeme pojmy kulturní region či národopisná oblast a vědomí příslušnosti obyvatel k území je v myslích lidí relativně ostře ohraničeno a je z hlediska času relativně stabilní, území druhého typu bychom označili pojmem oblast a jsou utvářeny v myslích jak obyvatel, tak i uživatelů území.

Role sociální a kulturní perspektivy je zdůrazněna vytvořením symbolických regionů, jenž má každý ve své mysli. Socializační proces nevyhnutelně vytváří myšlenku „náš region“, neboť téměř všechny charakteristiky, které odlišují člověka od zvířete, jsou vytvořeny pro udržení již začleněných skupin.

2.2.2 Místní kultura

Důležitou dimenzi každé místní kultury představují sociokulturní regulativy. Jedná se o relativně stálý, uznávaný soubor předpisů, norem, hodnot, pravidel a vzorců chování, který je sdílen členy určitého společenství. Dle Dostála (2012, s. 96) se jeví sociokulturní regulativy jako normativní, negenetický program činnosti jednotlivců a sociálních skupin, kulturně limitují, stimulují a determinují průběh sociálních interakcí ve standardních situacích. Působí na volbu vhodných a eliminaci nežádoucích způsobů chování, integrují zájmy a snahy jednotlivců s potřebami společnosti a zpevňují vnitřní stabilitu dané kultury. Zahrnují širokou škálu příkazů, zákazů, trestů, ocenění, uznání a odměn, čímž vytvářejí v každé kultuře prostor přípustného a společensky žádoucího jednání. Podle stupně institucionalizace je možné sociokulturní regulativy klasifikovat na:

- ❖ Kategoricky vyžadované
- ❖ Formálně předepsané
- ❖ Formálně nepředepsané
- ❖ Sociálně irelevantní

Naproti tomu z pohledu Hubáčka a kol. (2015, s. 29) vedle sociokulturních regulativů zaujímají v lokálních kulturách neméně významnou roli také ideové systémy. Ideje jako třída kulturních jevů představují informační základnu, intelektuální potenciál a nadindividuální, negenetickou paměť, kterou disponují příslušníci každé místní kultury. Kulturní ideje vstupují v podobě kognitivních a symbolických systémů, jedinečných souhrnů znalostí, pojmů, kategorií a explanačních principů, jejichž prostřednictvím členové dané kultury vnímají a interpretují přírodní a sociokulturní realitu.

Hlavním cílem je posilování respektu vlastní kultuře jako předpokladu k respektu k ostatním kulturám. Z tohoto důvodu je velmi žádoucí věnovat péči udržení a rozvoji kulturní infrastruktury nejen v regionálních centrech, ale také na místní úrovni.

V České republice je hustá síť kulturních organizací různého charakteru. Patří mezi ně místní kulturní centra, zejména divadla a kulturní domy, která však nedisponují dostatečným vybavením, odpovídající právní formou a dostatkem financí. Kulturní pracovníci na místní úrovni nejsou dostatečně zaplacení a mají omezený přístup k aktuálním zahraničním poznatkům a metodám, jak zprostředkovávat a rozvíjet kulturní hodnoty. Velkým problémem jsou také nedostatečné investice do místní kulturní infrastruktury a nerovnoměrné rozložení kulturního potenciálu.

Klíčovým aktérem na místní úrovni je dle Pavlíka (2014, s. 124) obec, jejíž koordinační role je bohužel negativně ovlivněna její roztržitostí. Pro dosažení stanovených cílů je proto podstatná spolupráce jednotlivých obcí. Obce se sdružují nejčastěji formou dobrovolných svazků obcí nebo místních akčních skupin.

Důležitou součástí rozvoje venkovských obcí jsou místní instituce a spolky, jejichž pomocí je nastartován potenciál kulturního a společenského života na venkově. Podstatné je zejména pravidelné setkávání obyvatel ke společnému řešení problémů, a také zapojení všech skupin obyvatel. Mezi další významné aktéry, ovlivňující rozvoj kultury na venkově patří i podnikatelské subjekty. Nejen proto, že vytvářejí pracovní místa pro obyvatele, ale také přispívají k uspokojování jejich potřeb. V neposlední řadě hrají významnou roli také sami obyvatelé.

Na místní úrovni je proto nutné zlepšit hlavně podmínky pro volnočasové kulturní aktivity obyvatel a využití lokálního kulturního potenciálu. Pro důstojný život na venkově je zásadní rozšiřování a zkvalitňování kulturní nabídky pro všechny skupiny obyvatel. K dosažení těchto cílů je důležité posílení strategických nástrojů a přístupů k místnímu rozvoji. V opačném případě by mohlo dojít k slabé identifikaci s regionem, ke ztrátě orientace ve světě a k prohloubení frustrace ze špatných životních podmínek. Do zorného pole je potřebně postavit fakt, že kulturní činnosti rozvíjí celkový intelekt člověka, jeho tvořivost a představitost a tím posiluje jeho schopnost čelit společenským výzvám a vytváří předpoklady k aktivnímu občanství.

2.2.3 Regionální kultura

Pro bližší pochopení regionální úrovně kultury je důležité si nejprve v širším kontextu vymezit pojem regionu v návaznosti na utváření regionální úrovně kultury.

Pojetí regionu

Chápání pojmu „region“ může být na základě konkrétní interpretace do jisté míry neurčité, neboť jeho vymezení představuje poměrně variabilní koncepci, kterou je třeba podřizovat konkrétním požadavkům. Nejprve je zřejmě vhodné podotknout, že regiony nemusí být striktně spjaty výlučně s administrativním vymezením územních celků na jednotlivých stupních hierarchické soustavy, přestože i takový přístup může být v některých případech ve snaze o zjednodušující podání řešeného problému opodstatněný.

Obecně lze pojem „region“ nepochybně pojit s prostorovým vymezením určité územní entity, která je definována prostřednictvím určujícího atributu, jímž se diferencuje od svého

okolí. Například v pojetí Macháčka, et al. (2011, s. 14) je region územním celkem, který je podle nejméně jednoho znaku vyčlenitelný z širšího území, jenž je pomocí těchto znaků vymezován pro konkrétní účel či jemuž v uspořádání území přísluší konkrétní funkce.

Při nahlížení na region v kontextu bezpečnostní terminologie je na jedné straně zřejmě přiměřené chápat region poněkud volněji, jako otevřený organismus četně interagující s okolím, a nesvazovat jej výhradně do rigidních správně determinovaných ohraničení, na straně druhé právě s ohledem na úkoly státu a jeho vnitřních správních celků musí být tento definiční prvek zachován. Region je významnou měrou formován a rozvíjen spíše prostřednictvím společných zájmů, mentalitou, historickou zkušeností a kulturou. Nezanedbatelnou roli při vymezení regionu dle Zdražila (2015, s. 75) zastává i přirozené prostředí definované geografickými faktory, jež do jisté míry rovněž determinují výše zmíněné antropogenní dispozice.

Naproti tomu Hudec et al. (2009, s. 48) vysvětluje, že je vhodnější přijímat spíše systémové vymezení regionu, na jehož základě je region složitým prostorově otevřeným dynamickým systémem integrujícím značný počet prvků různé kvality a množství vzájemných vazeb, který je značně strukturovaný a disponuje širokou škálou různorodých vlastností.

Za výhodu systémového pojetí je pro potřeby bezpečnostně orientovaného přístupu z pohledu Hudce et al. (2009, s. 56) zásadní právě uvažování zasazení regionu do širšího kontextu, umožňujícího na region nahlížet v rámci vnitřní i vnější strukturace. Jinými slovy, pokud lze o regionu uvažovat jako o sofistikovaném systému, lze také uvažovat o nestálosti jeho vstupů i výstupů, kterými je determinována jeho vzájemná kauzalita s vnějším prostředím, přičemž vzájemné působení s okolím je zdrojem nejen nesčetného množství rozvojových příležitostí, ale také potencionálním zdrojem rizik.

Regionem v uvedeném smyslu může být stejně tak chápáno území jediného státu, oblasti, kraje, ale i pouze seskupení několika municipalit nebo naopak nadnárodní uspořádání zemí, dokonce i oblast zahrnující celý kontinent. Buzan a Hansen (2009, s. 123) logicky doporučují ke každému regionálně založenému přístupu k bezpečnostní problematice jednoznačně oddělit regionální a globální úroveň a vymezit zkoumanou referenční hladinu.

Regionální úroveň kultury

Význam kultury pro rozvoj je zdůrazňován na regionální úrovni. Dle Wokouna (2008, s. 356) byly definovány oblasti, na které se rozvoj zaměřuje:

- ❖ Podpora podnikání, místní zaměstnanosti a rozvoje komunit, které kladou důraz na schopnost přitahovat osoby s vysokou kvalifikací, jmenovitě v oblasti kulturních služeb
- ❖ Podpora obnovy fyzického prostředí, kde je žádoucí se soustředit i na obnovu historického a kulturního dědictví
- ❖ Akce přispívající k sociální soudržnosti, včetně doporučovaných akcí zaměřených na kulturní integraci a sociální začleňování
- ❖ Posilování cestovního ruchu, jehož nedílnou součástí je kulturní turistika

3 PŘÍSTUPY A NÁSTROJE KULTURNÍ POLITIKY V EU A ČR

V tradičních přístupech kultura představuje třídu věcí a jevů humanizujících a kultivujících člověka. Moderní vědecká definice kultury ji vnímá jako složitý celek, který zahrnuje vědění, víru, umění, právo, morálku, zvyky a všechny ostatní schopnosti, které si člověk osvojil jako člen společnosti.

3.1 Hodnota kultury

Hodnota kultury je složitá, politická otázka. Má mnoho společného i s jinými významnými politickými trendy. Spojení veřejné hodnoty s konkrétními politickými projekty a s širšími sítěmi tvůrců politiky přináší vážné problémy v jejím využití a udržitelnosti v organizacích kulturního sektoru. Zajímavé je, jak dominantní postavení veřejná hodnota získala v prvním desetiletí nového tisíciletí.

Úvodní poznámky k veřejné hodnotě lze rovněž přímo vztáhnout k širší otázce povahy tvorby veřejné politiky. Dle vysvětlení Nutleye et al. (2007, s. 194) jde o to, že veřejnou politiku nelze pokládat za kus čistého papíru, na který se dá napsat jakékoli rozhodnutí. Tvůrci politiky se totiž musejí podřizovat celé řadě omezení, ať už jde o omezení rozpočtová, omezení plynoucí z institucionální tradice, mediálního vnímání, volebních zájmů, požadavků zájmových skupin nebo z ideologie politiků samotných. Tvorba politiky není lineární proces, o čemž svědčí jak etnografické výklady veřejné politiky, tak výzkumné programy zkoumající využívání faktických dokladů a tvorbu politiky.

Meze teorie veřejné hodnoty nestačily na to, aby zabránily jejímu vlivu napříč veřejnými službami. Zvlášť velký vliv měla veřejná hodnota jako nástroj obrany hodnoty sektorů a organizací, které představovaly potencionální zdroje konfliktu. To platí zejména o kulturním sektoru, v němž se veřejná hodnota proměnila v hodnotu kulturní. V kulturním sektoru se začaly ozývat hlasy proti politickým tendencím, spojovat kulturu s ekonomickou a sociální politikou. Reakce proti dvojímu tlaku sociální a ekonomické politiky se objevily již na přelomu jednadvacátého století, kdy klíčovým záměrem kulturní politiky je především kvalita, ve které se odráží primát estetického a uměleckého.

V dokumentu nazvaném „Vláda a význam kultury“, který napsala v roce 2004 britská ministryně kultury Tessa Jowellová ve svém tvrzení zdůraznila, že kultura je podstatou toho, co znamená být člověkem, ale že to nejlepší z kultury poskytuje cosi jedinečného, co si zaslouží finanční podporu samo o sobě.

Souvislosti s veřejnou hodnotou se zde ukazují zcela jasně. To, že teorie veřejné hodnoty trvá na jedinečných aspektech veřejné administrativy, nepodchytilných systémech managementu soukromého sektoru, přesně zapadá do názoru, že kultura je jiná než ostatní oblasti veřejné politiky a zcela se to shoduje s požadavkem přiznat politice zvláštní status. Právě v tom našla kulturní hodnota v podobě, jakou měla v polovině prvního desetiletí jednadvacátého století svůj základ i záměr.

Kulturní hodnota má složitou historii a vyvíjela se tak, aby zahrнула řadu vzájemně provázaných forem hodnoty vytvářených uměleckými a kulturními organizacemi. Termín kulturní hodnota vysvětluje ve své knize O'Brien (2015, s. 210) jako most mezi veřejnou a kulturní hodnotou.

V knize rovněž uvádí, že kulturní hodnota má tři okruhy účastníků:

- ❖ Veřejnost
- ❖ Odborníky
- ❖ Politiky

Tyto tři rozdílné skupiny se spojují se třemi rozdílnými typy hodnoty nebo se třemi různými příběhy hodnoty. Hodnota vytvářená kulturními organizacemi získává tři podoby, k nimž patří, vnitřní prožitková hodnota vytvářena organizacemi, instrumentální hodnota vytvářena pro účely veřejné politiky a institucionální hodnota vznikající z vazeb mezi organizacemi a jejich rozmanitým publikem. Veřejnou hodnotu nejvěrněji mapuje institucionální hodnota, i když také vnitřní a instrumentální hodnota mají vztah ke specifickým státům, které produkují organizace podílející se na kulturní politice.

3.2 Kulturní politika

Dle Horákové (2012, s. 212) je kulturní politika komplexní a multi-dimensionální oblastí lidské činnosti, která zahrnuje širokou škálu problémů sahající od kulturních průmyslů k historickému a kulturnímu dědictví, přes kulturní legislativu. Ovlivňuje uměleckou produkci a umělce jako takové, působí též na kulturní rozmanitosti ke kulturním právům a účasti na kultuře. Její součástí jsou také diskuze, politická rozhodnutí a praktické postupy týkající se všech těchto otázek.

Podle názoru Ertürkové et. al. (2011, s. 15) koncept participace v dnešním světě dalece přesahuje pouhou účast na hlasování nebo mobilizaci občanů v úsilí o jejich občanská a

politická práva, jedná se o záležitost, která se v úplné míře týká rovněž ekonomických, sociálních a kulturních práv. Participace na kulturním životě v tomto ohledu zahrnuje mnohem více než účast na aktivitách, jmenovitě aktivní spolupráci a účasti na rozvoji a realizaci politik, vyjádření společenského postupu a svobody volby. I když je koncept participace v dnešní době zmiňován stále častěji, na jeho definici nepanuje jednoznačná shoda. Zároveň bychom mohli konstatovat, že kulturní práva, kulturní rozmanitost a kulturní participace stále nejsou považovány za nezbytné předpoklady naplnění práva na participaci a tyto otázky nejsou řešeny společně, tedy s ohledem na jejich vzájemnou provázanost. Existuje také pouze velmi omezené povědomí o významu kultury a právu podílet se na kulturním životě, a to zejména směrem k zajišťování sociálního smíru a dialogu. A přesto právo podílet se na kulturním životě zůstává zásadním aspektem, pokud jde o kulturní rozmanitost. Základy společenského dialogu mohou být posíleny, pokud lidem umožníme účastnit se na aktivitách pořádaných s cílem utvářet sociální a kulturní podmínky a budoucnost místa, v němž žijí. Kroky směřující k podpoře účasti na rozhodovacích mechanismech, společenském a kulturním životě ve městě a důkladná analýza práva účastnit se kulturního života mohou představovat zásadní aspekt demokratizačních snah.

3.3 Rozvoj kulturní politiky v ČR a EU

Česká republika má, stejně jako většina evropských států, bohatou tradici přímé účasti státu na ovlivňování podmínek kulturního života občanů. Velká pozornost je věnována nejen regionům příhraničních oblastí, ale také regionům s vysokou nezaměstnaností, vždy s důrazem na možnosti ekonomizace daného kulturního potenciálu.

Mlejnek (2016, s. 96) v současnosti chápe českou kulturní politiku jako koncepční činnost státu, regionálních a místních orgánů, jejímž cílem je přispívat k vyváženému a harmonickému rozvoji jednotlivých regionů v ČR, ke snižování neodůvodněných rozdílů mezi úrovněmi rozvoje jednotlivých regionů a ke zlepšení regionální hospodářské struktury. Taktéž uvádí, že Regionální politika:

- ❖ Představuje koncepční a výkonnou činnost státu a územních samosprávných orgánů
- ❖ Stanovuje hlavní směry a strategické cíle regionálního rozvoje na jednotlivých úrovních, tj. národní a regionální
- ❖ Vytváří metody a postupy k zajištění realizace stanovených cílů a priorit
- ❖ Uskutečňuje se především prostřednictvím systémových opatření na podporu regionálního rozvoje

Úsilí o vyvážený rozvoj není pojímáno jako snaha o zajištění stejného rozvoje ve všech regionech. Cílem tohoto úsilí je, proporcionální vývoj v celém státě i v úrovni regionů, s vytvořením rovnosti šancí regionů a využitím jejich demografického, přírodního, hospodářského a případně i dalšího potenciálu.

Pojetí regionální politiky a regionálního rozvoje se neustále vyvíjí. V posledním období mnohé země vyspělého světa a Evropské unie reformovaly její tradiční pojetí a zaměřily se podrobněji na definované cíle. Byly změněny i cílové segmenty, kterými se staly nově vytvořené regiony, mikroregiony a spádové oblasti spravované municipalitami.

Kraftová et al. (2016, s. 46) ve své publikaci uvádí, že zmíněné tradiční pojetí se posunulo v několika rovinách. První rovinou je cíl regionální politiky, jehož prioritou se stalo snižování rozdílů mezi regiony. Původní myšlenka harmonického rozvoje všech regionů byla nahrazena myšlenkou tzv. rovnosti šancí, tedy nikoli konečného stavu, a v EU pak tvorbou společných finančních zdrojů na financování regionální politiky. V nově uplatňovaném názoru převládá požadavek návratnosti či spíše efektivnosti vložených prostředků. Financované projekty mají řešit místní problémy a současně mají mít charakter tzv. růstového efektu. Druhou rovinou je hypotéza mezi regiony jako determinanty růstu, kde silně se vyvíjející regiony mají poskytovat významné hospodářské příležitosti pro ekonomické subjekty ze slabších regionů. Tím by měla být dosažena přirozená transformace slabších nebo postižených regionů.

Řešení regionálních disparit a s tím úzce související harmonický rozvoj regionů spolu představují dlouhodobý proces pro udržení základních civilizačních hodnot a kvality života společnosti směřující k omezování nerovnováhy ve vzájemných vztazích mezi ekonomickým, environmentálním a sociálním pilířem udržitelnosti a hospodářského růstu. K zabezpečení harmonického rozvoje regionů je třeba vytvářet podmínky pro zmírnění negativních regionálních disparit a využít vnitřního potenciálu jednotlivých regionů při respektování principů udržitelného rozvoje.

Aktuálním úkolem regionálního rozvoje v ČR i v jeho územně správních jednotkách je aplikace přístupů Evropské unie k otázkám regionální politiky, zvláště strategii regionálního rozvoje.

Podle Wokouna et al. (2008, s. 434) jsou za zásadní považovány tři základní funkce regionální politiky:

- ❖ Funkce komplexně koordinační (sladění ekonomických, sociálních a ekologických potřeb a i veřejných a privátních zájmů)
- ❖ Funkce stabilizační (především odstraňování sociálních a ekologických nerovnováh)
- ❖ Funkce dynamizující (podpora regionálního a municipálního rozvoje, zejména regionální a lokální ekonomiky)

Míra preferencí uvedených funkcí závisí na konkrétním stavu jednotlivých regionů a sídel, od municipálních, privátních, resortních i vládních představ a s ohledem na jejich určitou rozpornost, zvláště mezi funkcí druhou a třetí.

Obecně platí, že v podmínkách našich regionů je nezbytné zvyšovat konkurenceschopnost regionální ekonomiky, a zvláště lokálních ekonomik vůči okolí. Větší důraz je kladen na hledisko ekonomické, a to především vhodným využitím nástrojů hospodářské i ekologické politiky státu

Při formulování strategie rozvoje konkrétního regionu je třeba vycházet jednak z konkrétní situace v daném regionu, okrese a kraji i větších regionálních jednotkách, dále z trendů regionálního rozvoje ČR. Je žádoucí využívat nové přístupy k regionální politice a regionálnímu rozvoji, jež se v posledních letech začínají uplatňovat v celoevropském měřítku, zejména v EU. Vedle již legislativně zakotvených principů je třeba vzít do úvahy princip trvale udržitelného rozvoje a princip ochrany přírodního a kulturního dědictví v celé jejich diverzitě.

3.3.1 Kulturní politika na místní úrovni

Podoba politik na místní úrovni je v současnosti nepřímou podmíněna mezinárodními dohodami o kulturních statcích a službách. Životaschopnost kulturní nabídky v určitém městě podmiňuje možnost realizace veřejných kulturních politik. Veřejná kulturní zařízení a programy mohou být při absenci regulačního rámce napadeny jako nekalá soutěž nebo narušení trhu. A co je nejdůležitější, města a místní samosprávy nemohou chybět v mezinárodních debatách, jelikož občané svoje kulturní práva uplatňují zejména na místní úrovni. Dnešní města a obce jsou prostorem, kde se globalizace projevuje jasně a na první pohled, tvůrčí procesy probíhají v místních společenstvích. Nově sdílené symboly mají původ v místních komunitách.

Burke (2011, s. 197) dává najevo potřebu kulturní rozmanitosti každé oblasti tak, aby kulturní politika pěstovala vědomí odlišnosti, doplněné o kritické vysvětlení. Kultury se vzájemně překrývají. Některé základní myšlenky se mohou opakovat v různých kulturách, jelikož kultury mají částečně společné kořeny, stojí na podobných lidských zkušenostech a v průběhu dějin si od sebe mnohé vypůjčovaly, vzájemně se učily a obohacovaly. Jinak řečeno, kultury nemají žádné jasně vymezené hranice. Stejně tak nehovoří jedním hlasem v náboženských, etických, sociálních nebo politických otázkách a dalších aspektech lidských životů.

Města takové argumenty slyší ráda, státy a národy však už poněkud méně, jež charakterizovaly většinu moderních států. Základní kartografie měst vypadají velmi podobně. Občané požadují demokracii na místní úrovni, efektivně poskytované služby, transparentní procesy, místní samosprávu, která podporuje město jakožto otevřený systém, město vytvářející ve spolupráci se svými obyvateli nový význam.

Rostoucí význam měst a místních samospráv má závažné politické důsledky. Celostátní úroveň stále často neuznává města jako důležité aktéry při správě státu. S městy například pokaždé nebývá konzultována příprava státní nebo národní legislativy, která se přímo dotýká jejich kompetencí. Města rovněž pokaždé do svých rozpočtů nedostávají prostředky mnohdy nezbytně nutné při zavedení nové legislativy.

K hlavním výzvám našich společností patří zviditelnění a legitimizace procesů, při nichž občané vytvářejí nebo obnovují své vlastní symboly či nerativy, vynalézání nových kulturních forem a jejich uvádění v život. Města jsou připravena v dnešním světě působit s univerzální formulkou „mysli globálně, jednej lokálně“.

3.3.2 Globální úroveň kulturní politiky

V posledních letech dochází k postupnému uznávání legitimacy a práv měst, zejména jejich demokraticky zvolených samospráv, působit v mezinárodním politickém, hospodářském a kulturním životě. Přiznání tohoto práva dnes představuje významný faktor pro demokraticizaci mezinárodních vztahů a je nepostradatelným předpokladem toho, aby dohody a programy mezinárodních organizací měly skutečný dopad.

Ertürkova et. al. (2011, s. 35) ve své knize vysvětluje, že na globální úrovni se města aktivně zapojují do mírových a usmiřovacích iniciativ, jde o tzv. místní diplomacii, tam, kde státy často selhávají. Města jsou aktivní také v mezinárodní rozvojové spolupráci, jelikož mají

odborné znalosti, jimiž ostatní úrovně vlády nedisponují, například v oblasti bydlení, prevence rizik, veřejné dopravy nebo právě kulturního rozvoje.

Přítomnost měst v diskusích o kulturní politice a kulturní rozmanitosti na globální úrovni je zkrátka potřebná. Výzvy, jimž v dnešní době čelí naše společnosti, se ve městech projevují velmi naléhavým způsobem. Zájmy měst spojené se soužitím, pohostinností, image, kreativitou, obřadností nebo poznáním, jsou ze své podstaty kulturní. Demokracie a blahobyt do značné míry závisí na existenci veřejných platforem a oblastí, v nichž bude možné diskutovat a realizovat programy a politiky, ať už přímo „kulturní“ nebo se silným „kulturním rozměrem“.

Prostředí měst od nepaměti sloužilo jako ohnisko kulturních inovací a uměleckých experimentů, ale představovalo rovněž kulturní výzvy lidského rozvoje. Města po celém světě v posledních dvaceti letech ve stále větším měřítku zpracovávala strategické přístupy a významně investovala do dalšího rozvoje místního uměleckého života a kulturního sektoru. Plánování ve sféře kultury postupně začalo pronikat do všech oblastí společenského, ekonomického a územního rozvoje městského života. Moderní strategické plánování rozvoje měst, které skutečně slouží potřebám občanů a úspěšnému zasazení města do globálního kontextu, si v dnešní době nelze představit bez zahrnutí kulturního rozměru. Program agenda 21 pro kulturu, podporovaný světovou organizací místních samospráv UCLG, kulturu vnímá jako nepostradatelný pilíř udržitelného rozvoje, hned vedle oblasti ekonomické, společenské a ekologické.

Kulturní politiky tedy jednoznačně potřebujeme, neboť vývoj společnosti spočívá na třech pilířích: ekonomický pilíř souvisí s vytvářením bohatství, sociální pilíř toto bohatství přerozděluje, zatímco třetí pilíř, ekologický, dohlíží na odpovědnost za životní prostředí. Tyto tři pilíře společně vytvářejí účinný trojúhelník udržitelného rozvoje. Toto trojúhelníkové schéma vzniklo ve druhé polovině osmdesátých let a dnes se využívá při tvorbě místních, národních i globálních strategií jako vzor pro analýzu a veřejná opatření.

Existuje však celá řada výzev a problémů, které při využití tohoto paradigmatu nevidíme. Tento trojúhelník neodráží různé zdroje napětí v dnešní společnosti. Již není užitečným schématem pro pochopení současného světa. Neumožňuje nám rozumět řadě problémů, s nimiž se dnes potýkají města, jmenovitě problémům v oblasti kultury.

Mezi tyto kulturní výzvy dle Ertürkova et. al. (2011, s. 49) patří:

- ❖ Obyvatelé měst k tomu, aby se skutečně stali občany, potřebují a požadují kulturní kontext: tvořivost, kritické vědomosti, rozmanitost, paměť, krásu. Tyto hodnoty jsou s lidským rozvojem a svobodami neoddělitelně spjaty. Jsou to pozitivní hodnoty.
- ❖ Význam je ve městech vytvářen za účasti obyvatel. Město představuje otevřený systém, který tvoří význam.
- ❖ Staré tradice se spojují s novou tvořivostí, aby uchovaly duch místa a osobitost každého města. Kultura je duší měst.
- ❖ Dialog mezi kulturami patří mezi největší výzvy lidstva. Odehrává se každý den v každém městě.
- ❖ Tvořivost rozpoznáváme mezi ostatními hodnotami jako nevyčerpatelný zdroj. Kreativní procesy probíhají ve městech a vyživují společnost a ekonomiku.
- ❖ Města hrají klíčovou úlohu v podpoře kontinuity původních místních kultur, které jsou nositeli historického vztahu k přírodě a krajině.

Kulturní problémy nelze úspěšně řešit, je-li kultura vnímána jako pouhý prostředek k dosažení jakýchkoliv dalších cílů nebo záměrů, ať už společenských nebo hospodářských. Stejně neúčinný je i přístup, který kulturu začleňuje do jiných dimenzí rozvoje.

Kulturní činitelé vědí lépe, než kdokoliv jiný, že bez dimenze kultury se cyklus rozvoje stává začarovaným kruhem. Rámec, který počítá s kulturou coby čtvrtým pilířem udržitelnosti, je mimořádně účinný. Ke zvýšení povědomí o kulturním rozměru lidského rozvoje a k zajištění pevného postavení kultury ve veřejné činnosti potřebujeme silné metafory a obrazy.

Obhajoba kultury je však obtížná, pokud současně nebudujeme mosty k dalším oblastem. Čtvrtý pilíř nám umožňuje prosazovat, aby byl kultuře přiznán stejný význam pro rozvoj společnosti, jakému se těší rovina ekonomická, sociální a environmentální.

Tento přístup nezapomíná ani na určité překrývání s ostatními úrovněmi, ani na vzájemné doplňování se všemi ostatními pilíři. Čtvrtý pilíř nabízí silnou metaforu a buduje pevné mosty. Je oním kýženým působivým obrazem. Kulturní činitele vybízí k odvaze a k tomu, aby se sami nevylučovali z debat o udržitelnosti a o budoucnosti našich společností.

Ve společnosti charakterizované stále větší rozmanitostí, která si potřebuje vážít znalostí a celoživotního vzdělání, a která je spojena se všemi společnostmi na světě, je třeba budovat kulturní pilíř, jenž nám pomáhá porozumět světu jednak objevováním toho, že naše kořeny,

naše tradice, naše kultury nejsou samozřejmostí, ale také stavěním na našem lidském rozvoji prostřednictvím přístupu ke kulturním aktivitám a účasti na nich. Tento kulturní pilíř může být vybudován pouze zapojením občanů do procesů, jež město chápou jako otevřený systém vytvářející určitý význam.

Kulturní pilíř trvale udržitelného rozvoje nebude vztyčen státy, drtivá většina z nich totiž stále není připravena umístit vztah mezi lidskými právy, kulturou, udržitelným rozvojem a demokracií do středu pozornosti našich společností. Průměrný občan disponuje dostatkem informací o kreativitě vycházející z nejširších vrstev společnosti nebo o vytváření smyslu pro místo, nerozumí metafoře o významu kulturní rozmanitosti pro každého z nás. Výraznější propojení lidského rozvoje, kulturní politiky, udržitelnosti, institucionální inovace a participace občanů neustále probíhá. A v budoucnu se tento proces bude i nadále prohlubovat. Vzniknou nové celosvětové aliance mezi mezinárodními organizacemi, hnutími občanské společnosti a městy. Žijeme ve velmi zajímavé a dynamické době, kdy se na nás události valí tak rychle, že je sotva stíháme sledovat. Ke konsolidaci a pochopení široké časové perspektivy výše naznačeného procesu je tak zapotřebí především čas.

3.4 Přístupy ke kulturní politice

Kultura jako taková se vyznačuje množstvím různorodých přístupů. Od devadesátých let 20. stol., kdy se rozpadlo bipolární pojetí světa po radikální proměně bývalého sovětského bloku a Evropy, můžeme pozorovat nárůst její důležitosti. Ukázalo se, že pouze politické a ekonomické koncepce jsou nedostatečné pro zachycení takových procesů, jakými jsou globální transformace. Můžeme sledovat, že od 19. století došlo v západním světě k posunu od širokého humanistického pojetí kultury k vědeckému, které je reprezentováno např. Talbotem Parsonsem a následně ke kulturalistickým koncepcím, které se živě rozvíjely od šedesátých do devadesátých let 20. století. Šedesátá až osmdesátá léta 20. století jsou spojena s orientací na jazyk, diskurs a s kritikou vědy o kultuře, což souvisí se skepsí vůči možnosti odhalit univerzální zákony a determinanty, jimiž se řídí lidstvo. Interpretativní metodu reprezentuje Geertz (2000, s. 122), který definoval kulturu hermeneuticky jako pavučinu významů, v níž je člověk jako zvíře zavěšen a kterou si sám upletl. Chápal kulturu jako systém izolovaný od sociálních vztahů a mocenských struktur. Jiné kultury můžeme podle něj pouze číst „překládat“.

V České republice zůstává kultura v mnoha myslích „nadstavbou“ marxismu, které se nepřisuzuje taková důležitost jako jiným tématům. Celkový kulturní rozvoj je součástí výkonu

samostatné působnosti obcí a měst, které ze svého rozpočtu přispívají. Menší a střední města většinou zajišťují provoz kulturních subjektů, organizují festivaly, slavnosti či trhy, poskytují podporu spolkům a zájmovým sdružením. Oblast umění a kultury je však mnohem širší a má svůj význam pro místní ekonomiku a zároveň při utváření komunit a společenství.

K proměně pohledu na kulturu dochází po několik desetiletí také v zahraničí. V teorii plánování se hovoří o „o kulturním obratu“, vynalézání nového jazyka či slovníku, s odražením uvědomováním si nových podmínek. Města a regiony často čelí globálním společenským a demografickým změnám a krizím, které se projevují v ústupu tradičního průmyslu a ekonomiky, migrací a stárnutím obyvatelstva, nezaměstnaností. Správa měst a obcí ke kvalitnímu rozhodování potřebuje znát situaci, umět se zařadit do kontextu, poznat specifické podmínky a klíčové hodnoty historie místa a obyvatel. K tomu je zapotřebí spojovat síly prostřednictvím promyšlenější koordinace a spolupráce v oblasti či regionu.

Z tohoto je patrné, že kulturní plánování je participativním přístupem na místní či regionální úrovni, který se zabývá rolí kultury ve městě a okolí. Rovněž poskytuje argumenty pro kulturně politická rozhodnutí a dává konkrétní představu o tom, kde se město nachází a kam směřuje. Vychází z širšího pojetí kultury s vazbou na mnoho oblastí života a snahy začlenit kulturu do místního plánování. Mezi přínosy patří zejména prohlubování vztahů napříč sektory a také zviditelnění přínosu kultury pro místní a regionální rozvoj.

Neodmyslitelnou součástí kulturního plánování je kulturní mapování, při kterém dochází k analýze současného stavu, identifikaci místních kulturních zdrojů, zjišťování potřeb a ambicí komunit a rezidentů. Tato fáze získává nové poznatky o lokalitě a zvyšuje povědomí o kulturních zdrojích, vizích rozvoje a strategických cílech. Smyslem těchto jednání je překonat prosazování individuálních zájmů ve prospěch rozpoznání společných zájmů a sdílení zodpovědnosti za jejich naplňování.

Jako důležitý prvek rozvoje měst a obcí je vnímáno propojení kultury s prezentací a marketingem, s úpravami veřejného prostoru a iniciativami místních komunit. Obohacující je také navázání spolupráce kreativních obyvatel s místními samosprávami a využití jejich kreativity k identitě a jedinečnosti města či obce. Otevřená mysl a schopnost naslouchat se dnes považuje za podmínku, ve které se daří vytvářet nové kreativní nápady, flexibilní myšlení a schopnost překonávat nejistoty. Města i obce mají více potenciálu a zdrojů a dobré vládnutí a správa věcí veřejných je kapitálem, který může přinášet bohatství.

Z pohledu Opletalové (2015, s. 49) provázející současnou společnost jevy, vyžadující více než kdykoliv v minulosti osobní analýzu, kterou lze poskytnout pouze přístupem ke kulturním aktivitám a praktické zkušenosti s těmito aktivitami. Pokud svoboda a lidský rozvoj zahrnují kulturu, veřejné instituce musejí nacházet takové zákony a politiky, a později programy a projekty, aby zajistily, že všichni občané mohou přístupem ke kultuře a jejím prostřednictvím dosáhnout vlastního plného lidského rozvoje.

Výše uvedená autorka se zamýšlí ve své publikaci nad kulturní politikou vytvářející příležitosti, které neumí zajistit žádná veřejná sféra. Je založena na tzv. vlastních hodnotách kultury, což představuje koncepty jako paměť, tvořivost, kritické vědomosti, obřadnost, excellence, krása, rozmanitost.

- ❖ **Paměť**, dědictví a historie nám umožňuje analyzovat minulost a rozumět přítomnosti. Pomáhá nám činit rozhodnutí pro budoucnost.
- ❖ **Tvořivost** nás vybízí k tomu, abychom si hráli s tím, kým jsme a tím kým chceme být. Vybízí nás k vynalézání nových věcí, nových postupů a nových významů.
- ❖ **Kritické vědomosti** podporují naši schopnost rozumět světu a bojovat proti fundamentalismu v jakékoli podobě.
- ❖ **Obřadnost** každého jedince spojuje se společenstvím a přírodními cykly.
- ❖ **Excellence** nám pomáhá povznést se nad naše limity a zvyšuje naše očekávání. Oslavuje individuální úsilí.
- ❖ **Krása** znamená radost a štěstí. Obnáší rovněž mír.
- ❖ **Rozmanitost** ukazuje, že různé projevy lidských bytostí a způsoby chování nejsou nijak jasně dané. Pro mnoho jiných jsme jiní. Všichni vlastně patříme k nějaké menšině. S respektem a zvědavostí se od ostatních můžeme učit.

Prudký a kol. (2009, s. 64) rozvíjí myšlenku L. Opletalové a dodává, že dlouhodobý trend hodnotových změn ve společnosti přispívá ke zvyšující se toleranci různé úrovně kulturních akcí. Hodnoty mohou fungovat různě, při nejmenším jako stavební kámen kultury. Z provedené analýzy, kterou provedl u dospělé populace, nebyly zjištěny významnější rozdíly v postojích k tradiční a moderní kultuře. Přibližně čtvrtina lidí své postoje ke kultuře vůbec nehodnotila a uvedla, že má jiné zájmy.

Analýza neekonomických přínosů podpory kultury v rámci strategického plánování veřejných kulturních služeb specifickými územně správními celky, kterými jsou města a obce,

představuje téma, které v České republice zatím nebylo z důvodu aktuálně probíhajícího koncipování pojetí veřejných kulturních služeb zpracováno.

Inspiraci a metodickou oporu je možné čerpat z celé řady zahraničních projektů, které se ale většinou zabývají analýzou mnohem širší tematické oblasti, kterou je vztah kultury a společenského, případně konkrétněji komunitního či lokálního rozvoje. Snaha po formulaci jednotlivých indikátorů a jejich souborů, a tedy podoba konkrétních metodik týkajících se analýz kultury a jejich přínosů vychází, z konkrétních, a nutno zdůraznit odlišných, potřeb jednotlivých souborů indikátorů a jednotlivé metodiky tedy vycházejí nejen z optiky, kterou je na šíři kultury a kulturního rozvoje jednotlivými přístupy nahlíženo (zaměření na lokální kulturu, region, stát, mezinárodní kontext), ale zejména z důvodu, který k potřebě analyzovat přínosy kultury vede.

Za přínosné lze považovat zejména studie vzniklé v rámci velkých mezinárodních organizací, které tyto jednotlivé národní a mezinárodní snahy o efektivní formulaci indikátorů přínosů kultury pro účely formulace svých vlastních souborů indikátorů analyzují. Za nadějný lze v tomto směru označit např. pilotní projekt v rámci UNESCO Culture for Development Indicators, jehož cílem je formulace souboru indikátorů umožňujících měřit přínos kultury k rozvoji na národní úrovni. V národním a mezinárodním kontextu je pak zejména v posledních letech patrné hlubší pochopení vztahu kultury a společenského rozvoje, které se projevuje například i požadavkem zahrnout kultury do konceptu udržitelného rozvoje a jejich cílů a indikátorů do souvisejících deklaratorních koncepčních a strategických dokumentů jako např. Millenium Development Goals.

Pro konkrétní téma analýzy přínosů podpory kultury ve specifickém významu veřejných kulturních služeb je možné inspiračně čerpat zejména z tzv. národně orientovaných studií, které se na rozdíl od těch mezinárodních pokouší o jakési zhodnocení konkrétních služeb spojených s konkrétním územím. V tomto smyslu je možné sledovat zejména dva způsoby uchopení tohoto tématu v dostupných studiích.

První z nich představuje snahu soustředit se na analýzu přínosů zahrnutých do vyšších tematických celků, které jsou označovány pojmy, jako např. sociální koheze a sociální a kulturní kapitál, jimiž se zabývají např. metodiky Social Capital Module v rámci UK General Household Survey.

Druhým pohledem je analýza přínosů podpory kultury ve smyslu jejich efektů k celkovému rozvoji lokální společnosti. Specifickou snahu po celostním pohledu na toto téma přínosů

kultury s akcentem na porozumění lokálním charakteristikám by mohla v budoucnu představovat realizace švédského návrhu nového konceptuálního rámce kulturních indikátorů v rámci studie Mercer.

Výše zmíněné přístupy a studie mohou posloužit jako odrazový můstek pro formulování očekávání týkající se veřejné podpory kulturních služeb, způsobu monitoringu a evaluace přínosů veřejných kulturních služeb. Tyto přístupy jsou inspirací, jak může probíhat samotný monitoring a evaluace konkrétních služeb ve vztahu ke konkrétním lokalitám a komunitám. Cílem této studie bylo vytvořit zcela konkrétní metodiku, evaluační toolkit, k vyhodnocení výstupů a dopadů programů realizovaných za finanční podpory z Evropských sociálních fondů lokálními komunitními uměleckými a kulturními organizacemi.

3.5 Nástroje kulturní politiky

Města jsou hlavní scénou umělecké produkce i spotřeby. Se svou stále početnější a rozmanitější populací jsou rovněž prostorem, kde se prohlubuje mocenská nerovnováha a sílí společenské konflikty. Neměli bychom zapomínat, že města, která jsou považována za odraz kulturního rozvoje, představují rovněž sociálně konstruovaný prostor. V tomto ohledu je uchopení města v kulturním kontextu jedním ze základních nástrojů k porozumění jeho obyvatelům a společenské dynamice. Městské prostory, kulturní aktéři ve městě a jejich vzájemné vztahy, kulturní události, ale také témata jako účast na plánovacích procesech, to vše určitým způsobem ovlivňuje kulturní dynamiku jakéhokoliv města.

Každé město má jedinečnou minulost i kulturní dynamiku, a každé bude proto rozvíjet své individuální metody a postupy městského kulturního plánování a také programy vycházející z jeho vlastních potřeb.

Do oblasti kulturní politiky státu patří také financování kulturně uměleckých činností, uměleckého školství, galerií, muzeí a ochrany památek. Kulturní politika má na starosti dále také knihovny, vizuální a dramatické umění, ale například také média a v České republice dokonce i církve.

Usnesením vlády České republiky č. 40 z roku 2001, byly stanoveny následující nástroje kulturní politiky:

- ❖ Legislativní
- ❖ Ekonomické
- ❖ Institucionální
- ❖ Řídící
- ❖ Metodické

3.5.1 Legislativní nástroje

V České republice existuje celá řada právních nástrojů, které mají úzký vztah k problematice kultury. V této podkapitole jsou zmíněny stěžejní zákony se vztahem k finančním nástrojům rozvoje kultury v České republice a následně je dvěma z nich věnována podrobnější specifikace.

- ❖ **Zákon č. 203/2006 Sb.** o některých druzích podpory kultury a o změně některých souvisejících zákonů
- ❖ **Zákon č. 239/1992 Sb.** o Státním fondu kultury ČR
- ❖ **Zákon č. 20/1987 Sb.** o státní památkové péči
- ❖ **Zákon č. 71/1994 Sb.** o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty
- ❖ **Zákon č. 80/2004 Sb.**, kterým se mění zákon o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty
- ❖ **Zákon č. 214/2002 Sb.** o vývozu kulturních statků z celního území Evropských společenství
- ❖ **Zákon č. 257/2001 Sb.** o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb;
- ❖ **Zákon č. 241/1992 Sb.** o Státním fondu ČR pro podporu a rozvoj české kinematografie
- ❖ **Zákon č. 273/1993 Sb.**, o některých podmínkách výroby, šíření a archivování audiovizuálních děl

Zákon č. 239/1992 Sb. o Státním fondu kultury ČR

Státní fondy se zřizují jako právnické osoby pro finanční zabezpečení zvláště stanovených úkolů a hospodaření s prostředky pro ně určenými. Každý fond se zřizuje zvláštním zákonem.

Státní fond kultury (dále jen „Fond“) je zřízen na podporu kulturních činností a obnovu kulturních památek v České republice. Správcem Fondu je Ministerstvo kultury. V čele Fondu je ministr kultury. Orgánem rozhodujícím o způsobu a výši čerpání prostředků je rada Fondu, kterou jmenuje Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky.

Finančními zdroji Fondu jsou výnosy z majetkových účastí České republiky na podnikání právnických osob v kultuře s výjimkou filmového průmyslu. Dalšími výnosy Fondu jsou úvěry od právnických osob, výnosy z cenných papírů, úroky z návratných finančních výpomocí a půjček poskytnutých Fondem žadatelům a úroky z prostředků uložených v bance. Mezi další finanční zdroje Fondu se řadí smluvní pokuty placené žadateli, dary a dědictví pro Fond, výnosy z veřejných sbírek a loterií, sjednané podíly na příjmech z projektů, na které byly poskytnuty prostředky Fondu. V neposlední řadě patří mezi finanční zdroje Fondu 50% podíly z výnosů nájmu předmětů kulturní hodnoty a movitých a nemovitých kulturních památek, ke kterým vykonává právo hospodaření správce Fondu. Hlavními zdroji Fondu jsou dotace ze státního rozpočtu a další zdroje stanovené zvláštními právními předpisy.

Dle Peterové (2012, s. 61) prostředky Fondu lze poskytovat na konkrétní kulturní projekty, zejména na podporu vzniku, realizaci a uvádění umělecky hodnotných děl, ediční počiny, získávání a udržování kulturních památek a sbírkových předmětů. Prostředky Fondu lze využít na kulturní projekty v rámci výstavní a přednáškové činnosti, propagace české kultury v zahraničí, pořádání festivalů, přehlídek, rozvíjení kultury národnostních menšin a ochranu knihovního fondu.

Zákon č. 241/1992 Sb. o Státním fondu ČR pro podporu a rozvoj české kinematografie

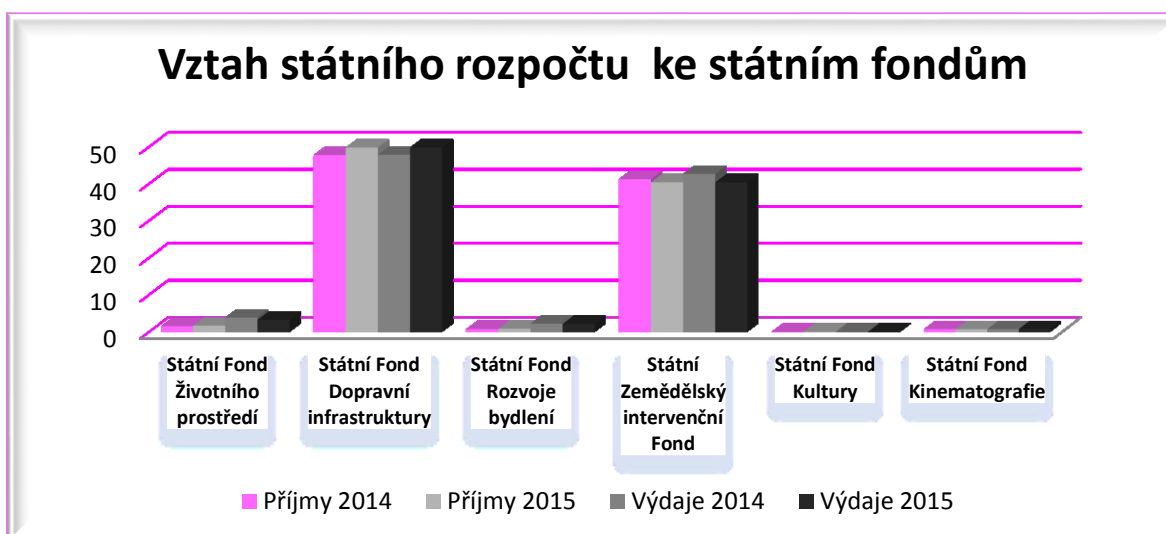
Tento zákon upravuje Státní fond na podporu a rozvoje kinematografie (dále jen „Fond“), který je zřízen na podporu projektů české kinematografie. Náleží do působnosti Ministerstva kultury. V čele fondu je ministr kultury. Orgánem rozhodující o výši čerpání prostředků je rada Fondu, kterou jmenuje Poslanecká sněmovna parlamentu České republiky.

Hlavními finančními zdroji fondu jsou výnosy z majetkových účastí, cenných papírů, úvěry od právnických osob, splátky půjček a finančních výpomocí, výnosy z veřejných sbírek a

loterií, dotace státního rozpočtu, dary, příjmy z využití filmových děl a další zdroje stanovené zvláštními právními předpisy.

Petrová (2012, s. 60) uvádí, že prostředky fondu lze poskytnout na projekty v rámci tvorby, výroby a distribuce českého kinematografického díla. Dále na projekty, které jsou zaměřeny na propagaci, rozvoj a modernizaci české kinematografie a propagaci kinematografických děl národnostních a etnických menšin, žijících na území České republiky.

Graf 1: Vztah státního rozpočtu ke státním fondům v [mld. Kč]

Zdroj: MF

3.5.2 Ekonomické nástroje

Ekonomické nástroje řadíme mezi opatření finanční povahy, při nichž dochází k poskytnutí finanční podpory, k alokaci a redistribuci peněžní hodnoty. Jsou určeny k vytváření ekonomických předpokladů pro tvorbu a poskytování kulturních služeb.

Veřejné kulturní služby jsou jedním ze segmentů veřejných služeb, který se pro svou převážně nekomerční povahu neobejde bez veřejné podpory, ač je jeho nepominutelná část založena převážně na dobrovolné práci a značná část poskytována za úplatu. Tyto zdroje však zdaleka nepokrývají všechny nutné náklady na poskytování služeb.

Tajtáková et al. uvádí (2016, str. 162) veřejné kulturní služby, které jsou založeny na využití kulturního potenciálu, jehož významná část v podobě kulturního dědictví vyžaduje značné zdroje na záchranu a údržbu. Tyto investice a provozní náklady prakticky vylučují ekonomickou soběstačnost. Veřejné kulturní služby jsou poskytovány ve veřejném zájmu, který

nelze zajistit, pokud by byla nákladová cena přenesena na jejich adresáty. Efekty takto poskytovaných služeb se projevují v životě společnosti zprostředkovaně a jejich přínos lze jen obtížně ekonomicky vyjádřit. Poskytování veřejných kulturních služeb vyžaduje vytvoření a provozní specifické infrastruktury, jejíž provozování vzhledem k charakteru poskytovaných služeb nemůže být ekonomicky rentabilní. Veřejné kulturní služby umožňují obdobně jako vzdělávací systém vytvářet, kultivovat a využít kulturní potenciál jedinců ve prospěch společnosti a tím zhodnocovat vložené prostředky. Veřejná podpora je jedním z konstitutivních definičních faktorů veřejných kulturních služeb.

Ekonomické nástroje kulturní politiky dělíme dle Pospíšila (2009, s. 17) na:

a) Finanční, spočívající v

- ❖ budování, provozování, údržbě a modernizaci specifické infrastruktury pro poskytování veřejných kulturních služeb
- ❖ zakládání a financování kulturních institucí
- ❖ finanční či jiné hmotné spoluúčasti na projektech jiných subjektů nejčastěji formou spolupořadatelství (dotace, granty)
- ❖ financování služeb poskytovaných jinými subjekty, převážně spolky, fyzickými osobami, kulturními institucemi jiných zakladatelů, podnikatelskými subjekty
- ❖ nákupu kulturních statků a služeb především od spolků, uměleckých institucí, fyzických osob i podnikatelských subjektů

b) Nefinanční, spočívající v

- ❖ zvýhodněných podmínkách pronájmu prostor poskytovatelům veřejných kulturních služeb
- ❖ bezplatné propagaci veřejných kulturních služeb v propagačních prostředcích provozovaných obcí, sdružením obcí, kraji, státem

Mimoekonomická podpora kulturních služeb je založena na jejich programové, informační a ideové podpoře a spočívá v

- ❖ zakotvení kultury a její podpory v rozvojové strategii města či koncepci podpory kultury
- ❖ poskytování ideové záštity kulturním projektům
- ❖ výchově, vzdělávání o oceňování pracovních sil a dobrovolníků
- ❖ koordinaci a podpoře kooperace kulturních aktivit

Pro konkrétní představu mimoekonomické podpory řadí Boukal (2013, str. 34) fundraising. Jedná se o systematické získávání finančních i nefinančních zdrojů, které nezisková organizace potřebuje k realizaci svého poslání prostřednictvím jednotlivých projektů. Jde o průběžnou plánovanou činnost naplňující finančně-ekonomickou strategii neziskové organizace s cílem zajistit zdroje v potřebné výši a struktuře. Důležitým rysem fundraisingu je jeho systematická a širší zahrnující jak finanční, tak nefinanční zdroje.

Tab. 1: Podíly jednotlivých zdrojů na financování kultury

Zdroje financování kultury v [%]	2012	2013	2014	2015
Domácnosti	16,8	19,3	19,5	20,2
Podniky	66,7	62,2	62,5	61,8
Neziskové organizace	2,8	3,2	1,1	1,1
Veřejné rozpočty	13,5	14,5	15,8	15,9

Zdroj: ČSÚ

3.5.3 Institucionální nástroje

Institucionální nástroje jsou definovány v Podkladové studii ke kulturní politice ČR, vypracované Filozofickou fakultou Univerzity Karlovy ve spolupráci s Ministerstvem kultury. Patří mezi ně kulturní instituce a jejich organizace, jak na státní, tak regionální úrovni. Jsou důležitým článkem systému kultury zejména v oblasti přístupu k informacím a péči o kulturní dědictví.

3.5.3.1 Národní úroveň

Ministerstvo kultury

Ministerstvo kultury podle § 8 zákona č. 2/1969 Sb. o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, je ústředním orgánem státní správy pro

- ❖ Umění
- ❖ Kulturně výchovnou činnost
- ❖ Kulturní památky
- ❖ Pro věci církví a náboženských společností
- ❖ Pro věci tisku, včetně vydávání neperiodického tisku a jiných informačních prostředků

- ❖ Pro přípravu návrhů zákonů a jiných právních předpisů pro oblast rozhlasového a televizního vysílání
- ❖ Pro provádění autorského zákona
- ❖ Pro výrobu a obchod v oblasti kultury

Působnost Ministerstva kultury spočívá v tvorbě legislativy, přípravě a návrzích zákonů, zabezpečuje úkoly související se sjednáváním mezinárodních smluv, rozvojem mezistátních styků a mezinárodní spolupráce. Ve státním rozpočtu zastupuje kapitolu 334, jejímž prostřednictvím jsou poskytovány finanční prostředky na provoz příspěvkových organizací, které zřizuje jako např. Národní muzeum, Národní divadlo, Národní knihovna. Kultura je ze státního rozpočtu financována i dalšími subjekty jako je např. Státní fond kultury nebo Státní fond kinematografie.

3.5.3.2 Regionální a místní úroveň

Kraje

Reforma podle zákona č.157/2000 sb. o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku České republiky do majetku krajů, měla zásadní vliv na financování kultury z veřejných zdrojů. Kraje tak převzaly některé instituce, které byly do té doby zřizovány Ministerstvem kultury ČR. Dokončením reformy v roce 2002, byly některé další organizace zákonem č. 290/2002 sb. o přechodu některých dalších věcí práv a závazků České republiky převedeny do zřizovatelské působnosti krajů a obcí.

Díky reformě tak kraje zabezpečují financování kultury a kulturních zařízení a plní další úkoly vyplývající ze zvláštních předpisů. Z tohoto titulu také zajišťují zřizovatelské funkce ke svým příspěvkovým organizacím, a dále se finančně podílí na podpoře programů a kulturních aktivit v rámci tohoto územně samosprávného celku. Potřebu koncepce podpory kultury a umění si kraje dobře uvědomují, a proto vytváří nejrůznější nástroje a strategie na podporu kulturních zařízení. Vychází při tom z platné legislativy zejména ze zákona č. 129/2000 sb. o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

Obce

Obce jsou územními jednotkami státu se společenstvím občanů, kteří na příslušném území žijí. Tato společenství vykonávají veřejnou správu, realizují samostatnou působnost a prostřednictvím zákonů je jim částečně svěřen výkon státní správy a to v rámci přenesené působnosti. Na úrovni obcí byla problematika přechodu financování kultury řešena až po reformě veřejné správy a vlastní práva, pravomoci obcí a rozsah jejich činností upravuje zákon č. 128/2000 sb. o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 250/2000 sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Obce také financují především příspěvkové organizace, jejichž jsou zřizovateli a finančně se podílí na rozvoji kulturních aktivit ve své působnosti. Ve své publikaci Kraftová et al. (2016, str. 117) uvádí, že obce jsou klíčovými aktéry při rozvoji kultury a plní koordinační role při získávání finančních prostředků k dosažení svých vytyčených cílů. Nejčastější formou spolupráce jsou dobrovolné svazky obcí nebo místní akční skupiny.

3.5.4 Metodické a řídicí nástroje

Metodické a řídicí nástroje jsou součástí koncepčních nástrojů a vedle utváření legislativního prostředí zcela zásadně ovlivňují koncepční řízení a koordinaci aktivit v dotčeném území. Nosnými procesy je strategické plánování rozvoje a územní plánování, které lze svou jednoznačnou zákonnou vázaností považovat za koncepční nástroj nejbližší administrativním nástrojům. Znalost základních koncepčních dokumentů, týkajících se rozvoje kultury je velmi důležitá pro pochopení základních zásad fungování Evropské unie a české republiky ve vztahu k rozvoji kultury. Na základě těchto dokumentů vznikají jednotlivé dotační tituly, které představují již konkrétní prostředek pro aplikaci rozvojových priorit v nich uvedených. Za zmínku stojí koncepční nástroj, který se nejvíce vztahuje k oblasti kultury.

Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice na období 2016-2020

Koncepce byla definována *usnesením vlády České republiky č. 10 z roku 2016*. Dokument řeší význam kulturního dědictví, jako součást rozvoje ekonomiky České republiky a motivace s podnětem pro rozvoj cestovního ruchu a podnikatelských aktivit. Navazuje na předchozí strategické dokumenty obsažené v Koncepci účinnější péče o tradiční lidovou kulturu na léta 2011-2015 a obsažené ve Státní kulturní politice České republiky na léta 2015-2020.

Cílem tohoto koncepčního dokumentu je definovat nástroje účinnější péče o tradiční lidovou kulturu jako soubor určitých koordinovaných opatření, jejichž účelem je přispět k efektivnější identifikaci dokumentaci a jejího předávání nastupujícím generacím. Můžeme tedy konstatovat, že napomáhá celkovému rozvoji jednotlivých obcí a také celých regionů. Při dosahování tohoto cíle je třeba usilovat o uplatňování principu rovných příležitostí žen a mužů, jak ve vztahu k uchování různých forem lidové kultury, tak v přístupu všech jednotlivců k nim.

Integrovaná Strategie podpory kultury do roku 2020

Strategie rozvoje kultury vychází z celé řady existujících koncepčních materiálů a analyzuje stav ochrany rozvoje a propagace kulturního dědictví. Výsledkem těchto analýz je vytvořen odrazový můstek pro návrh strategie a cílů pro podporu kulturní politiky. Strategie pro využití potenciálu kulturního dědictví vychází z priorit, cílů a strategických směrů podpory pro financování z ESIF v programovém období 2014-2020. Strategie je určena pro dlouhodobý horizont s akcentem na oblast ochrany, obnovy a využití kulturního dědictví, využití lidských zdrojů a marketing s vazbou na kulturní sektor.

Na poli podpory kultury byly začátkem roku 2014 identifikovány nové potřeby a cíle, na základě kterých přistoupilo Ministerstvo kultury ČR ke strategickému dokumentu s názvem „Integrovaná Strategie podpory kultury do roku 2020“. Tento dokument nahradil Strategii podpory z roku 2013 a vymezuje obecné rámce pro podporu kultury v kontextu politiky soudržnosti EU s ohledem na financování z ESIF v programovém období 2014-2020. Integrovaná strategie uvádí řešení, úkoly a aktivity, které přesahují rámec působnosti Ministerstva kultury a je dokumentem, sloužícím k čerpání finančních prostředků z ESIF. (*Ministerstvo kultury, ©2017*)

I. PRAKTICKÁ ČÁST

4 SOCIOEKONOMICKÁ CHARAKTERISTIKA MIKROREGIONU BŘECLAVSKO

Mikroregion Břeclavsko leží v jižní části Jihomoravského kraje a jeho území jsem si vymezila v rámci 3 měst: Lanžhot, Břeclav (městské části Stará Břeclav, Poštorná, Charvatská Nová ves), Valtice a 3 obcí: Ladná, Lednice, Hlohovec. Za sídlo mikroregionu lze považovat město Břeclav, které je přirozeným centrem rozsáhlého spádového území okresu Břeclav. Území leží v klíčovém prostoru pradávne významné křižovatky, dané geomorfologickým utvářením střední Evropy.

Mikroregion tvoří území lužních lesů, rozsáhlých vinic a polí, bohaté historie, četných památek, lidových tradic a vstupní branou do Lednicko-valtického areálu. Toto území, bylo historicky reprezentačním a rekreačním prostorem knížecí rodiny Lichtenštejnů a území, které bylo dlouhodobě významným centrem vinařství celé jižní Moravy. Sídla mikroregionu patří mezi významná kulturní centra a na jeho celém území se nacházejí desítky kulturních památek s oprávněnými předpoklady k jejich dalšímu využití a rozvoji. Význam území mikroregionu Břeclavsko podtrhuje kulturní a historické zázemí, které poskytuje vhodné podmínky pro pořádání mnoha kulturních a společenských akcí.

Obr. 1: Vymezení mikroregionu Břeclavska

Zdroj: Vlastní zpracování v programu Adobe Illustrator

4.1 Počet obyvatel

Tab. 2: Demografický vývoj obyvatelstva mikroregionu Břeclavsko

Název obce	Obyvatelstvo celkem				
	2012	2013	2014	2015	2016
Břeclav	25 015	24 925	24 956	24 949	24 941
Hlohovec	1 303	1 284	1 297	1 306	1 317
Ladná	1 239	1 245	1 246	1 242	1 245
Lanžhot	3 757	3 766	3 758	3 750	3 760
Lednice	2 320	2 355	2 337	2 336	2 324
Valtice	3 596	3 584	3 532	3 534	3 562

Zdroj: ČSÚ, veřejná databáze

Výše uvedená tabulka vypovídá o demografickém vývoji počtu obyvatelstva v jednotlivých obcích a městech mikroregionu Břeclavsko. Vývoj za posledních 5 let ukazuje, že největší pokles zaznamenává město Břeclav a dle posledního sčítání lidu klesl počet jeho obyvatel pod 25 tisíc lidí. Tento stav je způsoben především odchodem mladých lidí, kteří v regionu hledají těžko práci i bydlení. Pokles obyvatelstva v hlavním sídle mikroregionu Břeclavsko má dopad také do městského rozpočtu, do kterého přijde také méně finančních prostředků. U ostatních obcí mikroregionu je patrný rigidní stav počtu obyvatelstva.

4.2 Věková struktura

Pro názornou ukázkou věkové skladby obyvatelstva v mikroregionu Břeclavsko byla provedena tabulka, ve které se projevuje zvyšující se podíl seniorů a snižuje se podíl dětí mladších 14 let. Průměrný věk obyvatelstva je nejvyšší u obce Ladná a nejnižší u obce Hlohovec. Věkové složení je jednou z charakteristik, kterou se venkovská populace značně liší od populace městské. Je tomu tak i v mikroregionu Břeclavsko, kdy věková struktura populace je určována jednak odlišnou přirozenou reprodukcí venkovského a městského obyvatelstva, ale také migrací, která venkovu odnímá obyvatele v produkčním věku.

Tab. 3: Věková struktura obyvatelstva v mikroregionu Břeclavsko

Obyvatelé	0-14	15-64	65 a více	Prům. věk
Břeclav	3 544	16 854	4 543	42,5
Hlohovec	200	916	201	41
Ladná	156	828	261	43,5
Lanžhot	547	2508	705	42,5
Lednice	329	1555	440	42,7
Valtice	453	2437	672	43,4

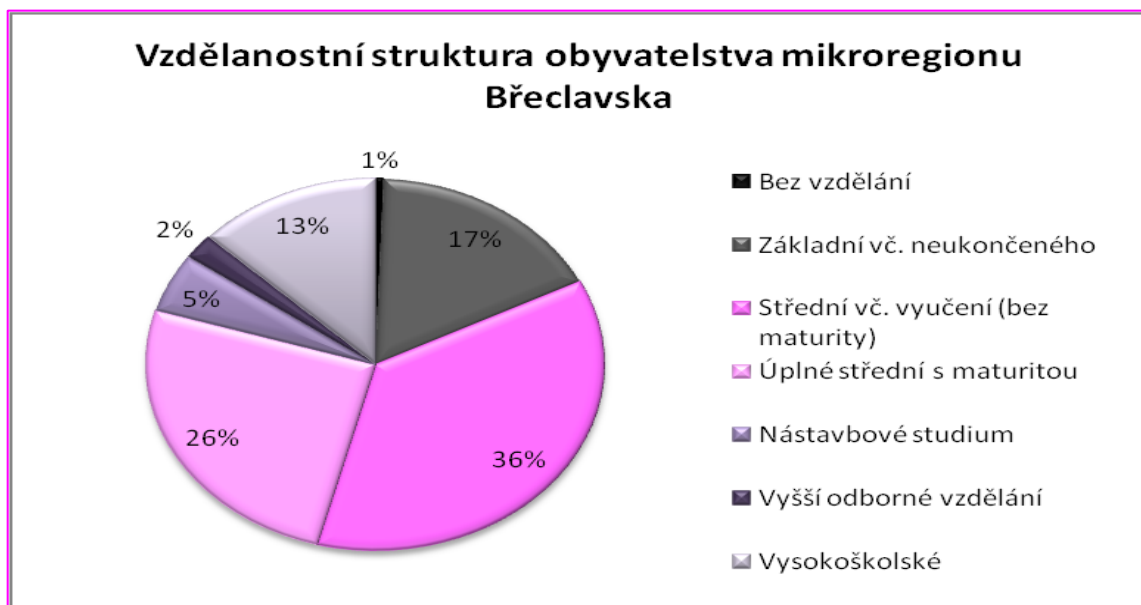
Zdroj: ČSÚ k 31. 12. 2015

4.3 Vzdelanostní struktura obyvatelstva

Ukazatel vzdelanostní struktury populace je důležitou charakteristikou kvality lidských zdrojů, které jsou v daném mikroregionu v určitém časovém období k dispozici. Pouze vzdělání jedinci mohou zabezpečovat ekonomický růst a vytvářet tak předpoklady pro rozvoj vědy, výzkumu a znalostně náročných odvětví včetně kultury. Vzdělání a kvalifikovaní jedinci jsou nositeli ekonomického a kulturního rozvoje společnosti, vzdelanostní úroveň obyvatelstva má nezaměnitelný vliv na prosperitu každého mikroregionu.

Pro názornou ukázkou vzdelanostní struktury obyvatelstva mikroregionu Břeclavsko je zpracován výsečový graf, který zachycuje podíl nejvyššího dosaženého vzdělání u populace mikroregionu Břeclavska. Největší zastoupení má segment středního vzdělání bez maturity a nejnižší procento obyvatelstva je bez vzdělání nebo se základním vzděláním.

Graf 2: Ukazatel vzdelanostní struktury obyvatelstva mikroregionu Břeclavsko

Zdroj: ČSÚ, 2016

4.4 Historický vývoj ve vztahu k rozvoji kulturně sociálního cestovního ruchu

Jižní Morava, na jejímž teritoriu leží mikroregion Břeclavsko, patří ke středodunajskému prostoru, v němž se po celý pravěk prolínaly archeologické kultury již od staršího paleolitu. Na přelomu našeho věku zasáhla do této části moc římské říše, která byla se zdejšími germánskými Markomany a Kvády ve styku na poli vojenském a obchodním.

Od počátku 6 století po Kr. začaly převládat kmeny slovanské, které do tohoto prostoru vstupovaly podél Dunaje, Moravy, Dyje a založily si první slovanské útvary známé jako Říše Sámova a na ni později navazující stát velkomoravský v čele s dynastií Mojmírovců. Po jeho zániku na počátku 10 století se zdejší kraj dostává do pozornosti pasovských biskupů. Na základě řezenského míru byla mezi českým knížetem Břetislavem a německým císařem Jindřichem III. V tomto prostoru vytyčena nová zemská hranice rozdělující toto území mezi oba státy. Postupné osídlování vymezilo časem hranici, která prochází v podstatě středem dnešního území Lednicko-valtického areálu. Zatímco na území dolnorakouském ležely Valtice, Hlohovec, Charvatská Nová Ves a Poštorná, lokality Lednice, Břeclav a Lanžhot patřily k teritoriu Moravy. Přestože byl kraj v historické době rozdělen, nejednalo se nikdy o hranici neprostupnou a navzájem uzavřenou. Z pohraniční polohy v dobách mírových obě strany těžily a blízkost jejich obyvatel se projevovala také ve vzájemné znalosti jazyků. Dodnes je patrný bilingvismus obyvatelstva dolnorakouského ovládaný slovanský dialekt a jeho písňe jsou podlužáckému folklóru velmi blízké.

Postavení dnešního okolí Valtic a Lednice a ostatních vesnic mikroregionu Břeclavsko vedoucí k zapsání celého Lednicko-valtického areálu na seznam světového dědictví UNESCO, je důsledkem historického vývoje kraje, který se postupně dostal do rukou původem rakouského rodu Lichtenštejnů.

Po rozpadu Rakousko-uherské monarchie došlo v důsledku saintgermainské mírové smlouvy k připojení Valtic se vsí Úvaly a tři další vsi Poštorná, Charvatská Nová Ves a Hlohovec spadly pod soudní okres Břeclav. Konec třicátých let způsobil to, že v důsledku mnichovské dohody byly od Československé republiky odtrženy některé pohraniční obce. Patří mezi ně např. Břeclav, Hlohovec, Poštorná, Charvatská Nová Ves, které byly spolu s ostatními obcemi zájmového teritoria připojeny k Velkoněmecké říši a staly se součástí Landrátu Mikulov v Dolnodunajské župě se sídlem ve Vídni.

Jako důsledek druhé světové války byl proveden odsun obyvatelstva z celého československého pohraničí. Značná část Němců ze svých domovů utekla již před příchodem fronty, zbytek byl v průběhu let 1946 a 1947 odsunut do sousedního Rakouska a Bavorska. Jejich majetek konfiskován a do pohraničních obcí přišlo české obyvatelstvo, které zde našlo nové domovy. Poslední významnou změnou, která proběhla v roce 1960, je vytvoření dnešního okresu Břeclav, do jehož teritoria mikroregion Břeclavsko patří dodnes.

Na tomto území leží řada nemovitých památek spadajících v podstatě do všech historických epoch architektonického vývoje. Nejstarší stopy velkomoravské architektury je možnost spatřit v Břeclavi. Renesanční podobu má břeclavský zámek. Nejvýznamnější je fáze barokní reprezentovaná Lichtenštejnským zámekem., časně barokním kostelem Nanebevzetí Panny Marie a klášterním areálem milosrdných bratří ve Valticích. Nejen tyto kulturní památky potvrzují výjimečnou hodnotu světového významu a vyžadují ochranu pro blaho příštích pokolení. *(Podkladový materiál, Břeclav na samém jihu Moravy © 2013)*

4.5 Přeshraniční spolupráce v rámci sociokulturního rozvoje mikroregionu Břeclavsko

Přeshraniční spolupráce v mikroregionu Břeclavsko je v současné době především záležitostí samosprávy, podnikatelských subjektů a dalších institucí. Vzhledem k tomu, že mikroregion je oblastí příhraniční, subjekty, které zde působí, mají možnost předkládat projekty, jež jsou financovány z evropských fondů. Tyto projekty mají usnadnit integraci zemí střední a východní Evropy do Evropských struktur. Přeshraniční spolupráci mezi Českou republikou, Rakouskem a Slovenskem podporuje program INTERREG. Příkladem spolupráce je podpora sociokulturního a hospodářského rozvoje přeshraničního regionu a spolupráce v rámci programu INTERREG V-A.

Spolupráce měst a obcí je zaměřena především na oblast kultury a výměnu zkušeností a informací. Příkladem takové spolupráce uvádím spolupráci města Břeclavi s Rakouským městem Zwentendorf an der Donau a slovenskou Trnavou nebo spolupráci města Valtice s rakouským městem Schrattenberg. Dále je možno zmínit spolupráci obce Lednice s rakouským městem Neudorf v oblasti kultury.

Jednotlivé oblasti podpory znázorňuje následující tabulka:

Tab. 4: Přehled projektů v rámci přeshraniční spolupráce

Název projektu	Žadatel	Zdroj čerpání	Výše dotace	Rok realizace
Muzikantský ples	Město Břeclav	Fond mikroprojektů (FMP)	111 998 Kč	2010
Společná strategie v oblasti cestovního ruchu v česko-rakouské příhraniční oblasti	Město Břeclav	Fond mikroprojektů (FMP)	81 053 Kč	2010
Poznejme naše města - Trnava a Břeclav - zámecká věž	Město Břeclav	OP přeshraniční spolupráce SR-ČR	1 109 649 Kč	2013
Living Folklore	Město Břeclav	Visegradské fondy	13 136 EUR	2016
Rozvoj sakrálního turizmu Trnava-Břeclav	Město Břeclav	OP přeshraniční spolupráce SR-ČR	9 468 322 Kč	2016
Iniciativa za oživení Kuffnerovského odkazu	Městské muzeum a galerie Břeclav	OP INTERREG V-A SR-ČR 2014-2020	1 033 559 Kč	2016

Zdroj: Dokumentace Městské muzeum a galerie Břeclav © 2013, město Břeclav

V tabulce je zpracován přehled nejvýznamnějších projektů v rámci přeshraniční spolupráce, které se uskutečnily v posledních 6 letech v oblasti kultury, muzejnictví a cestovního ruchu. Mimo tyto projekty proběhla celá řada projektů nejen v rámci přeshraniční, ale také systémové podpory rozvoje meziobecní spolupráce.

Nejčastěji se jednalo o propagaci mikroregionu a cestovního ruchu. Můžeme jmenovat například projekt prezentace Lednicko-valtického areálu „Hravý architekt“, který se realizoval v roce 2015 nebo „Otvírání a uzavírání Lichtenštejnských stezek v roce 2014. Oba zmíněné projekty vycházely ze spolupráce na vybraných navazujících projektových aktivitách a řešily možnosti efektivní meziobecní spolupráce v rámci mikroregionu Břeclavsko. V minulých letech se také uskutečnila řada dalších projektů v oblasti systémové podpory rozvoje meziobecní spolupráce ČR v rámci územních správních obvodů obcí s rozšířenou působností.

(DSO LVA, ©2016)

4.6 Kulturní památky

Území mikroregionu spadá do krajinné památkové zóny Lednicko- valtického areálu (dále jen LVA), který byl vytvořen v jednotném kompozičním plánu 18. a 1. pol. 19. století. Jeho hodnota byla potvrzena zápisem na Seznam světového dědictví UNESCO a vyžaduje tak ochranu pro blaho celého lidstva. Na území krajinné památkové zóny je koncentrováno 87 kulturních památek zapsaných v ústředním seznamu kulturních památek. Areály zámků a parků v Lednici a ve Valticích jsou taktéž národními kulturními památkami.

Krajinná památková zóna LVA obsahuje velké množství historických staveb, jako jsou např. Janův hrad, zámeček Belvedere, Tři Grácie, Apollónův chrám, Rybniční a Hraniční zámeček, Rendez-vous, Kolonáda a v neposlední řadě zámeček Pohansko. Tyto památkově chráněné objekty jsou ve vlastnictví různých vlastníků, kteří o ně dle svých finančních možností pečují, a jejich stavebně technický stav je toho odrazem. Pozitivem u některých památek je zpracovaný záměr využití a prováděná péče a údržba.

Rozsáhlé zámky v Lednici a ve Valticích s parky a doplňujícími stavbami jsou ve vlastnictví státu a právo hospodaření vykonává Památkový Ústav v Brně. Přestože lze v posledních letech pozorovat zvýšený zájem zřizovatele o jejich péči, údržbu a obnovu, chybí pro tyto památky zpracovaný dlouhodobější záměr a priority jejich obnovy. Větší důraz na koncepčnost obnovy a racionální využití finančních prostředků je žádoucí také u dalších významných staveb a LVA.

Nejen architektonickými a estetickými závadami areálu a celého mikroregionu jsou sloupová vedení elektrických, telefonních a rozhlasových rozvodů, nesjednocený navigační a informační systém o celém území. Finančně a koncepčně není zajištěna realizace drobné architektury, jako jsou lampy veřejného osvětlení, stojany na jízdní kola, fontány a výrazně také chybí drobné stavby doplňkových služeb pro správu a prezentaci památek.

Významnými pozitivy kulturního dědictví mikroregionu Břeclavsko jsou nejen kulturní památky LVA, zapsány do Seznamu světového dědictví UNESCO, jehož cílem je ochrana uchování krajinných a architektonických hodnot tohoto území, ale také koncentrace dalších kulturních památek s významnou uměleckou hodnotou.

Dlouhodobý trend obnovy a údržby kulturních památek vyžaduje nejen zajištění finančních prostředků na jejich vlastní obnovu, ale zároveň též prostředky investičního charakteru sloužící na vybudování infrastruktury reagující na aktuální požadavky návštěvníků a efektivní zvyšování poznání a návštěvnosti památek a muzeí, aniž by docházelo k jejich devastaci.

K dosažení těchto cílů je možnost využití financování například prostřednictvím Integrovaného regionálního operačního programu. Velkou část projektů je schopen připravit samotný Národní památkový ústav.

Některé kulturní památky jsou zpřístupněny veřejnosti a stále zůstávají přirozenými kulturními centry mikroregionu. Svou přirozenou roli naplňují klasickou službou stálých expozic, ale také konáním mnoha kulturních a společenských akcí, které jsou v těchto památkách pořádány. V některých případech slouží i jako náhrada za chybějící infrastrukturu pro kulturní služby, například koncerty, výstavy a přednášky a v jiných působí instituce, které se regionálním kulturním dědictvím zabývají.

Jednou z nejnavštěvovanější kulturní památkou je původně středověký hrad z 13. století, který byl postupně přebudován v honosné letní sídlo Lichtenštejnů. V interiérech lze obdivovat například točité samonosné schodiště nebo vzácné kazetové stropy. K zámku přiléhá palmový skleník, který je nejstarší v Evropě s exotickými dřevinami z celého světa a také rozsáhlý zámecký park, kde najdeme vzácné druhy i několik tisíc let starých stromů. Při pohledu od zámku zaujme 60 metrů vysoký Minaret s 302 schody a širokým rozhledem do okolí.

Valtický zámek, jedna z nejrozsáhlejších světských barokních staveb na Moravě zaujme svým rozsáhlým areálem s parkem a řadou romantických staveb z první poloviny 19. století, jako je Kolonáda zvaná také Rejstna, zámeček Belvedere, Dianin chrám a kaple sv. Huberta.

Proslulý je také kostel Navštívení Panny Marie v Poštorné, který dal v roce 1898 postavit kníže Jan II. z Lichtenštejna. Stavba poutá i dnes pozornost použitým materiálem z místních knížecích keramických závodů. Stejně glazované střešní tašky z Poštorné zdobí také vídeňskou katedrálu sv. Štěpána.

Pro potřeby rozvoje kulturních památek a celého území LVA je nutné zlepšit mezioborovou komunikaci všech dotčených zájmových skupin a vytvořit vhodné podmínky pro využívání, prezentaci a financování tak, aby měly dostatečnou oporu.

(Z územního hlediska LVA, ©2015)

V níže uvedené tabulce je proveden přehled nejdůležitějších kulturních památek mikroregionu Břeclavsko, zahrnující výběrově všechny relevantní typy nemovitých památek.

Tab. 5: Přehled kulturních památek v mikroregionu Břeclavsko

	Kulturní památka	Stručný popis
Břeclav	Kaple svatých Cyrila a Metoděje	Novogotická stavba z let 1853-1856
	Kaple svatého Rocha	Z r. 1892, postavena na paměť epidemie cholery
	Kaple Vzkříšení Páně	Z r. 1875, v prostoru bývalého hřbitova
	Lichtenštejnský dům	Historie rodu Lichtenštejnů
	Synagoga	Novorománský styl z r. 1868
	Židovský hřbitov	Sakrální kulturní památka
	Zámeček Pohansko	Empírový lovecký zámeček
	Zámek Břeclav	Renesanční zámek z 11. stol.
Poštorná (městská část)	Lovecký zámeček Lány	Z r. 1812 postavil Jan I. z Lichtenštejna
	Chrám Tří Grácií	Klasicistní salet antického sousoší
	Apollónův chrám	Empírový chrám z poč. 19. stol.
Hlohovec	Kostel Navštívení Panny Marie	Z r. 1898, novogotický kostel
	Hraniční zámeček	Letní sídlo rodu Lichtenštejnů
Ladná	Filiální kostel	Římskokatolický chrám
	Kostel Sv. Archanděla Michaela	Novorománský styl
	Kaple Sv. Michala	Novorománský styl, římskokatolický chrám
Lanžhot	Boží Muka	Zapsáno do státního seznamu před r. 1988
	Kostel Povýšení svatého Kříže	Raně barokní kostel
Lednice	Zámek Lednice	Romantický zámek, památka UNESCO
	Janův Hrad	Z r. 1807, romantický styl
	Minaret Lednice	62 m vysoká romantická rozhledna
Valtice	Zámek Valtice	1996 zapsán na seznam Unesco
	Rendez-vous	Z r. 1810, styl římských oblouků
	Zámeček Na rybníčku	Klasicistní zámeček
	Farní kostel Nanebevzetí Panny Marie	Farní kostel stavěn 40 let
	Zámeček Belvedere	Letohrádek

Zdroj: Kulturní památky měst a obcí, ©2015-2017

5 ANALÝZA KULTURNÍCH AKCÍ A AKTÉRŮ MIKROREGIONU BŘECLAVSKO

5.1 Kulturní infrastruktura

Kulturní domy

Kulturní domy poskytují bohaté kulturní zázemí v oblasti kulturních a společenských aktivit pro folklórní, pěvecké sbory a dechové hudby. Kulturní a společenský život je v obcích mikroregionu podporován v převážné většině finančními úlevami pořadajícím organizacím. Jedná se zejména o zvýhodněné pronájmy sálu nebo dotace na činnost a provoz kulturních domů. V obcích mikroregionu jsou pořádány místní kulturní a společenské akce také v besedních domech či sokolovnách.

Níže jsou uvedeny kulturní domy v mikroregionu Břeclavsko:

- ❖ Kulturní dům Delta v Břeclavi
- ❖ Kulturní dům ve Staré Břeclavi
- ❖ Kulturní dům v Poštorné
- ❖ Kulturní dům v Charvatské Nové
- ❖ Kulturní dům v Hlohovci

(Kulturní domy, © 2014 – 2017 Město Břeclav)

Paměťové instituce

Kulturní hodnota mikroregionu je také bezesporu významnou měrou potvrzena i existencí muzeí a galerií. Ve všech níže zmíněných muzeích a galeriích se konají četné výstavy většího i menšího rozsahu na téma životní prostředí a ochrana přírody, fauna a flóra, archeologie, historie, etnografie, folklór, vinařství apod.

- ❖ Městské muzeum a galerie Břeclav
- ❖ Slovanský památník Pohansko u Břeclavi
- ❖ Národní zemědělské muzeum Valtice
- ❖ Zámecká galerie Valtice
- ❖ Národní zemědělské muzeum Lednice
- ❖ Janův hrad Lednice

(Paměťové instituce, © 2014 – 2017 město Břeclav, 12.10 2011 město Valtice, © 2007-2016 obec Lednice)

Kromě historie a přírody má mikroregion také bohatou základnu živé tradiční kultury v podobě divadelních kroužků, folklórních souborů, cimbálových a dechových muzik, které jsou známé nejen za hranicemi okresu, ale některé z nich také v zahraničí.

Tab. 6: Přehled nejvýznamnějších souborů v mikroregionu Břeclavsko

Název	Sídlo	Stručný popis
Divadelní soubor Regina	Břeclav	Bohatá činnost v oblasti divadelní tvorby
Divadelní soubor Břetislav	Břeclav	Ochotnický divadelní soubor
Pěvecký soubor Polyfonie	Břeclav	Bohatá činnost v oblasti hudby
Národopisný soubor Břeclavan	Stará Břeclav	Folklórní soubor, muzikanti, zpěváci, tanečníci
Břeclavánek	Stará Břeclav	Dětský národopisný soubor, jehož posláním je udržování a rozvoj lidových tradic
Koňárci	Poštorná	Cimbálová muzika a dětský folklórní soubor působící v prostředí Slováckého krúžku Poštorná
Mužský a ženský sbor	Poštorná	Mužský a ženský folklórní soubor působící v prostředí Slováckého krúžku Poštorná
Charvatčánek	Charvatská N. Ves	Dětský národopisný soubor, jehož posláním je udržování a rozvoj lidových tradic a folklóru
Cimbálová muzika Notečka	Charvatská N. Ves	Cimbálová muzika působící v prostředí Slováckého krúžku Charvatská Nová Ves
Cimbálová muzika Rosénka	Charvatská N. Ves	Dětská cimbálová muzika působící v prostředí Slováckého krúžku Charvatská Nová Ves
Dechová hudba Lanžhotčanka	Lanžhot	Významný aktér v oblasti dechové hudby na Podluží
Pěvecký sbor Mužský a Ženský	Lanžhot	Sbor podílející se na kulturním a společenském životě v obci
Folklórní sdružení Slovácká chasa	Lanžhot	Folklórní soubor
Dětský folklórní soubor	Hlohovec	Dětský folklórní soubor, muzikanti, zpěváci, tanečníci
Dechová hudba Hlohovčanka	Hlohovec	Folklórní soubor, muzikanti, zpěváci
Valtická krojovaná společnost	Valtice	Mužský a ženský folklórní soubor působící v prostředí Valtické krojované společnosti
Valtický Modrásek	Valtice	Pěvecký sbor při základní škole
Šarže 54	Valtice	Hudební skupina
IRNIS	Valtice	Hudební skupina
Máňa	Valtice	Divadelní spolek při Střední vinařské škole
Basta Fidli	Valtice	Divadelní spolek

Zdroj: Databáze českého amatérského divadla, ©2013

5.2 Kalendář kulturních akcí mikroregionu Břeclavsko

Význam území mikroregionu podtrhuje bohaté kulturní a historické zázemí, které poskytuje vhodné podmínky pro vznik mnoha kulturních a společenských akcí, z nichž některé svým významem přesahují hranice daného území.

Kulturní a folklórní akce jsou atributy, které ještě více ztraktivňují náš mikroregion. Zasaňuje zde národopisná folklórní oblast Podluží charakteristická svými kroji, hudbou a tradičními hody, které se konají v každé obci. Jejich průběh se v jednotlivých obcích něčím malinko liší. Nejinak je to i s kroji, kde má každá obec svůj originální, jedinečný kroj typický svým zdobením či malováním.

Krása a dokonalost podlužáckých krojů vzbuzovala pozornost již od počátku 19. století a dodnes jsou to právě kroje, které vedle lidové hudby nejvíce poutají pozornost odborníků a většiny návštěvníků regionu. Snahou je i v budoucnu udržet jejich vypovídací hodnotu a získávat informace o jejich nositelích a uživatelích.

Mezi další akce, které se pořádají v každé obci mikroregionu Břeclavsko, patří například fašankové slavnosti s folklórním podtextem, tradiční plesy místních spolků a sdružení a v neposlední řadě adventní a vánoční slavnosti. Jsou to nezapomenutelné chvíle, které nikde jinde nelze zažít, než právě tady, v mikroregionu Břeclavsko.

Nejproslulejší, i když jen jednou z mnoha událostí tradičního kalendáře jsou Břeclavské svatováclavské slavnosti. Konají se v září na svátek patrona kostela v areálu pod zámekem. Na ploše pod okny zámku se vyhoupne k nebi máje a prodavači na jarmarku nabízejí tradiční rukodělné výrobky. Všude ta nejlepší vína, krása a smích.

Naopak v některých obcích se konají akce, typické pro danou obec či město. Akcí typickou pro město Břeclav jsou například Slavnosti rajčat, Mezinárodní dětský folklórní festival, besedy u cimbalu, Hudecké dny apod. Pro Valtice jsou významné Valtické vinné trhy, které mají více než stopadesátiletou historii a nejstarší celostátní soutěž vín v České republice s mezinárodní účastí.

Výčet nejdůležitějších a nejzajímavějších kulturních a společenských akcí, pořádaných v obcích a městech mikroregionu Břeclavsko je zpracován za uplynulý rok v níže uvedených tabulkách:

Tab. 7: Přehled kulturních akcí ve městě Břeclav

Název akce	Termín	Pořadatel	Místo konání	Informace o akci
Novoroční a Tříkrálový koncert	Leden	Město Břeclav	Kostel sv. Václava, Synagoga	Slavnostní koncert a Tříkrálový průvod
Fašankové slavnosti	Únor	Slovácké krůžky městských částí Břeclavi	Městské části Břeclavi	Folklór, lidová kultura, zachování tradic
Ples města Břeclavi	Březen	Město Břeclav	Kulturní dům Delta	Reprezentační ples města Břeclav
Expediční kamera	Duben	Město Břeclav	Kino Koruna	Filmový festival v kině Koruna
Hudební kavárna	Květen	Městská knihovna Břeclav	Městská knihovna Břeclav	Karel Zich, povídání o písničkách populárního zpěváka
Moravský den pod zámekem	Červen	Městské muzeum a galerie	Areál pod zámekem v Břeclavi	Přehlídka minipivovarů, folklórní festival
Báječné léto	Červenec	Městské muzeum a galerie	Prostory před kinem Břeclav	Kulturní vystoupení o víkendech
Rájská Břeclav	Srpen	Městské muzeum a galerie	U Tržiště, před kinem Koruna	Gastroakce
Svatováclavské Slavnosti	Září	Městské muzeum a galerie	Areál pod zámekem v Břeclavi	Dětský folklórní festival, živá kultura, košť vína
Bojané	Říjen	Slovácký krůžek Stará Břeclav	Kulturní dům Delta	Koncert dechové hudby
Noc venku	Listopad	Oblastní charita a město Břeclav	Pěší zóna u parku v Břeclavi	Zážitková akce na podporu lidí bez přístřeší
Vánoční slavnosti	Prosinec	Městské muzeum a galerie	Kulturní dům Delta	Vystoupení dětských i dospělých souborů, jarmark

Zdroj: Město Břeclav, ©2014-2017

Tab. 8: Přehled kulturních akcí ve městě Valtice

Název akce	Termín	Pořadatel	Místo konání	Informace o akci
Tříkrálový koncert	Leden	Muzejní spolek Valtice	Klášteřínský kostel sv. Augustina	Tříkrálový průvod
Fašankové slavnosti	Únor	Valtická krojovaná společnost	Domov pro seniory	Tradiční lidová slavnost, obchůzka fašankového průvodu městem, návštěva hospodářů, pochovávaní basy
Valtický košť	Březen	Vinaři Valtice 2000	Valtické Podzemí	Ochutnávka vystavených vín z více než 500 vzorků
Výstava loutkových divadélek	Duben	Státní zámek Valtice	Státní zámek Valtice	Výstava, přibližuje český fenomén tzv. rodného loutkového divadla
Valtické vinné trhy	Květen	Valtické vinné trhy a.s., SVIŠ Valtice	Státní zámek Valtice	Nejstarší celostátní soutěž vín v ČR
Zámecký košť vín	Červen	CHÂTEAU VALTICE - Vinné sklepy	Areál zámku Valtice	Zámecký košť vín, který je součástí akce s vínem pěšky i na kole
Vinařské meruňkové slavnosti	Červenec	Vilo servis, agentura Zvuk – Luděk Kabelka	Nám. Svobody, Valtice	Gastronomická akce v hlavní roli s meruňkou ve spojení s předhodo- vým zpíváním. Spousty krojovaných, jídel s meruňkou, pálenek a vín jižní Moravy
Muzejní noc	Srpen	NZM Praha, pobočka Valtice	Národní zemědělské muzeum	Večerní prohlídky stálých expozic a aktuálních výstav, tvořivé dílny pro děti
Podzimní slavnosti vína	Září	CHÂTEAU VALTICE - Vinné sklepy Valtice	Areál CHÂTEAU VALTICE	Akce, kdy si návštěvníci si kupují žetony, které následně vyměňují za vybrané vzorky vína a burčáku
Vinobraní	Říjen	Město Valtice	Nám. Svobody, Valtice	Pestrý kulturní program s vinařským jarmarkem a spoustou valtického vína, burčáku a krojovaných z Jižní Moravy
Svatomartinský ples	Listopad	Lednicko valtický areál z.s.	Zámek Valtice – jízdárna	Akce spojená s ochutnávkou mladých svatomartinských vín
Oslava Silvestra	Prosinec	Disco Club Kinopolis Valtice	Sál Disco Clubu Kinopolis	Kulturní akce spojená s oslavou příchodu nového roku

Zdroj: Město Valtice, ©2014

Tab. 9: Přehled kulturních akcí v Lanžhotě a v Hlohovci

Název akce	Termín	Pořadatel	Místo konání	Informace o akci
Novofolk	Leden	Městské kulturní centrum	Empírové divadlo Hlohovec	Koncert
Tvořivost k umění	Únor	Vlastivědné muzeum Hlohovec	Kláster Hlohovec	Výstava
Farmářské trhy	Březen	Farmářské trhy	Nám. Sv. Michala v Hlohovci	Akce, která umožňuje drobným farmářům prodat své přebytky ze zahrádky
Zpívání ženských sborů	Duben	Ženský sbor Lanžhot	Restaurace Podlužan v Lanžhotě	Akce je součástí programu "Lanžhot - Kultura 2017"
Májové hodky	Květen	Krojovaná chasa a obec Hlohovec	Kulturní dům Hlohovec	Veselice, šohajové taneční pod májou, víno a dobrá zábava
Středověké dni	Červen	All marketing, a.s. Hlohovec	Zámecká zahrada Hlohovec	Dobová zábava
Benátská noc	Červenec	TJ Sokol Hlohovec	Areál kulturního domu a okolí Hlohovce	Zábava pod širým nebem, spojená s tanečním vystoupením Kommet
Bartolomějské hody a hodky	Srpen	Obec Hlohovec	Kulturní dům Hlohovec	Silná tradice s krojovanou chasou
Lanžhotské hody a hodky	Září	Lanžhotská chasa	Sál Podlužanu v Lanžhot	Hodovní folklórní akce
Fazolafest	Říjen	Jednota ČSOL Valtice a Spolek vojenské historie Valtice	Kulturní dům Hlohovec	Soutěžní akce spojená s přehlídkou pokrmů z fazolí
Kateřinská zábava	Listopad	Město Lanžhot	Sál restaurace Podlužan v Lanžhotě	Tradiční, taneční a humorná přehlídka všech členů folklórních složek
Svěcení vína	Prosinec	Město Hlohovec	Kulturní dům Hlohovec	Tradiční vinařská akce, k poslechu hraje cimbálová muzika Fagán

Zdroj: Město Lanžhot a obec Hlohovec, ©2013

Tab. 10: Přehled kulturních akcí v Ladané a v Lednici

Název akce	Termín	Pořadatel	Místo konání	Informace o akci
Módní přehlídka	Leden	Lázně Lednice	Lázně Lednice - Lázeňský Dům Perla	Akce s módní tematikou. Inspirace na zahájení plesové sezóny
Lanštorfský fašank a obecní zabijačka	Únor	Obec Ladaná	Prostranství u Základní školy Ladaná	Třídenní akce zakončená masopustním průvodem
Masopust	Březen	MŠ Lednice, Obec Lednice	Multifunkční centrum zámku Lednice	Fašanková slavnost aneb „Zahrajte mi muzikanti zvesela“
Divadlo Miláček Anna	Duben	Divadlo Palace, Multifunkční centrum zámek Lednice	Multifunkční centrum zámku Lednice	Divadelní představení v Zámeckých jízdárnách
Májové slavnosti	Květen	Lázně Lednice, Obec Lednice	Amfiteátr lázeňské kolonády	Tradiční zahájení lázeňské sezóny s bohatým doprovodným programem a jarmarkem
Představení vinařství z Galerie vín Lednice - Weingut Pfaffl R&A	Červen	Onyx Lednice	Vinné sklepy Galerie vín Lednice	Výstava a ochutnávka vín lednických vinařů i vinařů z nejbližšího okolí, doprovázená cimbálovou muzikou
Posezení s cimbálkou	Červenec	Onyx Lednice	Penzion Onyx Lednice	Posezení s cimbálovou muzikou a grilováním selete
Lednické krojované hody	Srpen	Český zahrádkářský svaz z.o. Lednice, Obec Lednice	Zámecké náměstí	Lednické krojované hody. Předtančení besedy, taneční zábava s dechovou hudbou
Burčákové velebení	Září	Český zahrádkářský svaz z.o. Lednice, Obec Lednice	Amfiteátr lázeňské kolonády	Velebení burčáků v regionu Lednicko-valtického areálu
Polévka cup	Říjen	Slovácké sdružení Lanštorfčané	Park Rasovna Ladaná	Gastroakce
Svatomartinský přípitek Lednicko-valtického areálu	Listopad	Český zahrádkářský svaz z.o. Lednice, Obec Lednice	Multifunkční sál zámeckých jízdáren	Tradiční lidová oslava sv. Martina. K tanci i poslechu hraje cimbálová muzika
Mikulášská nadílka u kostela	Prosinec	Sdružení občanů Ladané	Prostranství u kostela sv. Archanděla Michaela	Tradiční vánoční koncert, trhy, jarmark

Zdroj: Obce Lednice a Ladaná, ©2013

Pro názornou představu jsou uvedeny další akce dlouhodobějšího charakteru, které jsou zajišťovány například Městským muzeem a galerií Břeclav nebo Státním zámek Valtice, či Valtickým Podzemím:

- ❖ Stálá expozice v Synagoze Břeclav
- ❖ Stálá expozice v Lichtenštejnském domě Břeclav, miniatury staveb LVA
- ❖ Výstavy v Městském muzeu a galerii Břeclav
- ❖ Výstavy v Státním zámku Valtice
- ❖ Výstavní expozice v Městském muzeu ve Valticích
- ❖ Společenské večery ve Valtickém Podzemí

5.3 Aktéři místní kultury

Oblast Mikroregionu Břeclavsko je velmi bohatá na kulturní akce a zachování kulturních tradic a obyčejů, řada akcí je typických právě pro tento region. Obce a města s bohatým kulturním potenciálem zvyšují zároveň a atraktivitu života místních obyvatel a vytváří obraz obce či města navenek.

K dosažení těchto cílů v rozvoji místní kultury je nutné brát v potaz také finance. Jednou z organizací, zabývajících se získáváním a přerozdělováním finančních prostředků z Evropské unie, jsou místní akční skupiny, pomocí kterých mohou obce a ostatní organizace čerpat finanční prostředky. Subjekty, které se podílejí na rozvoji kultury v obecné rovině, odpovídají klíčovými aktéry kulturní politiky. Kromě klasických aktérů, kteří mají nástroje k ovlivnění rozvoje regionu, jsou důležité také sociální skupiny obyvatel.

Klíčovým aktérem na lokální úrovni je obec či město, k jejichž hlavnímu znevýhodnění patří nedostatek disponibilních finančních prostředků, a proto se nejčastěji sdružují formou dobrovolných svazků obcí nebo místních akčních skupin.

Dalšími významnými aktéry v rozvoji kultury jsou místní spolky a instituce, kteří podporují stabilitu společenstev, napomáhají společnému řešení problémů, a také zapojení všech skupin obyvatel. V neposlední řadě se nemalou měrou na rozvoji kultury podílejí podnikatelské subjekty.

Ve své práci provádím analýzu místních aktérů, kteří se podílejí na rozvoji a spolupráci kulturního života obcí a měst Mikroregionu Břeclavsko. Uvádím výčet klíčových aktérů, kteří jsou dle mého názoru největšími koordinačními subjekty partnerského rámce.

Tab. 11: Klíčoví aktéři rozvoje kultury - Veřejný sektor

Název	Právní forma	Sídlo	Stručný popis
Dobrovolný svazek LVA	DSO	Lednice	Svazek obcí vytvořený za účelem rozvoje a propagace regionu a společných projektů
Region Podluží	DSO	Lanžhot	Zakládající člen MAS Dolní Morava, partnerem mikroregionu Hodonínsko a regionu Slovácko, podpora kultury, společenských akcí a uchování kulturního bohatství regionu
MAS Dolní Morava	z.s	Lanžhot	Místní akční skupina
Město Břeclav	statut města	Břeclav	Významný aktér při rozvoji kultury a společenských akcí, podpora místních spolků, organizací a podnikatelské sféry, člen DSO LVA, mezinárodní spolupráce
Město Lanžhot	statut města od r. 2001	Lanžhot	Významný aktér při rozvoji lidové kultury na Podluží, podpora místních spolků, organizací a osobností zastupujících lidové písně a kroje
Město Valtice	statut města	Valtice	Významný aktér při rozvoji kultury a společenských akcí, podpora místních spolků, organizací a podnikatelské sféry, člen DSO
Obec Hlohovec	Obec	Hlohovec	Aktér při rozvoji kultury a společenských akcí, podpora místních spolků, organizací a podnikatelské sféry, člen DSO LVA
Obec Ladná	Obec	Ladná	Aktér při rozvoji kultury a společenských akcí, podpora místních spolků, organizací a podnikatelské sféry, člen DSO LVA
Obec Lednice	Obec	Lednice	Významný aktér při rozvoji kultury a společenských akcí, podpora místních spolků, organizací a podnikatelské sféry, člen DSO LVA, mezinárodní spolupráce
Břeclavské mateřské a základní školy	p.o.	Břeclav	Aktéři kulturního života - 6 základních škol a 6 mateřských škol, jejichž zřizovatelem je město Břeclav
Základní umělecká škola	p.o.	Břeclav	Aktér kulturního a společenského dění, komorní orchestr při ZUŠ
Základní a mateřská škola	p.o.	Ladná	Aktér kulturního života obce
Základní a mateřská škola	p.o.	Hlohovec	Aktér kulturního života obce
Základní a mateřská škola	p.o.	Lanžhot	Aktér bohatých kulturních a lidových tradic na Podluží
Základní a mateřská škola	p.o.	Lednice	Aktér bohatých kulturních a lidových tradic
Základní a mateřská škola	p.o.	Valtice	Aktér bohatých kulturních a lidových tradic
Gymnázium Břeclav	p.o.	Břeclav	Významný aktér v rámci kulturních akcí spojených s hudbou, uměním, při škole působí pěvecký soubor Regina a Polyfonia

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 12: Klíčoví aktéři rozvoje kultury – Neziskový sektor

Název	Právní forma	Sídlo	Stručný popis
Národopisný soubor Břeclavan	z.s.	Stará Břeclav	Folklórní soubor, muzikanti, zpěváci, tanečníci
Břeclavánek	součást z.s.	Stará Břeclav	Dětský národopisný soubor, udržování a rozvoj lidových tradic
Koňarci	součást z.s.	Poštorná	Cimbálová muzika a dětský folklórní soubor působící v Slovákém krúžku Poštorná
Mužský a ženský sbor	součást z.s.	Poštorná	Mužský a ženský folklórní soubor, součástí Slovákého krúžku Poštorná
Charvatčánek	součást z.s.	Charvatská Nová Ves	Dětský národopisný soubor, jehož poslání je udržování a rozvoj lidových tradic a folklóru
Cimbálová muzika Notečka	součást z.s.	Charvatská Nová Ves	Cimbálová muzika a dětský folklórní soubor působící v Slovákém krúžku Charvatská Nová Ves
Cimbálová muzika Rosárka	součást z.s.	Charvatská Nová Ves	Dětská cimbálová muzika působící v Slovákém krúžku Charvatská Nová Ves
Dechová hudba Lanžhotčanka	z.s.	Lanžhot	Významný aktér v oblasti dechové hudby na Podluží
Spolek Lanžhot	z.s.	Lanžhot	Aktér podílející se na kulturním a společenském životě v obci
Mužský a ženský sbor	z.s.	Lanžhot	Mužský a ženský folklórní sbor
Dětský folklórní soubor	součást z.s.	Hlohovec	Dětský folklórní soubor, muzikanti, zpěváci, tanečníci
Valtická krojovaná společnost	z.s.	Valtice	Aktér kulturního života města, zachování lidových tradic
Slováký krúžek Stará Břeclav	z.s.	Stará Břeclav	Bohatá činnost v oblasti lidové kultury a folklóru
Slováký krúžek Koňaré	z.s.	Poštorná	Bohatá činnost v oblasti lidové kultury a folklóru
Slováký krúžek Charvatčané	z.s.	Charvatská Nová Ves	Bohatá činnost v oblasti lidové kultury a folklóru
Slováké sdružení Lanštorfčané	z.s.	Ladná	Bohatá činnost v oblasti lidové kultury a folklóru
Občanské sdružení Hlohovčané	z.s.	Hlohovec	Činnost v oblasti lidové kultury a folklóru

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 13: Klíčoví aktéři rozvoje kultury – Podnikatelský sektor a ostatní sektor

Název	Právní forma	Sídlo	Stručný popis
Activity DC	f.o. podnikající	Břeclav	Taneční soubor dětí a mládeže, účast na mezinárodních soutěžích
Hudební klub Piksla	f.o. podnikající	Břeclav	Aktér zajišťující koncerty různých hudebních žánrů, divadelní představení, promítání filmů či výstav
Valtické podzemí	a.s.	Valtice	Významný aktér na poli zachování kulturních a vinařských tradic
Vinné sklepy	a.s.	Valtice	Významný aktér na poli zachování kulturních a vinařských tradic
Lázně Perla	p.o.	Lednice	Aktér podílející se na organizaci kulturních a společenských akcí, zejména pro lázeňskou klientelu
Sdružení břeclovských výtvarníků	z.s.	Břeclav	Významný aktér výtvarných a uměleckých akcí, výstav, známý i za hranicemi regionu
Taneční klub Star Step	z.s.	Břeclav	Významný aktér na poli tanečním
Apoštolská církev	z.s. – církev	Břeclav	Pořadatel koncertů a dalších kulturních akcí pro širokou veřejnost
Městské muzeum a galerie	p.o.	Břeclav	Organizátor krátkodobých i dlouhodobých výstav, přednáškových a kulturních akcí, soutěží, jak pro děti, dospělé
Městské muzeum	p.o.	Valtice	Organizátor krátkodobých i dlouhodobých výstav
Národní zemědělské muzeum	s.p.o.	Valtice	Organizátor krátkodobých i dlouhodobých výstav
Galerie 99 Antonína Vojtky	f.o. podnikající	Břeclav	Stálá expozice umělecké tvorby a podpora mladých umělců
Městská knihovna Břeclav	p.o.	Břeclav	Významný aktér kulturních a vzdělávacích akcí, přednášek na místní i regionální úrovni

Zdroj: Vlastní zpracování

5.4 Zhodnocení spolupráce místních aktérů

Jak již bylo uvedeno, je obec či město klíčovým aktérem při rozvoji a spolupráci místní kultury. Jejich koordinační role je většinou negativně ovlivněna nedostatkem finančních prostředků, a z tohoto důvodu se nejčastěji sdružují formou dobrovolných svazků obcí nebo místních akčních skupin. Prostřednictvím nich je možné získávat a lépe využít finance nutné k rozvoji místní kultury. Část nákladů alokují obce ze svých rozpočtů, zbývající část nákladů k realizaci kulturních aktivit hradí spolky a organizace z prostředků svých činností nebo pomocí grantových a dotačních programů Evropské unie.

Nemalý význam hrají i kulturní aktivity nadnárodního charakteru a přeshraniční spolupráce. Jejich cílem je především zatraktivnění jednotlivých regionů a tím i posílení integrity v rámci sociální a hospodářské sféry.

Na základě provedené analýzy akcí a aktérů kultury v mikroregionu Břeclavsko mne zajímalo, jakou roli mají v místní kultuře jednotlivé složky a jak mezi nimi funguje vzájemná spolupráce. Všechny obce a města mikroregionu mají bohatou kulturní tradici a jsou členy v místní akční skupině. Území mikroregionu spadá do krajinné památkové zóny LVA, jehož hodnota byla potvrzena zápisem na Seznam světového dědictví UNESCO a vyžaduje ochranu pro celé lidstvo. Na území krajinné památkové zóny LVA je koncentrováno velké množství kulturních památek zapsaných v ústředním seznamu kulturních památek.

V návaznosti na informace z předešlé analýzy provedu průzkum rozvoje kultury formou řízeného strukturovaného rozhovoru s devíti aktéry z různých typů sektoru.

5.4.1 Výběr aktérů

Zkoumanou oblastí je mikroregion Břeclavsko, jako zkoumaný vzorek jsem si zvolila zástupce jednotlivých typů organizací, které se výrazným způsobem podílejí na rozvoji kulturního dění v jednotlivých obcích a městech mikroregionu a zároveň jsem se snažila postihnout všechny složky kulturního sektoru. Oslovila jsem celkem 12 respondentů z různých sfér kulturního a společenského života z jednotlivých obcí a měst daného mikroregionu. Z toho mi kladně odpovědělo 9 aktérů, ochotných se mnou zpracovat řízený rozhovor.

Řízený rozhovor byl realizován s následujícími zástupci:

- ❖ Zástupce Místní akční skupiny Dolní Morava
- ❖ Zástupce Odboru sociálních věcí a školství města Břeclav
- ❖ Starosta obce Lednice
- ❖ Ředitelka ZŠ a MŠ Hlohovec
- ❖ Vedoucí oddělení kultury Městského muzea a galerie Břeclav
- ❖ Předseda Slováckého krúžku „Charvatčané“
- ❖ Zástupce městské knihovny Břeclav
- ❖ Zástupce akciové společnosti Valtické podzemí a.s.
- ❖ Místostarostka města Lanžhot

5.5 Výzkumné šetření formou řízeného rozhovoru

Metodu řízeného strukturovaného rozhovoru jsem si zvolila z důvodu, že se jedná o techniku, kdy jsou respondenti vybráni náhodným vzorkem, a kontakt s dotazovanou osobou formou položených otázek poskytuje komplexnější informaci o dané problematice.

U tří zástupců vybraných institucí probíhala elektronická komunikace, pomocí komunikačního programu Skype. U ostatních šesti aktérů byl řízený rozhovor realizován na základě předběžné telefonické domluvy a poté osobním kontaktem. U těchto rozhovorů byla velkou výhodou možnost větší přizpůsobivosti kladených otázek.

K strukturovanému řízenému rozhovoru jsem si připravila celkem 10 otázek, které jsou modifikovány z jednotlivých fází plánování, přípravy, propagace, a zdrojů financování kultury. Úvodní otázka je směřována na pohled, jak působí mikroregion Břeclavsko z hlediska jeho polohy, zajímavosti a výjimečnosti. Další otázkou je posouzení, jaký podíl má dotazovaný subjekt na plánování kulturních akcí v mikroregionu. Následující tři otázky jsou kladeny za účelem zjištění, jakým způsobem dotazovaný subjekt vybírá a navrhuje akce do plánu akcí, a kdo rozhoduje o finálním výběru pro zařazení do plánu akcí. Nezbytnými otázkami pro aktéry bylo zjišťování způsobu propagace pořádaných akcí a otázka financování. Závěrečné otázky byly směřovány na nejožehavější problémy při plánování a pořádání kulturních událostí a možnostech jejich dalšího zlepšení a celkového rozvoje kultury mikroregionu Břeclavsko.

5.6 Vyhodnocení výzkumného šetření

1. Čím je mikroregion Břeclavsko výjimečný z hlediska kultury?

Všichni dotazovaní aktéři se shodli, že oblast mikroregionu je známá a výjimečná hlavně svým folklórem, tradicemi, nářečím a nezaměnitelným kulturním životem. Přispívají k tomu zejména slovácké krúžky, chasy, národopisné soubory a cimbálové muziky. Tradiční kroje a s ním spojené akce jsou navštěvovány jak místními obyvateli, tak i turisty ze zahraničí. Region je výjimečný velkým množstvím historických památek, které se zde nachází. Většina z nich se nachází zejména v Lednicko-valtickém areálu, který je zapsaný na seznamu UNESCO. V jeho prostorách se konají různé kulturní a společenské akce. Hlavní kulturní centra jsou v podstatě i hlavními turistickými centry.

Zástupce akciové společnosti Valtické podzemí a.s. svou odpověď rozšířil a uvedl, že mikroregion je známý zejména svým vinařstvím. S pěstováním a výrobou vína vidí obrovský potenciál, ze kterého těží i některé kulturní akce, jako je například vinobraní a košty ve vybraných obcích mikroregionu.

„Jsem přesvědčena, že mikroregion Břeclavsko je výjimečný díky svému folklóru, nářečí a kroji, se kterými jsou neodmyslitelně svázány lidové tradice typické pro určitou národopisnou oblast.“ (místostarostka města Lanžhot)

„Není divu, že se tomuhle kraji dřív říkalo Lednice a její zahrady, protože jsou hezky upravené, plné květin a přecházejí v zelené lesy. Romantickou krajinu dotváří rybníky a podél upravených cest stojí mnoho monumentálních staveb. To všechno vytvořili Lichtenštejní.“ (starosta obce Lednice)

2. Jak se podílí Váš subjekt (obec, instituce, spolek...) na plánování kulturních akcí v mikroregionu Břeclavsko?

Plánování akcí je o trpělivosti. O trpělivosti s potenciálními hosty a návštěvníky. V podmínkách mikroregionu Břeclavska není tvorba kulturních politik a kulturního plánování natolik rozvinutou disciplínou.

V rámci mikroregionu Břeclav neprobíhá centrální plánování akcí. Tudíž každý subjekt si plánuje veškeré kulturní akce sám. V současnosti kulturní akce pro město Břeclav organizuje Městské muzeum a galerie (dále jen MMG). Vedoucí oddělení kultury MMG uvedla, že

v roce 2015 převedlo město Břeclav činnosti kulturního charakteru a také činnost turistického informačního centra na svou příspěvkovou organizaci MMG Břeclav.

Město Břeclav uvedlo, že vydává v pravidelných intervalech kalendář s přehledem kulturních, sportovních a dalších vzdělávacích akcí ve městě i jeho okolí. Každý občan má dopředu dostatečný přehled a může si vybrat, kterou akci navštíví.

Zájmové spolky jako je např. Slovácký krůžek „Charvatčané“, z.s. plánují a organizují kulturní akce ve svých městských částech města Břeclav.

„Každá obec v mikroregionu si plánuje své kulturní akce sama. V rámci mikroregionu neprobíhá centrální plánování akcí.“ (předseda slováckého krůžku Charvatčané)

„Každý měsíc vydáváme svůj kalendář s přehledem kulturních a vzdělávacích akcí.“ (zástupce Městské knihovny Břeclav)

3. Jakým způsobem vybíráte a navrhuje akce do plánu akcí mikroregionu?

V rámci mikroregionu Břeclav neprobíhá centrální plánování akcí. Tudíž každý subjekt si plánuje veškeré kulturní akce sám.

Město Břeclav pořádá každoročně několik již tradičních akcí, jako např. největší akce města – Břeclavské svatováclavské slavnosti, dále Moravské dny včetně Festivalu minipivovarů, Kulturní léto, Vánoční slavnosti apod. Jejich organizaci zajišťuje již zmíněná příspěvková organizace MMG.

Pracovníci Městského muzea a galerie Břeclav každý rok zkouší do plánu zařadit i nové akce, které dosud v nabídce chyběly. Například akce „Slavnosti rajčat“, která tak zaujala, že se organizuje každým rokem. V Břeclavi totiž lidé pěstují na balkonech v centru města i na zahrádkách ve velkém rajčata. Akce se tematicky věnuje právě tomuto druhu zeleniny, s nímž se dá skvěle pracovat i v propagaci, či doprovodném programu. Zapojení jsou místní zahrádkáři a kulináři, veřejnost, ale také velké firmy, které z rajčat vyrábí nejrůznější pochutiny. K ochutnání jsou vystaveny různé druhy rajčat v různých formách a úpravách, dále jsou prezentovány recepty na jejich zpracování. Akce bývá vždy doplněna bohatým kulturním programem, hudebním vystoupením a přednáškami. Cílem této akce bylo propagovat zábavnou formou hojně pěstovanou plodinu nejen ve městě Břeclav, ale i v jeho širokém okolí, poukázat na její klady, široké možnosti využití, zpracování a v neposlední řadě ji dostat do povědomí ve spojitosti s městem Břeclav.

Město Břeclav zařadilo v letošním roce do svého plánu i novou akci „Seriál dechových hudeb“. Zda se bude jednat jen o akci jednorázovou, nebo bude zařazena do plánu i v dalším roce, bude záviset čistě jen na zájmu obyvatel.

Slovácké krůžky plánují kulturní akce, které organizují přímo ve svých městských částech. Každoročně se uskutečňují tradiční akce jako je krojový ples, košt vína, letní hodky a hody, vánoční koncert. Tyto tradiční akce jsou doplňovány například o setkání ženských nebo mužských sborů či komponované společenské večery.

Ostatní dotazovaní aktéři uvedli, že své akce navrhují do svých plánů sami a zveřejňují je na svých oficiálních webových stránkách.

„Každý rok se zkouší do plánu zařadit i nová akce, například před několika lety „Slavnosti rajčat“, která tak zaujala, že se organizuje každým rokem.“ (vedoucí oddělení kultury MMG Břeclav)

„V loňském roce byla zařazena nová akce Seriál dechových hudeb. Zda se bude jednat jen o akci jednorázovou, nebo bude zařazena do plánu i v dalším roce, se bude odvíjet od zájmu občanů.“ (zástupce odboru sociálních věcí a školství města Břeclav)

4. Kdo u vás konkrétně rozhoduje o finálním výběru vašich akcí pro zařazení do plánu akcí (který orgán, odpovědná osoba, způsob rozhodování)?

V současnosti plány akcí včetně rozpočtu připravuje v MMG Břeclav, úsek kultury a předkládá ho představitelům města Břeclav ke schválení.

U spolků rozhoduje o zařazení akcí jejich výbor. Z jednotlivých návrhů akcí vybere výbor právě ty, které zařadí do seznamu akcí na konkrétní rok.

U Městské knihovny Břeclav rozhoduje o finálním výběru akcí statutární zástupce organizace ve spolupráci s knihovníky.

„V současné době plány akcí včetně jejich rozpočtů připravuje Městské muzeum a galerie Břeclav a předkládá je ke schválení představitelům města.“ (vedoucí oddělení kultury MMG Břeclav)

Přehled schvalujících orgánů kulturních akcí u ostatních dotazovaných subjektů dokládám v níže uvedené tabulce.

Tab. 14: Přehled orgánů schvalujících kulturní akce

Název subjektu	Odpovědný orgán (osoba)
MAS Dolní Morava	Programový výbor
Město Břeclav	Rada města, kulturní komise
Obec Lednice	Rada obce, kulturní komise
ZŠ a MŠ Hlohovec	Statutární zástupce
MMG Břeclav	Statutární zástupce
Slovácký krúžek "Charvatčané"	Výbor spolku
Městská knihovna Břeclav	Statutární zástupce
Valtické podzemí a.s.	Jednatelé a společník
Město Lanžhot	Statutární zástupce

Zdroj: Vlastní zpracování

5. Čím a jak konkrétně pomáháte při organizaci kulturních akcí zařazených do plánu?

Zástupkyně Odboru sociálních věcí a školství (dále jen OSVŠ) města Břeclavi uvedla, že jejich pomoc spočívá hlavně po finanční stránce, kdy město financuje kulturní akce pořádané MMG Břeclav. Většina oslovených subjektů se vyslovilo ohledně potřeby prostor. Jedná se o prostory pro hudební zkušebny či zázemí pro tanečníky a výstavní prostory i ateliéry. Město Břeclav poskytuje nabídku pronájmu komerčních ploch, jak k veřejným, tak ke komerčním činnostem, které lze v památkových objektech realizovat. Pronajímání prostor památkových objektů je sice výrazným zdrojem finančních příjmů, ale prioritou je vždy zabezpečení prostorů a také zajištění služeb pro veřejnost a to v plném rozsahu.

MMG si sama připravuje prostory pro akce např. organizací prodejního jarmarku, kde je potřeba zabezpečit nejen technické záležitosti, jako například převoz a montáž stánků, ale i oslovit prodejce, rozeslat přihlášky, informace, připravit nájemní smlouvy apod.

U spolků se do organizace kulturních akcí zapojují všichni členové spolku. Vždy je třeba připravit místo konání ať už sál nebo dvůr sokolovny, připravení židlí, stolů nebo sedacích souprav. Po ukončení akce se místo uvádí do původního stavu. Určení členové pak zajišťují další nutné organizační záležitosti, jako je zajištění hudby, občerstvení pro účinkující, propagaci apod.

Ostatní aktéři shodně odpověděli, že při organizaci kulturních akcí zařazených do plánu pomáhají pověřeni zástupci či přípravné výbory dané akce.

„Například organizací vánočního jarmarku, kde je potřeba zabezpečit nejen technické záležitosti, jako například převoz a montáž stánků, ale i oslovit prodejce, rozeslat přihlášky, informace, připravit nájemní smlouvy apod.“ (místostarostka města Lanžhot)

6. Sdělte, jak konkrétně zajišťujete propagaci pořádaných kulturních akcí v mikro-regionu Břeclavsko u vás v místě působení?

Celkově je oblast propagace akcí soustředěna více na kvantitu než na kvalitu. Tento efekt vyplývá z nedotaženého systému plánování, resp. Ad-hoc přístupem k propagaci. Konkrétně chybí jasné stanovení cílů, stanovení priorit a vymezení aktivit. Honba za maximální návštěvností pro každou akci by měla být nahrazena snahou dosáhnout plánované návštěvnosti cílových zákazníků.

Při rozhovorech s aktéry mnohokrát zaznělo, že např. město Břeclav by mohlo uvolnit více bezplatného prostoru pro propagaci aktivit subjektů na poli kultury, a to nejen svým příspěvkovým organizacím. Jde zejména o propagaci v městském zpravodaji „Radnice“. K jednotlivým akcím se také tisknou plakátky, které se zasílají do Turistického informačního centra Břeclav při MMG Břeclav a ti ho vyvěšují na svých webových stránkách.

U spolků je propagace kulturních akcí o něco rozšířenější. Nejdříve je pověřen člen spolku k zveřejnění pozvánky na webových stránkách spolku, poté je zajištěn roznos pozvánek do domácností, následné vyvěšení plakátů v místních obchodech, či restauracích a také na poště. Nutné je i zveřejnění pozvánek v kulturním kalendáři, který vede již zmiňované Turistické informační centrum Břeclav a také zveřejnění pozvánky v regionálním tisku (Rovnost, Nový život) či v Českém rozhlasu Brno.

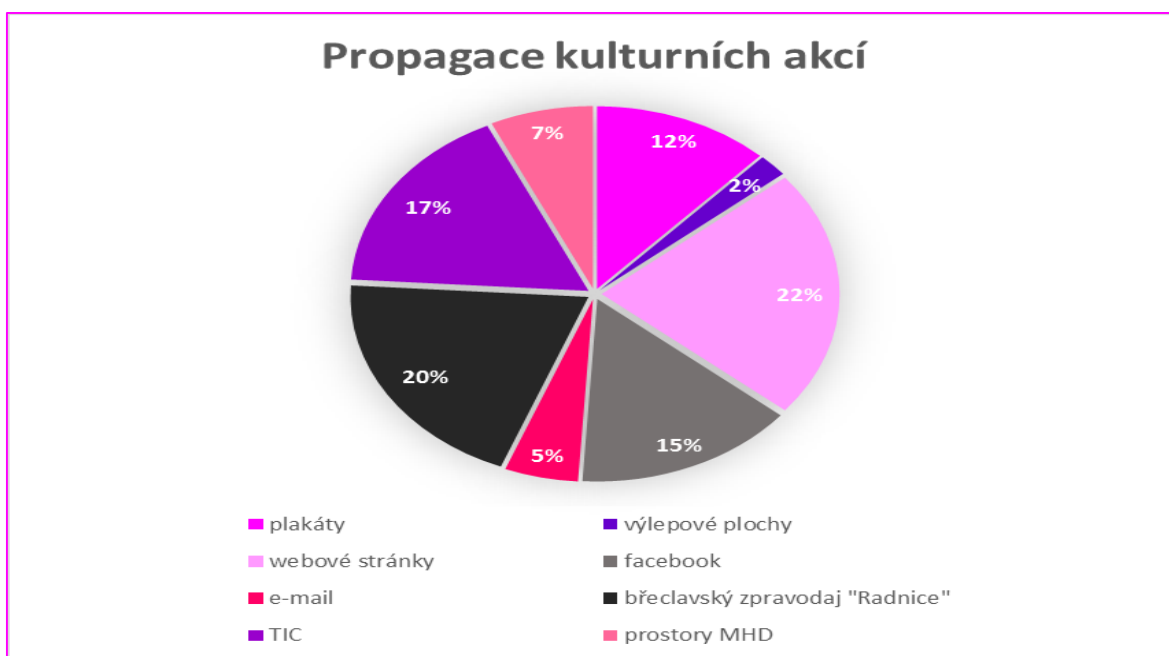
Zbývající aktéři se shodli ve svých odpovědích, že propagace je všeobecně zajištěna několika způsoby a to pomocí výlepových ploch, webových stránek, facebooku, e-mail zpráv apod. V současnosti jsou ale náklady na výlep ploch pro neziskové organizace příliš vysoké. Další možností je poskytnout zdarma prostor pro propagaci například v autobusech městské hromadné dopravy.

„Propagace je zajištěna několika způsoby prostřednictvím výlepových ploch, webových stránek, facebooku, zpravodaje města Břeclavi – Radnice, e-mail zprávy apod.“ (zástupce OSVŠ města Břeclav)

„Konkrétně v Lednici, ve Valticích a následně i Břeclavi se vydávají Výletní noviny, které lákají jen na to nejlepší. Turisté v nich najdou kompletní informace o obcích a důležitých akcích v Lednicko-valtickém areálu, součástí jsou i mapy, přehled stálých expozic, výstav a muzeí.“ (starosta obce Lednice a předseda svazku obcí LVA)

Níže je přiložen graf znázorňující odpovědi klíčových aktérů, ve kterých je vyjádřen podíl masmédií u propagace kulturních akcí.

Graf 3: Propagace kulturních akcí

Zdroj: Vlastní zpracování

7. Jaké zdroje financování využíváte při organizaci vašich akcí?

Otázka finanční podpory je často zmiňovaná a všichni aktéři zabývající se kulturou by uvítali větší množství dotačních titulů pro podporu kultury v mikroregionu Břeclav.

Městské muzeum a galerie Břeclav, Městská knihovna Břeclav a ZŠ a MŠ Hlohovec jsou příspěvkovými organizacemi a tudíž ve své činnosti nevytvářejí zisk, hospodaří s peněžními prostředky přijatými z rozpočtu svého zřizovatele. Část nákladů při organizaci akcí mohou pokrýt i prostředky získané doplňkovou činností, např. pronájemem prodejních stánků, což

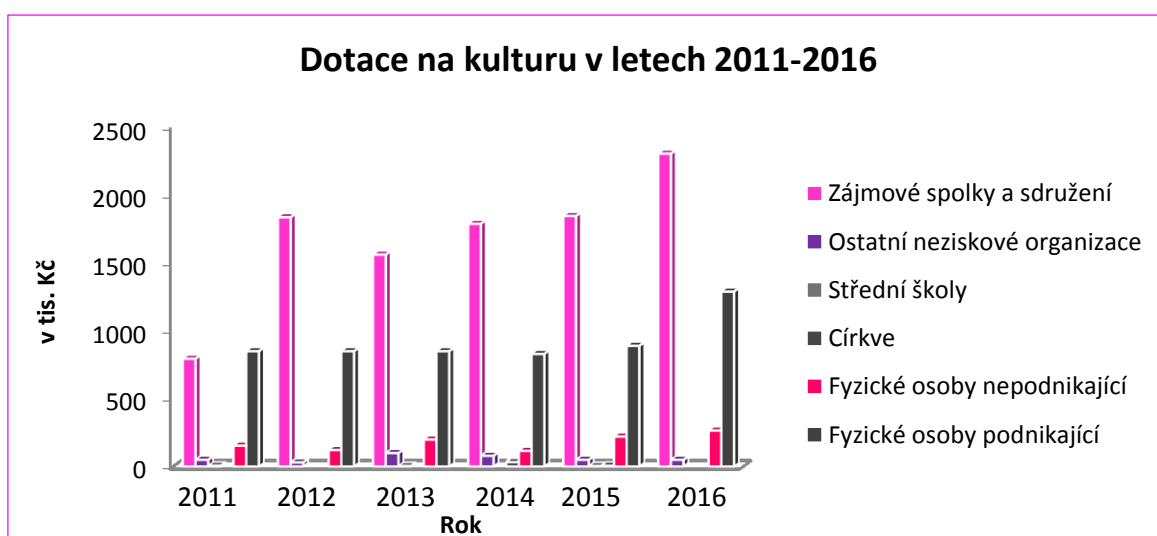
se snaží využívat. Dalšími možnostmi jsou sponzorské příspěvky nebo dotace z Jihomoravského kraje či Evropské unie (dále jen EU).

MAS je financována z Integrovaného regionálního operačního programu, členských příspěvků, půjčkami granty a úvěry krajů. MAS by měla sloužit jako podpůrný prvek při koordinaci kulturních aktivit a její hlavní role spočívá v poradenství a spolupráci při získávání dotačních prostředků. Z tohoto důvodu působí jako servisní zázemí a podpora spolků v oblasti dotační politiky a administrace projektů.

Město Břeclav, město Lanžhot a obec Lednice financují především příspěvkové organizace, jejichž jsou zřizovateli a finančně se podílí na rozvoji kulturních aktivit ve své působnosti. Jsou klíčovými aktéry při rozvoji kultury a plní koordinační role při získávání finančních prostředků v rámci kraje a příhraniční spolupráce v oblasti kultury.

Z rozhovoru se zástupkyní OSVŠ města Břeclav vyplynulo, že finanční podpora pro jednotlivé skupiny kulturních aktérů teče formou vyhlášených dotačních titulů a následně rada města či zastupitelstvo města schvaluje výši poskytované částky jednotlivým příjemcům. V rámci své diplomové práce jsem dostala možnost nahlédnout do dokumentace ke všem přiděleným dotacím a následně jsem zpracovala přehlednou tabulku, ze které je patrné, jakou částku a na jaký projekt v oblasti kultury daný příjemce obdržel. Tato tabulka je součástí přílohy. Pro názornou ukázkou jsem zpracovala sloupcový graf, který zobrazuje vývoj přidělených dotací městem Břeclav pro oblast kultury za posledních 6 let.

Graf 4: Přehled dotací poskytovaných městem Břeclav na kulturu v letech 2011-2016

Zdroj: Vlastní zpracování z dokumentace MÚ Břeclav © 2014 – 2017

8. Jaké akce postrádáte ve stávajícím plánu akcí (typ, druh, pro koho by byly určeny)?

Z odpovědí respondentů jasně vyplynulo, že kalendář kulturních akcí je velmi pestrý a podtrhuje bohaté kulturní a historické zázemí celého mikroregionu. Většina kulturních a společenských akcí svým významem přesahují hranice daného území. Významnou roli hraje také velkolepé území LVA, které skýtá mnoho možností pro realizaci zdařilých akcí. Mikroregion ztraktivňují zejména folklórní akce, charakteristické svými kroji, hudbou a tradičními hody, které se konají v každé obci i městě.

Někteří aktéři však našli malou skulinku v období konání akcí. Uvítali by více akcí v letním období ať už koncerty nebo letní kino pod zámekem apod., které by zpestřily program návštěvníkům nejen Břeclavi, ale i turistům přijíždějícím do mikroregionu v období letních prázdnin.

Zástupkyně MMG Břeclav zmínila, že chybí kulturní akce zaměřené pro zahraniční turisty, zejména pro rakouskou klientelu. Ačkoli se pořádají akce, které nejsou vázány na jazyk, například koncerty neví, jak oslovit přeshraniční návštěvníky. Ti by mohli mít zájem, ale kapacita kulturního zázemí ve městě Břeclav a okolí neumožňuje dlouhodobou správu aktualit v cizím jazyce. Řešením by mohlo být vytvoření webových stránek, na kterých by se nacházely informace o konaných akcích. Zahraniční návštěvníci by tak získali přehled o akcích, které je možno navštívit i bez znalosti českého jazyka.

„Náš mikroregion ztraktivňují zejména folklórní akce, charakteristické svými kroji, hudbou a tradičními hody, a zároveň se koná také řada dalších kulturně společenských akcí přesahujících hranice mikroregionu a okresu, proto si myslím, že nabídka je pestrá a kvalitní.“
(starosta obce Lednice)

„Uvítala bych více akcí v letním období jako např. koncerty, letní kino pod zámekem, které by zpestřily program nejen obyvatelům Břeclavi, ale i návštěvníkům širokého okolí.“ (ředitelka ZŠ a MŠ Hlohovec)

9. Charakterizujte dva největší problémy při plánování a pořádání kulturních akcí v mikroregionu Břeclavsko?

V kontextu současné situace si kladu otázku, v čem a proč může být v mikroregionu Břeclavsko ve strategickém plánování kultury problém. Dle odpovědí kulturních aktérů mnohokrát zaznělo, že v Břeclavi se organizuje většina akcí s volným vstupem pro širokou veřejnost, což není úplně ideální. Ceny se rok od roku zvyšují, akce si na sebe nevydělají a je potřeba je dotovat. Na plánování a organizování nových akcí pak chybí dostatek finančních prostředků. Proto je nutné hledat další alternativní zdroje získávání finančních prostředků pro tuto oblast, například prostřednictvím místní akční skupiny, která sdružuje obce, místní podnikatele i další aktéry ve snaze pomoci získat finanční prostředky z Evropské unie i národních zdrojů.

Po vyhodnocení odpovědí většiny respondentů je dalším nemalým problémem konání akcí v jednom termínu a tím rozmělnění návštěvnosti. Konkrétně město Břeclav má problém i v tom, že nemá vhodné prostory, ve kterých by mohla proběhnout akce plánovaná původně pro venkovní prostory, ale kvůli nepřízní počasí se nemůže konat.

„Konkrétně v Břeclavi se organizuje většina akcí s volným vstupem pro občany, což není úplně ideální. Ceny se rok od roku zvyšují, akce si na sebe nevydělají a je potřeba je dotovat. Na plánování a organizování nových akcí pak chybí finanční prostředky.“ (zástupce města Břeclav)

„Nepřiměřená kritičnost některých breclavských občanů a jejich konstatování, že v mikroregionu se stejně nic neděje.“, přestože breclavský kulturní kalendář je stále nabitý. Je zřejmé, že největšími kritiky kulturních a společenských akcí jsou především ti, kteří se jich vůbec nezúčastňují.“ (zástupce Městské knihovny Břeclav)

„Veškeré náměty na projekty v oblasti kultury by měly vycházet z podnětů místních subjektů, čím více jich bude v našem mikroregionu zapojeno, tím bude také větší šíře nápadů a následně pak větší dostupnost k získávání finanční podpory z EU a z národních programů.“ (zástupce MAS Dolní Morava)

10. Navrhněte konkrétní možnosti zlepšení při plánování kulturních akcí v mikroregionu Břeclavsko?

Výsledky rozhovorů dokazují, že by se určitě dalo dělat spoustu dalších zajímavých akcí v každém ročním období. Inspirovat se můžeme například v sousedním Mikulově, který nabízí občanům opravdu širokou nabídku kulturních akcí, a to po celý rok. Ale jak už všichni oslovení aktéři zmiňovali, je to hlavně o finančních prostředcích a také o profesionálním týmu organizátorů. Město Břeclav bude také usilovat o zvýšení úrovně vzdělání svých obyvatel a povede je k respektu ke kulturním a historickým hodnotám města a LVA.

Většinový názor respondentů jasně ukazoval na možnost zlepšení také v zavedení systému, který by řešil koordinaci jednotlivých akcí tak, aby se jejich konání časově nepřekrývala. Jednotliví pořadatelé nemají přehled o probíhajících kulturních akcích, tudíž se stává, že se dvě akce konají ve stejný čas. Zavedením nějaké koordinace by mohlo dojít ke zvýšení návštěvnosti akcí ve všech sférách kulturního dění.

„Pokud by měl být využit potenciál kulturní nabídky ve městě, je nutné navázat dlouhodobou spoluprací mezi jednotlivými subjekty pořádající kulturní akce. Jednou z možností by bylo pravidelné setkávání aktérů celého mikroregionu, kde by docházelo k předávání informací.“
(místostarostka města Lanžhot)

„Jako možnou formu zlepšení vidím v lepší koordinaci činností v kultuře tak, aby se sladily vzájemné termíny a nedocházelo tak k jejich křížení, které bere organizacím vzájemně návštěvníky.“ (předseda Slováckého krúžku „Charvatčané“)

5.7 Závěr k výzkumnému šetření

Výzkumné šetření formou standardizovaného rozhovoru jasně ukázalo, že kulturní potenciál mikroregionu Břeclavsko je na vysoké úrovni. Velká pozornost je upřena rozvoji aktivit volného času s důrazem na stimulaci rozvoje místní i mezinárodní kulturní spolupráce. Nezapustitelnou roli zde představuje spolková a zájmová činnost obyvatel, která je podporována zejména formou dotací, grantovými programy a přímou podporou významných kulturních a společenských akcí. V zájmu mikroregionu je podpora lidových tradic a folklóru, které jsou významné pro identifikaci obyvatel s územím a také pro zvýšení atraktivity z hlediska cestovního ruchu.

Z výzkumného šetření vyplynulo, že významnými pozitivy kulturního dědictví mikroregionu Břeclavsko jsou nejen kulturní památky Lednicko - valtického areálu, zapsány do Se-

znamu světového dědictví UNESCO, jehož cílem je ochrana uchování krajinných a architektonických hodnot tohoto území, ale také koncentrace dalších kulturních památek s významnou uměleckou hodnotou.

Většina respondentů výzkumného šetření je přesvědčena, že mikroregion Břeclavsko poskytuje svým občanům i turistům pestrou nabídku kvalitních kulturních akcí a z rozhovorů mnohokrát zaznělo, že mikroregion je známý také svým vinařstvím. S pěstováním a výrobou vína vidí obrovský potenciál, ze kterého těží i některé kulturní akce, jako je například vnobraní a košty ve vybraných obcích mikroregionu.

Kulturní infrastruktura v mikroregionu Břeclavsko je poměrně na dobré úrovni. Většina kulturních a společenských akcí se odehrává v kulturních a společenských domech, v letních měsících taktéž ve vhodných prostorách pod širým nebem.

Na závěr provedeného výzkumného šetření několikrát padlo, že i v tomto mikroregionu je několik problémů a je stále co zlepšovat. Jedním z nich je konání akcí v jednom termínu a tím rozmělnění návštěvnosti. Potenciál kulturní nabídky mikroregionu bude plně využit za předpokladu, že se podaří navázat dlouhodobou spoluprací mezi subjekty podnikajícími v oblasti kultury a dalšími složkami pořádající kulturní a společenské akce. Jednou z možností, jak toho dosáhnout, by bylo pravidelné setkávání aktérů, kde by docházelo k lepší koordinaci činností v kulturním a společenském životě.

6 SWOT ANALÝZA

Z provedené analýzy a výzkumného šetření byly odhaleny nedostatky v oblasti kulturního dění mikroregionu Břeclavsko a zároveň napomohly k definování silných a slabých stránek a způsobu uplatnění příležitostí a opatření pro omezení hrozeb. Analýza současného stavu úrovně kultury v mikroregionu Břeclavsko byla doplněna o vlastní poznatky a vize získané studiem dané problematiky.

Silné stránky (Strengths)

- ❖ Výhodná geografická poloha (hranice se Slovenskem a Rakouskem)
- ❖ Vysoká atraktivita mikroregionu, rozvoj vinařství
- ❖ Bohatství kulturních a historických památek (LVA zapsán do UNESCO)
- ❖ Koncentrace velkého množství památek a jejich umělecká hodnota
- ❖ Široká kulturní a společenská infrastruktura
- ❖ Dostatečná nabídka prostor k pronájmu na kulturní a společenské akce
- ❖ Cenová dostupnost kulturních akcí pro obyvatelstvo
- ❖ Bohaté kulturní, lidové tradice a folklór
- ❖ Využití potenciálu kulturního dědictví
- ❖ Vysoká hodnota a originalita církevních staveb
- ❖ Aktivní činnost měst a obcí v oblasti poskytování dotačních titulů

Slabé stránky (Weaknesses)

- ❖ Nedostatečné finanční prostředky na údržbu a opravy kulturních památek
- ❖ Sezónní charakter návštěvnosti turistů
- ❖ Nedostatečná koordinace kulturních akcí a dalších souvisejících aktivit
- ❖ Tlak na výstavbu netradičních staveb a staveb ve volné krajině
- ❖ Komerční tlaky na využití a zástavbu, nárůst poutačů v okolí kulturních památek
- ❖ Většina kulturních akcí pořádaných v Břeclavi je bezplatná
- ❖ Absence letního kina v Břeclavi i okolí
- ❖ Snižování a stárnutí populace
- ❖ Slabá nabídka kulturních akcí pro seniory
- ❖ Snižování volného času u ekonomicky aktivního obyvatelstva

Příležitosti (Opportunities)

- ❖ Oslovení možných investorů v oblasti kultury
- ❖ Vznik kulturního střediska s širším regionálním dosahem
- ❖ Širší propagace kulturních akcí mimo region (zahraníčí)
- ❖ Přeshraniční spolupráce
- ❖ Čerpání finančních prostředků na kulturu z externích dotačních titulů a programů
- ❖ Navázání spolupráce s obcemi a městy sousedních regionů
- ❖ Vyšší míra spolupráce s podnikatelskými subjekty
- ❖ Snížení jazykové bariéry přípravou cizojazyčných, propagačních materiálů
- ❖ Zvýšení návštěvnosti muzeí a galerií
- ❖ Zavedení výběru dobrovolného či symbolického vstupného na kulturních akcích v Břeclavi
- ❖ Využití cestovního potenciálu pro rozvoj kultury

Hrozby (Threats)

- ❖ Nedostatek finančních prostředků na pořádání kulturních akcí
- ❖ Konkurence kulturní nabídky sousedního Mikulovska
- ❖ Nízká politická priorita kultury na lokální úrovni
- ❖ Úbytek místních obyvatel
- ❖ Vysoká konkurenční nabídka pro trávení volného času
- ❖ Rostoucí dostupnost internetu a elektronických zařízení (chytré mobily, tablety)
- ❖ Zvyšování sociálních rozdílů obyvatelstva

Ze SWOT analýzy je patrné, že přednosti daného mikroregionu převažují nad nedostatky. Výsledky výzkumného šetření mi posloužily jako podklad pro vlastní vyhodnocení. Analýza vypovídá o tom, co návštěvníci postrádají, co jim chybí a na druhé straně, jaká jsou hlavní pozitiva a příležitosti pro další rozvoj mikroregionu Břeclavsko.

7 KONCEPCE ROZVOJE KULTURY MIKROREGIONU BŘECLAVSKO

Koncepce rozvoje kultury mikroregionu Břeclavsko je navržena tak, aby jejím výstupem byl návrh projektu komplexní péče a rozvoje mikroregionu Břeclavsko, jehož území jsem si vymezila na základě osobních poznatků a skutečnosti, že se v této oblasti nachází kulturně-historické hodnoty s památkami UNESCO. Dle mého pohledu jde do jisté míry o autonomní oblast v rámci okresu Břeclav s atributy Lednicko-valtického areálu, jehož značný rozvojový potenciál není dosud plně využíván.

Koncepce péče a rozvoje kultury tohoto mikroregionu bude sloužit místním samosprávám, státní správě i ostatní sféře, zároveň bude i ve formátu podkladu pro zařazení do regionálních operačních programů, spolufinancovaných ze zdrojů Evropské unie.

7.1 Vize mikroregionu Břeclavsko pro oblast kultury

Mikroregion Břeclavsko bude místem s kvalitním kulturním a společenským životem a kulturu bude vnímat jako významnou součást moderního světa, přispívající k budování jak sociálního, tak ekonomického pilíře obcí i měst.

Aktéři mikroregionu se pokusí zavádět nové netradiční akce, které by posilovaly komunitní život v jednotlivých lokalitách. Jednou z příležitostí, jak zvýšit zájem o mikroregion Břeclavsko především mezi návštěvníky přilehlého Lednicko-valtického areálu, bude organizování slavností národních kuchyní s doprovodnými programy a dalších gastronomických akcí.

Dále bude mikroregion Břeclavsko usilovat o zachování bohatství své místní kultury, kulturních památek a kulturního dědictví. Nutná bude i podpora rozvoje kulturních dovedností pro různé segmenty populace.

Posílena bude také výuka kulturních dovedností a znalostí o kultuře a kulturním dědictví ve školách a volnočasových zařízeních.

7.2 Prioritní cíle rozvoje kultury v mikroregionu Břeclavsko

Pro naplnění vize mikroregionu Břeclavsko byly formulovány prioritní cíle. K dosažení těchto cílů budou definována jednotlivá opatření, která povedou k jejich naplnění.

Prioritní cíle:

- ❖ *Prioritní cíl 1:* Zvyšování úrovně kulturního života v mikroregionu Břeclavsko
- ❖ *Prioritní cíl 2:* Zachování a obnova kulturních památek a kulturního dědictví
- ❖ *Prioritní cíl 3:* Posilování propagace a kulturní image mikroregionu
- ❖ *Prioritní cíl 4:* Tvorba nových kulturních hodnot a jejich prezentace na celostátní a mezinárodní úrovni
- ❖ *Prioritní cíl 5:* Zvýšení finanční podpory institucí, spolků a soukromého sektoru v oblasti kultury

7.2.1 Prioritní cíl 1: Zvyšování úrovně kulturního života v mikroregionu Břeclavsko

V oblasti zvyšování úrovně kulturního života mikroregionu Břeclavsko bude nadále snaha udržet kontinuitu a podporovat paměťové instituce a další subjekty veřejné a soukromé sféry obdobným způsobem jako dosud. V mikroregionu je nutné neustále přicházet s novými námetty na další úspěšné akce tak, aby byla posilována jeho konkurenceschopnost i za hranicemi regionu.

Opatření:

- Zvyšování kvality pořádaných kulturních a společenských aktivit
- Vydávání odborné a popularizační literatury
- Podpora kulturních souborů a slováckých krúžků ve všech obcích mikroregionu
- Podpora kulturních aktivit malých komunit v oblasti tradiční lidové kultury
- Realizace chybějících kulturních akcí – odborné přednášky, koncerty vážné hudby
- Navýšení stávajících dotačních titulů na kulturní aktivity pro všechny segmenty
- Trvalá modernizace prostor a vybavení pro kulturní a společenskou činnost
- Další rozvoj kulturních akcí zaměřených pro všechny věkové skupiny obyvatel

7.2.2 Prioritní cíl 2: Zachování a obnova památek a kulturního dědictví

Péče o kulturní památky a kulturní dědictví může být úspěšná jen do té míry, do jaké dokážeme probudit v dalších generacích zájem o hmotné a nehmotné hodnoty našich předků.

Dlouhodobý trend obnovy a údržby kulturních památek vyžaduje nejen zajištění finančních prostředků na jejich vlastní obnovu, ale zároveň též prostředky investičního charakteru sloužící na vybudování infrastruktury reagující na aktuální požadavky návštěvníků a efektivní zvyšování poznání a návštěvnosti památek a muzeí, aniž by docházelo k jejich devastaci.

Opatření:

- Pokračovat v obnově kulturních památek LVA a určit jejich udržitelné využití
- Využití financování obnovy a údržby kulturních památek prostřednictvím Integrovaného regionálního operačního programu – **rekonstrukce zámku Pohansko**
- Koordinovat činnost v LVA s provozem zámku Lednice a prohloubit spolupráci mezi jednotlivými rezorty
- Řešit problematiku umístování nových staveb v krajině, zpracovat projekty k tomuto tématu – podnikatelé na poli kulturním
- Hledat optimální cesty zlepšení přístupu ke kulturnímu dědictví
- Motivovat paměťové instituce a ostatní příspěvkové organizace k poskytování slev ze vstupného na kulturní akce pro osoby, které jsou držiteli průkazu ZTP a seniory
- Zavést bezplatný vstup do stálých expozic Městského muzea Břeclav, Národního zemědělského muzea Lednice a Valtice
- Kodifikovat kulturní dědictví LVA v české legislativě tak, aby v ní záchrana využívání a prezentace měly dostatečnou oporu
- Podporovat budování dalších podnikatelských aktivit plynoucích ze zvýšeného náporu turistů LVA
- Motivace využívání jízdárny a konírny jako multifunkčního centra zámku Lednice

7.2.3 Prioritní cíl 3: Posilování propagace a kulturní image mikroregionu

Odpovídající pozornost by si zasloužil přínos kultury k pozitivní externí image mikroregionu a dostatečné propagaci kulturních a kreativních odvětví kultury jako faktoru kvality života pro obyvatele. Aby si tito obyvatelé mohli lépe pečovat o svoji kulturu a rozvíjet ji, je zapotřebí, aby pro ně byl kulturní obsah snadno dostupný. Přístup veřejnosti k tomuto obsahu v oblasti tradiční lidové kultury je zajištěn nejčastěji prostřednictvím webů.

Propagace organizací a jejich nabídky je převážně realizována individuálně. Organizace i místní spolky většinou čerpají z letitých zkušeností a využívají i další formy komunikace formou letáků, plakátů, billboardů, ale také lokální média a nejčastěji elektronickou komunikaci. Oblast propagace je bohužel více soustředěna na kvantitu než na kvalitu.

Opatření:

- I nadále rozvíjet prezentaci tradiční lidové kultury prostřednictvím webových stránek jednotlivých měst a obcí
- Zajistit přístup široké veřejnosti k digitálnímu kulturnímu obsahu pořádaných akcí
- Městské muzeum a galerie Břeclav by se měly více zaměřit na tvorbu koordinované programové nabídky
- Vhodnou propagací dosáhnout plánované návštěvnosti cílových zákazníků v Národním zemědělském muzeu a v Městském muzeu ve Valticích
- Zvýšit počet výtisků „Výletních novin“ na 100 tisíc, poskytujících kompletní informace o důležitých akcích v LVA a zajistit jejich distribuci v Rakousku
- Posilovat tok finančních prostředků z rozpočtů obcí a měst na činnost významných kulturních aktérů
- Podporovat průběžné vzdělávání pracovníků paměťových institucí a knihoven
- Prohlubovat vzájemnou spolupráci a předávání zkušeností v oblasti kultury s tuzemskými i zahraničními subjekty – všichni aktéři

7.2.4 Prioritní cíl 4: Tvorba nových kulturních hodnot a jejich prezentace na celostátní a mezinárodní úrovni

Je nutné neustále přicházet s novými podněty a stávající úspěšné kulturní akce v mikroregionu Břeclavsko je potřeba udržet i nadále na vysoké úrovni. Město Břeclav, Valtice a obec Lednice každoročně vypisují výběrová dotační řízení na podporu zahraničních kontaktů v oblasti kulturních aktivit. Vysílané soubory se účastní prestižních zahraničních festivalů a přehlídek, na kterých jsou velmi vysoce hodnoceny. Zájmem celého mikroregionu je podporovat jejich účast a zájem i v dalších letech tak, aby bylo posíleno povědomí o regionální kultuře.

Nezbytným krokem k přípravě stávajících i nových významných kulturních akcí je použití takových nástrojů řízení, které by koordinovaly postup jednotlivých činností a zefektivnily příspěvky a dotace do podpory těchto akcí.

Neméně důležitou roli na utváření vztahu obyvatel k mikroregionu hrají kulturní specifika, stimulující zájem těchto obyvatel o historii a kulturu. V chování velké části obyvatel a majitelů památkových objektů se v posledních obdobích projevuje necitlivý přístup k hodnotám lokálního kulturního dědictví. K odstranění těchto jevů je nutné propojit pozitivní vztah většiny obyvatel k místnímu kulturnímu dědictví s efektivním využíváním a prezentací jeho hodnoty.

Opatření:

- Propagovat přeshraniční spolupráci dotačními programy za účelem výměny zkušeností a navázání nových kontaktů
- Vytvořit předpoklady za účelem podpory budování partnerství se zástupci soukromého sektoru a umožnit vznik synergií pro kulturní rozvoj mikroregionu
- Prezentace významných aktérů kultury na veletrzích mimo region – Valtické Podzemí a.s., Vinné sklepy Valtice a.s.
- Podporovat možnost fyzických osob účastnit se tvůrčích projektů v oblasti neprofesionálního umění a tradiční lidové kultury
- Zřídit kulturní centrum v Břeclavi, které se bude systematicky zabývat přípravou materiálů k získání finančních prostředků z dotačních programů

7.2.5 Prioritní cíl 5: Zvýšení finanční podpory institucí, spolků a soukromého sektoru v oblasti kultury

Jedním z hlavních nástrojů kulturní politiky mikroregionu Břeclavsko je posílení financování a podpory v oblasti kultury. Předpokladem pro uplatnění finančních nástrojů je také součinnost s jednotlivými městy a obcemi v rámci mikroregionu na podporu kultury, jakož i systém spolufinancování či hledání možností více-zdrojového financování kulturních projektů, včetně finančních zdrojů z evropských fondů.

Město Břeclav a Valtice i další obce mikroregionu Břeclavsko disponují i dalšími nefinančními nástroji, jimiž lze kulturu taktéž podpořit, např. propagačními možnostmi, marketingovými nástroji a zejména majetkem, který může být vhodně využit ke kulturním účelům. Systém a nástroje financování kultury na úrovni mikroregionu Břeclavsko musí zůstat otevřené a pružné, aby mohly vhodně reagovat na aktuální dění a na kulturní potřeby jeho obyvatel. Nástroji kulturní politiky tak mohou být např. konkrétní snížené sazby pronájmů kulturních domů a dalších vhodných prostor k pořádání kulturních akcí. Město Břeclav by mohlo uvolnit více bezplatného prostoru na propagaci aktivit subjektům na poli kultury a zároveň by mohly vzniknout plakátovací plochy v exponovaných lokalitách v centru mikroregionu Břeclavsko.

Opatření:

- Posílit finanční zdroje rozšířením dotačních titulů na podporu kultury
- Podporovat projekty kulturních a kreativních odvětví z Evropských fondů
- Snaha o zajištění investic na vybudování letního kina ve městě Břeclavi
- Rozvíjet alternativní finanční zdroje na podporu kultury ve městě Lanžhot
- Dostatečnou motivací zapojit co nejvíce soukromých subjektů do financování kultury a vytvořit mechanismy pro zařazení do kulturních projektů
- Umožnit bezplatnou propagaci kulturních akcí v mikroregionu Břeclavsko v jeho sídle (město Břeclav) v městském zpravodaji „Radnice“
- Zvýšit finanční podporu na pořádání příměstských letních táborů v Lednici a Hlohovci se zaměřením na respektování kulturních hodnot ve svém okolí

8 NÁVRH PROJEKTU „REKONSTRUKCE LICHTENŠTEJNSKÉHO ZÁMEČKU BŘECLAV-POHANSKO“

Návrh projektu „Rekonstrukce Lichtenštejnského zámku Břeclav-Pohansko“ byl vybrán ze subjektivního názoru autorky a z velmi dobrých znalostí místního prostředí. Projekt vychází z již zpracované koncepce rozvoje mikroregionu Břeclavsko a z naplnění prioritního cíle 2: „Zachování a obnova památek a kulturního dědictví“ a částečně také z prioritního cíle 4: „Tvorba nových kulturních hodnot“.

Jak již z názvu vyplývá, jedná se o odbornou rekonstrukci zámku Břeclav-Pohansko, který je součástí památkové zóny LVA, který je zapsán na Seznamu světového přírodního a kulturního dědictví. Výsledky projektu budou sloužit všem návštěvníkům této turisticky atraktivní památkové zóny, jejichž nezbytnou součástí je právě Lichtenštejnský zámek Břeclav-Pohansko.

8.1 Informace o objektu

Zámek Pohansko je stavba nacházející se přibližně 4 km jižně od města Břeclav v lužních lesích v široké poříční nivě vytvořené činností řeky Dyje. Jedná se o významnou památku klasicistního empírového slohu a sloužil jako letní lovecké sídlo Lichtenštejnů. Objekt se nachází v oblasti archeologické památkové rezervace a je památkově chráněn.

Objekt zámku sestává ze střední třípatrové budovy, na kterou navazují jednopodlažní arkádová křídla s terasami. V průčelí prvního patra se nachází lodžie s parapetem uzavřená 12 jónskými sloupy.

Obr. 2: Lichtenštejnský zámek Pohansko

Zdroj: Dostupné z: <http://itras.cz/zamecek-pohansko/galerie/2550/> (Foto Zbyněk Uher)

Objekt záměčku sloužil v 50 - 90 letech 20. stol. k různým účelům a postupně docházelo k jeho devastaci a chátrání. Na konci 90 let proběhla částečná oprava objektu, při které byly přebudovány venkovní arkády, a byl vybudován byt správce. Doposud však není řešena sanace vlhkého zdiva podřezáním svislých konstrukcí a z tohoto důvodu je nutné provést další stavební práce, zaměřené na zlepšení vlhkostních poměrů objektu.

(Podkladový materiál ORS města Břeclav, © 2014 – 2017 Město Břeclav)

8.2 Současný stav a zdůvodnění projektu

V současné době je Lichtenštejnský záměček v majetku města Břeclav a je dán do výpůjčky Městskému muzeu a galerii Břeclav, která je příspěvkovou organizací města. V objektu se nachází byt správce, společenský sál a je zde také umístěna archeologická expozice a depozitář muzea, který není přístupný veřejnosti.

Vlivem nedůsledných předchozích oprav záměčku dochází k viditelnému vlhnutí zdiva a opadávání omítek, a to zejména kvůli zatékání vody střechou a vzlínání vlhkosti z podloží. Vzhledem k těmto negativním skutečnostem a tomu, že je záměček součástí památkové zóny LVA, je nezbytné napravit havarijní stav tohoto objektu a záměček opravit. Po dokončení realizace projektu se neočekává změna v majetkoprávních vztazích.

8.3 Cíl projektu

Rekonstrukcí loveckého záměčku s významným historicko-kulturním podtextem bude naplněn prioritní cíl „Zachování a obnova památek a kulturního dědictví“. Vzhledem k tomu, že objekt záměčku Pohansko se nachází ve vysoce turisticky atraktivní oblasti, vyžaduje i určitou kvalitu poskytovaných služeb. Proto se jeví jako nezbytné tuto památku rekonstruovat, zlepšit její využití a přivést areál ještě k většímu zájmu návštěvníků.

Po dokončení navrženého projektu dojde k propojení archeologické památkové rezervace Břeclav - Pohansko do jednoho komplexu, který si neklade za cíl jednotlivými stavbami konkurovat, ale vytvořit celistvý areál, přitažlivý pro různé skupiny návštěvníků. Cykloturistické stezky, které jsou typické pro zdejší region, spojují Pohansko s ostatními přilehlými územními celky- Slovácko, Slovácké hanácko, Weinviertel (Rakousko) a provádějí návštěvníky systematicky celým regionem.

8.4 Analýza cílových skupin

Cílové skupiny projektu můžeme rozdělit do těchto kategorií:

- Obyvatelé regionu
- Domácí turisté
- Zahraniční turisté
- Cykloturisté
- Žáci a studenti škol
- Svatebčané
- Firmy a organizace

Mezi cílové skupiny rozhodně patří obyvatelé regionu, kteří ve svých volných chvílích využívají síť cyklostezek, nebo jiným způsobem navštěvují památky LVA.

Velmi důležitou cílovou skupinou, jsou turisté, jak z České republiky, tak ze zahraničí. Vzhledem k tomu, že je LVA památkou zónou chráněnou UNESCO, bude tato lokalita v průběhu celého roku hojně navštěvovaným místem. I díky tomu, že existuje Naučná stezka Břeclav-Pohansko-Lány-Soutok, je pro návštěvníky zámek Pohansko vhodným poznávacím cílem.

Cykloturisté reprezentují specifickou cílovou skupinu, neboť díky husté síti cyklostezek v regionu jsou častými návštěvníky zámku Pohansko při svých toulkách po LVA. Vzhledem k tomu, že v objektu zámku Pohansko je stálá expozice archeologických výzkumů velkomoravského hradiště, budou významnou cílovou skupinou projektu také školy, které pořádají se svými žáky či studenty v rámci výuky naučné a vzdělávací výlety.

Další cílovou skupinou projektu budou svatebčané. Po rekonstrukci prostor bude využit sál jako obřadní síň a tím se lokalita stane pro svatebčany velice atraktivní a využijí se společenské prostory.

Stejně jako u předchozí cílové skupiny je důležité prostřednictvím rekonstrukce zámku přilákat i firmy, organizace pro jejich společenská a kulturní setkání.

8.5 Popis projektu a jeho aktivit

Projekt řeší opravu zámečku Pohansko, který je nedostatečně provedenými předchozími opravami ve stavu vyžadující co nejrychlejší rekonstrukci. Objekt je součástí památkové zóny LVA, která je zapsána na seznamu UNESCO.

Základním problémem je vlhnutí objektu, které je způsobené atmosférickou vlhkostí (déšť, sníh), a také vztlínající zemní vlhkostí. Hlavním obsahem projektu tedy je úplné odstranění nebo maximální eliminování zdroje vlhkosti a následná oprava poškozených prvků vhodnými systémy a postupy.

Projekt lze na základě uvedených skutečností rozdělit na tři hlavní části souvisejícími s odstraňováním vzniklých závad.

- A: Injektáž, sanace zdiva a další úpravy
- B: Výměna odpadní jímky
- C: Oprava fasády

A: Injektáž, sanace zdiva a další úpravy

Vzhledem ke stáří a stavu objektu dojde k injektáži a sanaci historického zdiva a současně budou provedeny provětrávací kanálky pod zastřešenými arkádami a stávající okapový chodník bude kolem zámečku vyměněn. V neposlední řadě bude rekonstruováno sociální zařízení pro veřejnost.

B: Výměna odpadní jímky

Protože je stávající jímka již nevyhovující, bude provedena její výměna.

C: Oprava fasády

V rámci této části budou opraveny poškozené fasádní plochy na atikách a po dokončení oprav sanačními i běžnými omítkami dojde k povrchové úpravě všech fasádních ploch.

8.6 Časová analýza doby trvání projektu metodou CPM

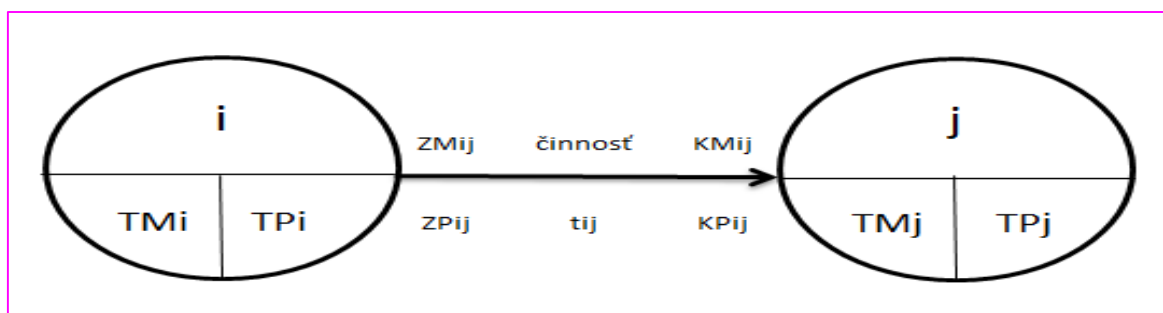
Metoda CPM je metodou, kde je doba trvání jednotlivých činností projektu pevně daná. Ne-
uvažuje se o změně. Pro každou činnost projektu se odvozují tyto časové charakteristiky:

- ❖ TM - nejrychlejší možný termín uzlu
- ❖ TP – nejpozdější možný termín uzlu
- ❖ i, j – pořadové číslo uzlu
- ❖ t_{ij} – doba trvání činnosti
- ❖ ZM_{ij} – nejdříve možný začátek uskutečnění činnosti
- ❖ KM_{ij} – nejdříve možný konec uskutečnění činnosti
- ❖ ZP_{ij} – nejpozdější přípustný začátek uskutečnění činnosti
- ❖ KP_{ij} – Nejpozději přípustný konec uskutečnění činnosti

Rovněž musí platit

- ❖ $ZP_{ij} = TP_{ij} - t_{ij}$
- ❖ $TM_j = TP_j$
- ❖ $TP_j = KP_i$

Obr. 3: Časové charakteristiky

Zdroj: Upraveno autorkou, dostupné z: <http://books.fs.vsb.cz/SystAnal/texty/25.htm>

Tab. 15: Časový harmonogram realizace jednotlivých činností

Aktivita	Popis činnosti	Předchozí činnosti	Doba trvání (týdny)
A	Zpracování odborného projektu	-	4
B	Zařídít staveniště	A	2
C	Geodetické vyměření určeného místa	B	3
D	Počítačová simulace designu loveckého zámečku	B	3
E	Výběrové řízení na manažera a koordinátora projektu	B,C	7
F	Objednání potřebných konstrukcí a příslušenství	E	2
G	Doručení konstrukcí a příslušenství k areálu zámečku	F	4
H	Instalace nutných komponentů	F,G	5
I	Kolaudace	H	3
J	Realizace výběrového řízení na správce objektu zámečku, případně dalších zaměstnanců	H	4
K	Poučení těchto osob	J,I	1
L	Propagace zrekonstruovaného zámečku na sociálních sítích	H	2
M	Příprava na slavnostní otevření zrekonstruovaného zámečku	H	2
N	Zaslání pozvánek osobnostem na slavnostní otevření	L	3
O	Slavnostní otevření zámečku	M,N,K	2

Zdroj: Vlastní zpracování

8.6.1 Řešení prostřednictvím programu WinQSB

Při využívání metody CPM používáme k zjištění doby trvání projektu program WinQSB. Do programu zadáme jednotlivé činnosti daného projektu a jejich dobu trvání a program sám vygeneruje tabulku, ze které je možné vyčíst, které činnosti projektu se nacházejí na kritické cestě (nemají možnost časové rezervy).

Pro každou činnost můžeme určit tři časové rezervy:

1. Celková časová rezerva (RC)

$$RC_{ij} = TP_j - t_{ij} - TM_i$$

$$I=1, M=3$$

2. Volná časová rezerva (RV)

$$RV_{ij} = TM_j - t_{ij} - TM_i$$

$$I=0, M=0$$

3. Nezávislá časová rezerva (RN)

$$RN_{ij} = \max (TM_j - t_{ij} - T_{pi}, 0)$$

$$I=0, M=0$$

Tab. 16: Výpočet doby realizace projektu prostřednictvím programu WinQSB

Activity	Activity time	Early Start	Early Finish	Late Start	Late Finish	Slack
Project	34					
A	4	0	4	0	4	0
B	2	4	6	4	6	0
C	3	6	9	6	9	0
D	3	6	9	31	34	25
E	7	9	16	9	16	0
F	2	16	18	16	18	0
G	4	18	22	18	22	0
H	5	22	27	22	27	0
I	3	27	30	28	31	1
J	4	27	31	27	31	0
K	1	31	32	31	32	0
L	2	27	29	27	29	0
M	2	27	29	30	32	3
N	3	29	32	29	32	0
O	2	32	34	32	34	0

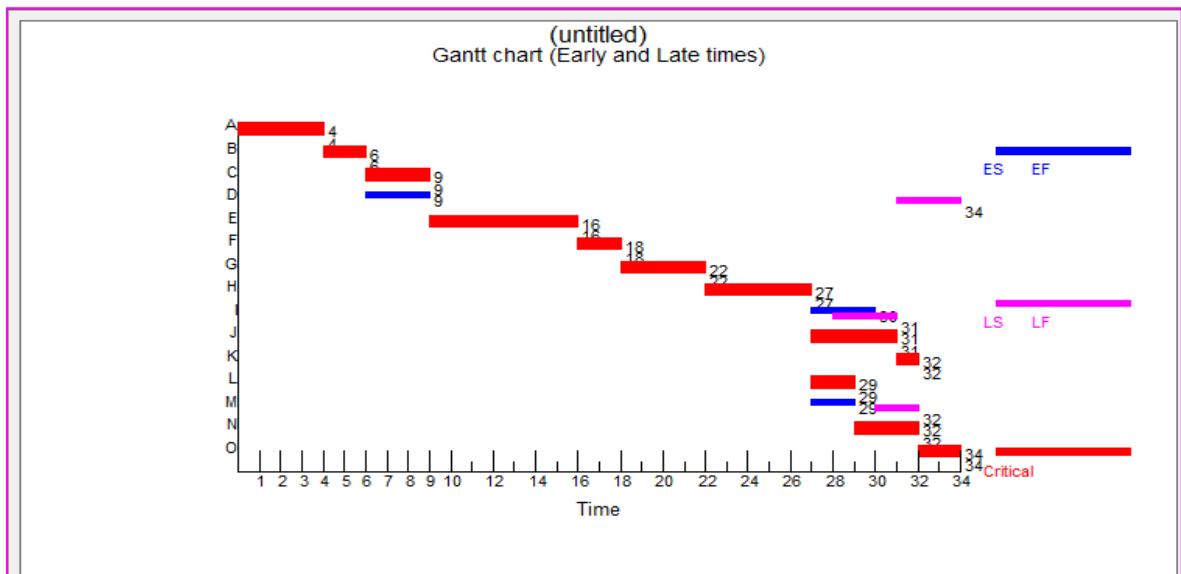
Zdroj: Vlastní zpracování

Doba trvání projektu stanovena na 34 týdnů

Zahájení realizace projektu: únor 2017

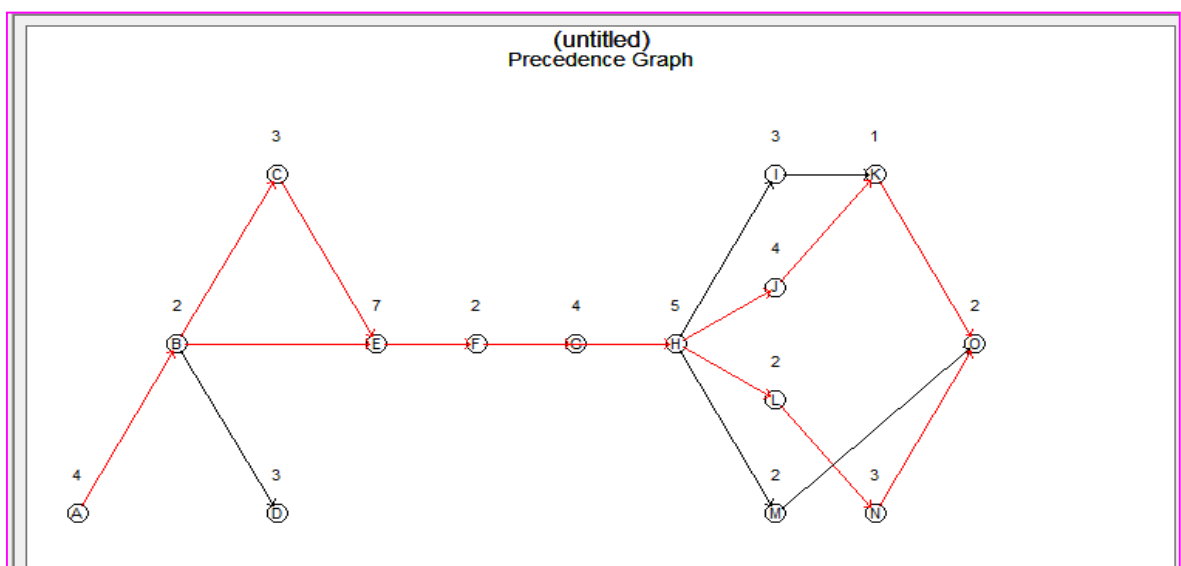
Ukončení realizace projektu: říjen 2017

Graf 5: Výstupní graf činnosti nacházející se na kritické cestě

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 6: Znáznornění sledu realizovaných činností prostřednictvím uzlově ohodnoceného síťového grafu

Zdroj: Vlastní zpracování

Z uzlově ohodnoceného síťového grafu lze vyčíst červeně vyznačené kritické činnosti, které tvoří kritickou cestu. Kritická cesta byla stanovena: **A,B,C,E,F,G,H,J,K,L,N,O**. Tato cesta určuje nejkratší možnou dobu realizovaného projektu.

8.7 Finanční analýza

Objekt zámečku Břeclav-Pohansko je majetkem městem Břeclav, kde je také evidován podle stavu inventarizace majetku k 31.12.2016 v účetní hodnotě **19.259.881,95 Kč**. Po dokončení projektu bude zaúčtována tato investice jako technické zhodnocení, a proto se o částku celkových investičních nákladů navýší i celková účetní hodnota zámečku.

Součástí finanční analýzy je návrh struktury financování projektu s uvažováním dotačních prostředků v níže uvedené tabulce.

Tab. 17: Návrh podpory z IROP

Číslo výzvy	č. 13 "Revitalizace vybraných památek"
Operační program	Integrovaný regionální operační program (IROP)
Prioritní osa	Dobrá správa území a zefektivnění veřejných institucí
Investiční priorita	Zachování, ochrana, propagace a rozvoj přírodního a kulturního dědictví
Oprávněný žadatel	Město Břeclav (majitel objektu)

Zdroj: Dotace EU

Chybějící finanční zdroje budou dokryty z rozpočtů investora – města Břeclav. Provoz je součástí hospodaření příspěvkové organizace Městského muzea a galerie Břeclav. Tato organizace hospodaří s každoroční provozní dotací města Břeclav.

Udržitelnost projektu bude zajišťovat sám investor v rámci svého běžného rozpočtu a tento stav bude pokračovat i nadále (pouze s vyšší efektivitou).

8.8 Riziková analýza

V rámci přípravy projektu rekonstrukce loveckého zámečku Pohansko byla rizika identifikována a seřazena dle jejich závažnosti.

Tab. 18: Analýza rizik

Popis rizika	Pořadí dle jejich závažnosti
Dostupnost finančních zdrojů - dotace města Břeclavi	3
Lidský faktor	1
Správné provedení rekonstrukce	7
Funkčnost (projektant)	8
Změna investičních nákladů (více/méně práce)	5
Naplnění všech administrativních závazků	6
Přírodní katastrofy (pojištění stavby)	9
Změna provozních nákladů, výnosů, počtu návštěvníků	4
Změna legislativy, možná regulace v oblasti projektu	2

Zdroj: Vlastní zpracování

8.9 Závěrečné zhodnocení projektu

Projekt „Rekonstrukce Lichtenštejnského záměčku Břeclav-Pohansko“ je specifickým projektem, při kterém dojde k opravě chráněné historické památky.

Objekt Lichtenštejnského záměčku Břeclav-Pohansko se nachází v archeologické památkové rezervaci Břeclav-Pohansko, která je součástí ve světě jedinečného krajinařského celku LVA. Jedná se tedy o mimořádně turisticky atraktivní lokalitu evropského a světového významu. Záměček Pohansko je situován v jihovýchodní části LVA a je tudíž svoji polohou, blízko hranic s Rakouskem a Slovenskem a díky dostatečně husté síti turistických tras a cyklostezek, dobře dostupným turistickým cílem a současně oázou klidu uprostřed lužních lesů.

Vzhledem k historickému využívání objektu a tomu, že byly v minulých letech provedeny nedůsledné zásahy, je v současné době záměček opět téměř v havarijním stavu. Chátrání budovy je tedy přímo spojené s úbytkem návštěvnosti a počtu pořádání kulturních a společenských akcí v prostorách záměčku, proto je nezbytné co nejrychleji objekt zrekonstruovat a opět zvýšit jeho atraktivitu. S tím samozřejmě souvisí i možnost budoucích vyšších vlastních příjmů a tím menší zátěž na městský rozpočet.

V případě neudělení dotace na realizaci projektu by se akce značně prodloužila a město Břeclav by muselo památku rekonstruovat po etapách. Realizace projektu povede ke zvýšení návštěvnosti a tím zvýšení tržeb ze vstupného, tržeb ze svatebních obřadů a z pronájmu prostor k pořádání kulturních a společenských akcí.

Dle názoru autorky, má projekt celospolečenský přínos a je efektivní. Hlavním celospolečenským přínosem projektu je záchrana objektu, který je významnou historickou památkou chráněnou státem.

Na základě výše uvedených skutečností a toho, že je záměček součástí LVA (UNESCO) a nachází se na významném archeologickém nalezišti v turisticky atraktivní lokalitě, je zřejmé, že je nutné vynaložit maximální úsilí na jeho záchranu. Již z principu je nepřístupné, aby takto světově ceněný krajinařský celek obsahoval části, které jsou zanedbávány nebo chátrají. A záměček Pohansko jednou takovou částí LVA právě je.

Z těchto uvedených důvodů je projekt v navrženém stavu proveditelný a vhodný k podpoře z veřejných zdrojů.

ZÁVĚR

V sedmi obsahových kapitolách své práce, a to jak v teoretické tak i praktické části, jsem sledovala a realizovala stanovený hlavní cíl „*analýzu současného stavu kulturního dění oblasti Břeclavsko*“, ve které od malička žiji a kterou mám ráda. Je tedy zřejmé, že z tohoto pohledu byl hlavní cíl splněn.

Dílčí cíle práce potom ve svém obsahu konkrétně řeší formou metody literární rešerše úlohu a význam kultury v rozvoji regionů, s využitím obecné definice kultury, forem kultury až k jejímu přínosu v regionech a mikroregionech. V tomto ohledu má regionální kultura na Břeclavsku zcela mimořádný význam - historický, obsahový, výchovný a v neposlední řadě také hodnotový.

Z výzkumného šetření, které jsem prováděla, se potvrdily mé předpoklady, že Břeclavsko je významnou kulturní oblastí, kde současný stav kulturního dění je na vysoké úrovni. Analýza rovněž potvrdila i další dílčí cíle práce v tom, že byly popsány přístupy a nástroje ke kulturním politikám a byla vyhodnocena spolupráce místních aktérů při rozvoji kultury v mikroregionu. Právě výsledky empirického šetření formou řízeného rozhovoru zásadně ovlivnily přípravu návrhu konkrétního projektu „*Rekonstrukce Lichtenštejnského zámku Břeclav – Pohansko*“. Tento projekt je dalším konkrétním výsledkem mé práce. Před jeho konečným zpracováním jsem metodou SWOT analýzy definovala zcela reálné silné stránky mikroregionu, naopak uvedla i jeho slabé stránky, které brzdí rozvoj Břeclavska a mohou být proto hrozbami. Jednoznačně však mohu říci, že přednosti převažují nad nedostatky, čímž jsou dány předpoklady nových příležitostí.

V práci navrhuji některá konkrétní řešení, a to se snahou zlepšit to, co místní aktéři většinou uváděli jako nedostatky či negativa. Velké množství plánovaných a pořádaných akcí může být na škodu tím, že neexistuje centrální plánování kulturních akcí v mikroregionu, není jednotná platforma propagace akcí a událostí, chybí koordinace zdrojů, a to lidských, organizačních, řídicích i finančních. Toto může sehrát negativní roli při přípravě projektů, které by mohly uspět v soutěži o jejich realizaci. Zde by mohla sehrát svůj význam Místní akční skupina Dolní Morava, a to s ohledem na evropský akcent právě na tuto formu aktivizace občanské společnosti v plánovacím období 2014 – 2020 při spolufinancování ze zdrojů Evropské unie. Určitou možností hledání nových forem by mohla být přeshraniční spolupráce (Rakousko, Slovensko) jakožto přirozený prvek běžné a neformální komunikace a nabídky

mezi lidmi i jako návštěvníky a účastníky akcí různého charakteru. Více se zde dá využít aktivit Jihomoravského kraje se svými partnery v obou sousedních zemích.

V kapitole „Koncepce rozvoje kultury mikroregionu Břeclavsko“ jsem nastínila vize pro tuto oblast, stanovila pět prioritních cílů včetně jejich definování a rovněž navrhla konkrétní opatření, kterými bude cílů dosaženo. Právě tato část práce může být takřka ihned využita místními samosprávami při přípravě jejich rozvojových plánovacích dokumentů, např. akčních plánů, nejlépe ve spojení s návrhy finančních plánů. Právě v dalším průběhu tohoto roku budou zahájeny přípravy pro další komunální volby, které se uskuteční v roce 2018.

Břeclavsko je mým rodným krajem, na kterém mi mimořádně záleží, chápu i tuto práci jako svůj přínos k jeho dalšímu kulturnímu rozvoji, aby i nadále byl tento region navštěvován domácími i zahraničními návštěvníky, ale také, aby v něm rádi a zcela přirozeně žili a zůstávali naši potomci.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY*Tištěné publikace*

BAČUVČÍK, Radim. *Kultura jako faktor volného času: nákupní chování na trzích vybraných volnočasových aktivit 2010*. Zlín: VeRBuM, 2011, 116 s. ISBN 978-80-87500-11-8.

BOLE, David, Mateja ŠMID HRIBAR and Jani KOZINA. *The synergy of culture and tourism for the development of rural areas*. Ljubljana: ZRC Publishing, 2013, 52 p. ISBN 9789612544850.

BOUKAL, Petr. *Fundraising pro neziskové organizace*. Praha: Grada, 2013, 260 s. Expert. ISBN 978-80-247-4487-2.

BURKE, Peter. *Co je kulturní historie?*. Praha: Dokořán, 2011, 217 s. Bod. ISBN 978-80-7363-302-8. Dostupné také z: http://toc.nkp.cz/NKC/201102/contents/nkc20112163355_1.pdf

BUZAN, Barry a Lene HANSEN. *The evolution of international security studies*. Cambridge: Cambridge University Press, 2009, xvi, 384 s. ISBN 978-0-521-69422-3.

DOSTÁL, Petr a Eva KISLINGEROVÁ. *Ekonomika kultury: efektivní metody a nástroje podnikání v sektoru kultury*. Praha: Oeconomia, 2012, 172 s. ISBN 978-80-245-1886-2.

GEERTZ, Clifford. *Interpretace kultur*. SLON, 2000. 365 s. ISBN 80-85850-89-3.

FAMFULÍK, Jan, Radek KRZYŽÁNEK a Peter GALVAS. *Zkoušky spolehlivosti: (vybrané stochastické metody)*. Ostrava: VŠB - Technická univerzita Ostrava, 2010, 64 s. ISBN 978-80-248-2277-8.

HEŘMANOVÁ, Eva a Pavel CHROMÝ. *Kulturní regiony a geografie kultury: kulturní realie a kultura v regionech Česka*. Praha: ASPI, 2009, 348 s. ISBN 978-80-7357-339-3.

HORÁKOVÁ, Hana. *Kultura jako všelék?: kritika soudobých přístupů*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2012, 318 s. Studijní texty. ISBN 978-80-7419-103-9.

HORÁKOVÁ, Hana a Dana FIALOVÁ. *Transformace venkova: turismus jako forma rozvoje*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014, 398 s. ISBN 978-80-7380-537-1.

HUBÁČEK, Ondřej, Lenka OPLETALOVÁ, Barbora PŮTOVÁ, Martin SOUKUP, Václav SOUKUP a Josef ŽÁK. *Lokální funkce kultury*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, 2015, 148 s. ISBN 978-80-7308-569-8.

KLIMEŠ, Ivan a Jan WIENDL. *Kultura a totalita*. III, Revoluce. Praha: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, 2015, 513 s. Varia. ISBN 978-80-7308-637-4.

KRAFTOVÁ, Ivana et al. *Bezpečný rozvoj regionu: základní koncept*. Praha: Wolters Kluwer, 2016, 185 s. ISBN 978-80-7552-261-0.

MACHÁČEK, Jaroslav, Petr TOTH a René WOKOUN. *Regionální a municipální ekonomie*. Praha: Oeconomica, 2011, 199 s. Vysokoškolská učebnice. ISBN 978-80-245-1836-7.

NUTLEY, Sandra M. a Isabel WALTER. *Using Evidence: How Research Can Inform Public Services*. Policy Press, 2007, 363 s. ISBN 18-61-346-64-6.

O'BRIEN, Dave. *Kulturní politika: management, hodnoty a modernita v kreativních průmyslech*. Brno: Barrister & Principal, 2015, 262 s. Kultura & arts management. ISBN 978-80-7008-356-7.

OPLETALOVÁ, Lenka, Zuzana DUDOVÁ, Markéta POLÁKOVÁ, Barbora PŮTOVÁ, Václav SOUKUP a Josef ŽÁK. *Lokální funkce kultury*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, 2015, 148 s. ISBN 978-80-7308-584-1.

PAPÍK, Richard. *Strategie vyhledávání informací a elektronické informační zdroje*. Praha: Velryba, 2011, 192 s. Podnikání a management. ISBN 978-80-85860-22-1.

PAVLÍK, Marek. *Jak úspěšně řídit obec a region: cíle, nástroje, trendy, zahraniční zkušenosti*. Praha: Grada, 2014, 160 s. Manažer. ISBN 978-80-247-5256-3.

PERIS - ORTIZ, Marta a José M. MERIGÓ-LINDAHL. *Entrepreneurship, Regional Development and Culture: An Institutional Perspective*. Berlín: Springer, 2015, 216 s. ISBN 978-3-319-15111-3.

PETEROVÁ, Helena. *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*. Praha: Institut pro veřejnou správu Praha, 2012, 147 s. ISBN 978-80-86976-24-2.

POSPÍŠIL, Miroslav. *Neziskové organizace a jejich funkce v demokratické společnosti*. Brno: Společnost pro studium neziskového sektoru, 2009, 32 s. ISBN 978-80-904150-3-4.

Příručka rozvoje místní kulturní politiky: kroky, nástroje, případové studie. Brno: Barrister & Principal, 2016, 146 s. Kulturní politika & arts management. ISBN 978-80-7008-368-0.

PRUDKÝ, Libor. *Studie o hodnotách*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, 236 s. ISBN 978-80-7380-266-0.

PRŮCHA, Jan. *Česká vzdělanost: multidisciplinární pohled na fenomén národní kultury*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, 205 s. ISBN 978-80-7478-675-4.

SEIDMAN, Irving. *Interviewing as qualitative research: a guide for researchers in education and the social sciences*. Fourth edition. New York: Teachers College Press, 2013, xiv, 178 s. ISBN 978-0-8077-5404-7.

SOUKUP, Jan. *Motivační rozhovory v praxi*. Praha: Portál, 2014, 150 s. ISBN 978-80-262-0607-1.

TAJTÁKOVÁ, Mária, Jana NOVÁ a Ladislav BEDŘICH. *Marketing neziskových organizací, sportu a kultúry*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2016, 194 s. Ekonómia. ISBN 978-80-8168-407-4.

WILLIAMS, Raymond. *Who Speaks for Wales?: Nation, Culture, Identity*. University of Wales Press, 2003, 246 p. ISBN 07-08-317-84-7.

WOKOUN, René. *Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde, 2008, 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.

ZDRAŽIL, Josef. *Fundraising Centra pro komunitní práci - změny způsobené připravovaným vstupem ČR do EU*. Zlín, 2003, 55 l s., iv příl.

ZVÁRA, Karel. *Základy statistiky v prostředí R*. Praha: Karolinum, 2013, 259 s. Biomedicínská statistika. ISBN 978-80-246-2245-3.

Judikáty

Usnesení vlády ČR ze dne 10. ledna 2001, č. 40.

Internetové zdroje

Místní akční skupina Dolní Morava, ©2013.MAS [cit.2017-03-26]. Dostupné z: <http://http://www.mas-dolnimorava.cz/>

Databáze demografických údajů za obce ČR, ©2013. ČSÚ[online]. [cit.2017-03-29]. Dostupné z:[http:// www.czso.cz/csu/xb/kultura-xb](http://www.czso.cz/csu/xb/kultura-xb)

Kouzlo Jihu Moravy. [online]. Česká krajina: Jižní Morava, 2017 [cit. 2017-04-01]. Dostupné z: [http:// www.jihmoravy.cz/](http://www.jihmoravy.cz/).

Kulturní památky měst a obcí, ©2015-2017. Oficiální internetový portál[online].[cit.2017-03-18]. Dostupné z <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/7474/breclav/pamatky-turistika/>

Portál na podporu rozvoje obcí [cit. 2017-01-16]. Dostupné z: <http://www.rozvojjobci.cz/news/samosprava>.

Dotace EU. [cit.2017-04-05]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Jak-na-projekt>.

iTRAS . [cit.2017-03-25]. Dostupné z: <http://itras.cz/zamecek-pohansko/galerie/2358/>
Dotace EU. [cit.2017-02-12]. Dostupné z: <http://www.books.fs.vsb.cz/SystAnal/texty/25.htm>

Ministerstvo financí. [online]. [cit. 2017-03-07]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/vyhledavani?q=kultura&tab=dokumenty>.

Právní předpisy

Zákon č. 203/2006 Sb. o některých druzích podpory kultury a o změně některých souvisejících zákonů

Zákon č. 239/1992 Sb., o Státním fondu kultury ČR

Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči

Zákon č.71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty

Zákon č. 80/2004 Sb., kterým se mění zákon o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty

Zákon č.214/2002 Sb., o vývozu kulturních statků z celního území Evropských společenství

Zákon č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb;

Zákon č. 241/1992 Sb., o Státním fondu ČR pro podporu a rozvoj české kinematografie

Zákon č. 273/1993 Sb., o některých podmínkách výroby, šíření a archivování audiovizuálních děl

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
IROP	Integrovaný regionální operační program
EU	Evropská Unie
ČR	Česká republika
Kr	Kristova léta
St.	Století
Pol.	Polovina
LVA	Lednicko- valtický areál
MMG	Městské muzeum a galerie
NZM	Národní zemědělské muzeum
TIC	Turistické informační centrum
DSO	Dobrovolný svazek obcí
MAS	Místní akční skupina
Z.s.	Zapsaný spolek
FO	Fyzická osoba
PO	Právnícká osoba
A.s.	Akciová společnost
ZUŠ	Základní umělecká škola
ZŠ	Základní škola
MŠ	Mateřská škola
OSVŠ	Odbor sociálních věcí
ORS	Odbor rozvoje a správy
KD	Kulturní dům

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1: Vymezení mikroregionu Břeclavsko.....</i>	<i>42</i>
<i>Obr. 2: Lovecký zámek Pohansko.....</i>	<i>83</i>
<i>Obr. 3: Časové charakteristiky.....</i>	<i>87</i>

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: <i>Vztah státního rozpočtu ke státním fondům v [mld. Kč]</i>	<i>35</i>
Graf 2: <i>Ukazatel vzdělanostní struktury obyvatelstva mikroregionu Břeclavsko</i>	<i>44</i>
Graf 3: <i>Propagace kulturních akcí</i>	<i>69</i>
Graf 4: <i>Přehled dotací poskytovaných městem Břeclav na kulturu v letech 2011-2016</i>	<i>70</i>
Graf 5: <i>Výstupní graf činností nacházející se na kritické cestě</i>	<i>91</i>
Graf 6: <i>Znázornění sledu realizovaných činností prostřednictvím uzlově ohodnoceného síťového grafu</i>	<i>91</i>

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1: Podíly jednotlivých zdrojů na financování kultury.....</i>	<i>38</i>
<i>Tab. 2: Demografický vývoj obyvatelstva mikroregionu Břeclavsko.....</i>	<i>44</i>
<i>Tab. 3: Věková struktura obyvatelstva v mikroregionu Břeclavsko.....</i>	<i>44</i>
<i>Tab. 4: Přehled projektů v rámci přeshraniční spolupráce.....</i>	<i>48</i>
<i>Tab. 5: Přehled kulturních památek v mikroregionu Břeclavsko.....</i>	<i>51</i>
<i>Tab. 6: Přehled nejvýznamnějších souborů v mikroregionu Břeclavsko.....</i>	<i>53</i>
<i>Tab. 7: Přehled kulturních akcí ve městě Břeclav.....</i>	<i>55</i>
<i>Tab. 8: Přehled kulturních akcí ve městě Valtice.....</i>	<i>56</i>
<i>Tab. 9: Přehled kulturních akcí v Lanžhotě a Hlohovci.....</i>	<i>57</i>
<i>Tab. 10: Přehled kulturních akcí v Ladné a Lednici.....</i>	<i>58</i>
<i>Tab. 11: Klíčoví aktéři rozvoje kultury - Veřejný sektor.....</i>	<i>60</i>
<i>Tab. 12: Klíčoví aktéři rozvoje kultury – Neziskový sektor.....</i>	<i>61</i>
<i>Tab. 13: Klíčoví aktéři rozvoje kultury – Podnikatelský sektor a ostatní sektor.....</i>	<i>62</i>
<i>Tab. 14: Přehled orgánů schvalujících kulturní akce.....</i>	<i>68</i>
<i>Tab. 15: Časový harmonogram realizace jednotlivých činností.....</i>	<i>89</i>
<i>Tab. 16: Výpočet doby realizace projektu prostřednictvím programu WinQSB.....</i>	<i>90</i>
<i>Tab. 17: Návrh podpory z IROP.....</i>	<i>92</i>
<i>Tab. 18: Analýza rizik.....</i>	<i>92</i>

SEZNAM PŘÍLOH

<i>Strukturovaný řízený rozhovor.....</i>	<i>105</i>
<i>Přehled poskytnutých dotací městem Břeclav 2011-2016.....</i>	<i>106</i>
<i>Přehled kulturních akcí ve městě Břeclav.....</i>	<i>109</i>
<i>Přehled kulturních akcí ve Valticích.....</i>	<i>110</i>
<i>Přehled kulturních akcí v Lanžhotě a v Hlohovci.....</i>	<i>111</i>
<i>Přehled kulturních akcí v Lednici a v Ladné.....</i>	<i>112</i>

PŘÍLOHA P I: STRUKTUROVANÝ ŘÍZENÝ ROZHOVOR

(místní aktéři v oblasti kultury mikroregionu Břeclavsko)

1. Čím je mikroregion Břeclavsko **výjimečný** z hlediska kultury?
2. Jak se podílí Váš subjekt (obec, instituce, spolek...) na **plánování kulturních akcí** v mikroregionu Břeclavsko?
3. Jakým způsobem **vybíráte a navrhuje**te akce do plánu akcí mikroregionu?
4. Kdo u vás konkrétně **rozhoduje** o finálním výběru vašich akcí pro zařazení do plánu akcí (který orgán, odpovědná osoba, způsob rozhodování)?
5. Čím a jak konkrétně pomáháte při **organizaci kulturních akcí** zařazených do plánu?
6. Sdělte, jak konkrétně zajišťujete **propagaci** pořádaných kulturních akcí v mikroregionu Břeclavsko u vás v místě působení?
7. Jaké **zdroje financování** využíváte při organizaci vašich akcí?
8. Jaké akce **postrádáte** ve stávajícím plánu akcí (typ, druh, pro koho by byly určeny)?
9. Charakterizujte **dva největší problémy** při plánování a pořádání kulturních akcí v mikroregionu Břeclavsko?
10. Navrhněte konkrétní **možnosti zlepšení** při plánování kulturních akcí v mikroregionu Břeclavsko?

PŘÍLOHA P II: PŘEHLED POSKYTNUTÝCH DOTACÍ 2011-2016

Příjemce dotace	Poskytnutá dotace	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Sdružení břeclavských výtvarníků	V. Břeclavský umělecký salon			20 000	33 000	30 000	40 000
Sdružení břeclavských výtvarníků	Výtvarná výstava v zahraničí	10 000					
Sdružení břeclavských výtvarníků	Celoroční činnost spolku			30 000			
Sdružení břeclavských výtvarníků	Mezinárodní soustředění				10 000		
Klub přátel umění Břeclav o.s.	Zaniklé církve, licht. a kufr ner.sakr.stavby		5 000	5 000			5 000
Klubík Břeclav - Centrum pro rodinu	NEJ Maminka		5 000	10 000	10 000	8 000	8 000
Duhovka-stř. volného času	Netradiční den dětí			10 000	7 500	10 000	10 000
Duhovka-stř. volného času	Činnost taneční skupiny E.M.DANCERS	30 000	40 000			40 000	49 000
Duhovka-stř. volného času	Soustředění E.M.DANCERS						40 000
Duhovka-stř. volného času	Revoltikon-zážitkový kurz pro teenagery						15 000
Duhovka-stř. volného času	Činnost Amira		10 000				
Duhovka-stř. volného času	Činnost tanečního studia, +mezinár.sou.				40 000		
Duhovka-stř. volného času	Účast E.M.Dancers na MS					50 000	
Old Stars Břeclav, z.s.	Doprava na vystoupení						10 000
Old Stars Břeclav, z.s.	Benefiční koncert "Pro dobrý pocit"						20 000
Old Stars Břeclav, z.s.	Břeclavské folklorní dny	10 000			20 000		
Old Stars Břeclav, z.s.	Společenský večer	15 000					
Old Stars Břeclav, z.s.	ME ve verbuňku		30 000				
Old Stars Břeclav, z.s.	Účast na folklorním festivalu			40 000		30 000	
Cimbálová muzika Notečka z.s.	Koncert "Na pěknou notečku"						20 000
Cimbálová muzika Notečka z.s.	Obnova krojového vybavení				20 000	20 000	
Národopisný soubor Břeclavan	MFF CIOFF ve Fribourgu (Švýcarsko)						50 000
Národopisný soubor Břeclavan	Společný koncert s NS Kohoutek						25 000
Národopisný soubor Břeclavan	Krojové vybavení	20 000	50 000			50 000	
Národopisný soubor Břeclavan	Koncert k založení CM				19 000		
Národopisný soubor Břeclavan	Koncert k založení souboru				38 000		
Slovácký krúžek Poštorná-Koňaré	Hodky a hody	50 000	50 000			50 000	50 000
Slovácký krúžek Poštorná-Koňaré	Vánoční zpívání Koňárků		15 000	15 000		15 000	21 500
Slovácký krúžek Poštorná-Koňaré	Doplnění krojového vybavení spol Ku		50 000		50 000	40 000	50 000
Slovácký krúžek Poštorná-Koňaré	Zpívání sborů v kostelní zahradě v Poštorné		30 000		50 000		25 000
Slovácký krúžek Poštorná-Koňaré	Košť vína 2016						10 000
Slovácký krúžek Poštorná-Koňaré	Doprava na vystoupení krúžku		7 500	13 637			50 000
Slovácký krúžek Poštorná-Koňaré	Činnost	7 000			25 000		
Slovácký krúžek Poštorná-Koňaré	Redesign webu		5 000				
Slovácký krúžek Poštorná-Koňaré	Provoz KD		300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
Slovácký krúžek Poštorná-Koňaré	Beseda u cimbálu			25 000			
Slovácký krúžek Poštorná-Koňaré	Folklorní vystřihovánky					19 000	
Územní sdružení ČZS Břeclav	Celostátní výstava vín ČSZ s mezi nár. účastí						55 000
Slovácký krúžek "Charvatčané", z.s.	Charvatčani sami sobě						20 000
Slovácký krúžek "Charvatčané", z.s.	Oslava Svátku matek					2 500	7 000
Slovácký krúžek "Charvatčané", z.s.	Oslava Mezinárodního dne dětí						10 000
Slovácký krúžek "Charvatčané", z.s.	Soustředění DS Charvatč. a CM Rosěnka		37 500		45 000	45 000	55 000
Slovácký krúžek "Charvatčané", z.s.	Krojové a materiální vybavení CM Ros.						25 000
Slovácký krúžek "Charvatčané", z.s.	Krojové vybavení		12 500		7 000		25 000
Slovácký krúžek "Charvatčané", z.s.	Činnost SK Charvatčané (nájemné)	40 000					0
Slovácký krúžek "Charvatčané", z.s.	Večer plný duet		10 000		10 000		15 000
Slovácký krúžek "Charvatčané", z.s.	Vánoční koncert						17 000

Slovácký krúžek "Charvatčané", z.s.	Hodky a hody	50 000	50 000			50 000	50 000
Slovácký krúžek "Charvatčané", z.s.	Setkání ženských sborů						10 000
Slovácký krúžek "Charvatčané", z.s.	Košť vína 2016						10 000
Slovácký krúžek "Charvatčané", z.s.	Doprava na vystoupení krúžku				10 000		50 000
Slovácký krúžek "Charvatčané", z.s.	Dětské hody		6 000				
Slovácký krúžek "Charvatčané", z.s.	Jarní zpívání				10 000		
Slovácký krúžek "Charvatčané", z.s.	Obal na kontrabas					5 000	
Gena-G. o. p. s.	Polyfonia 2016						25 000
Gena-G. o. p. s.	Vydání CD			20 000			
Gymnázium Břeclav	40. výročí založení souboru Regina	10 000					
Gymnázium Břeclav	Setkání s uměním a vědou	10 000	25 000		20 000	30 000	30 000
Československá obec legionářská z.s.	Činnost československé obce legionářské				9 000		30 000
Spolek neslyšících Břeclav, z.s.	Kultura pro neslyšící v roce 2016	5 000	4 500	7 500	11 000		15 000
Spolek neslyšících Břeclav, z.s.	Společenské aktivity			4 500			
Spolek neslyšících Břeclav, z.s.	MDD, Mikulášská nadílka					11 000	
Malovaný kraj, z.s.	Vydávání časopisu	100 000	100 000	150 000	150 000	100 000	125 000
LVHF z.s.	Lednicko valtický hudební festival						10 000
Patchworkový klub Břeclav, z.s.	Patchwork - barevná kouzla látek		10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
DNS Břeclavánek	Festival "Deti pod Poľanou" v Hri kovej						14 788
DNS Břeclavánek	Pronájem KD k náviku souboru				26 000	26 000	26 000
DNS Břeclavánek	Pořízení a obnova krojového vybavení		30 000	25 000	25 000	25 000	20 000
DNS Břeclavánek	Vánoční koncert souboru Břeclavánek					4 000	5 000
DNS Břeclavánek	O malovaný tulipán Boženy Šebetovské	45 000	17 000		15 000	15 000	16 000
DNS Břeclavánek	Festival "Jackové dětem" v Jablkově						10 000
DNS Břeclavánek	Festival "Děti dětem" v Ostravě					12 000	9 000
DNS Břeclavánek	Dětská neděle		9 000				
DNS Břeclavánek	Účast na folklorním festivalu			15 000	11 000	28 000	
DNS Břeclavánek	Koncert				12 000		
DNS Břeclavánek	Účast na festivalu v Teplé				16 000	10 000	
DNS Břeclavánek	Účast na festivalu v Polsku				14 000		
"Morava" spolek příznivců sport.t.	Břeclavská romance	10 000	20 000	20 000	20 000	20 000	25 000
"Morava" spolek příznivců sport.t.	Činnost tanečního klubu		20 000				
Břeclavský komorní orchestr z.s.	Činnost spolku				12 500		19 500
SRPŠ při ZUŠ Břeclav	Činnost orchestru		10 000	12 500			
Slovácký krúžek Stará Břeclav	Předhodová Beseda u cimbálu	10 000	10 000	40 000		10 000	15 000
Slovácký krúžek Stará Břeclav	Hudecké dny	115 000	120 000	140 000	140 000	150 000	150 000
Slovácký krúžek Stará Břeclav	Martinské hody a hodky-honorář DH	50 000	50 000			50 000	50 000
Slovácký krúžek Stará Břeclav	Krojový výlet		10 000			10 000	0
Slovácký krúžek Stará Břeclav	Provoz kulturního domu		250 000	250 000	250 000	250 000	250 000
Slovácký krúžek Stará Břeclav	Beseda u cimbálu					10 000	0
Centrum volného času Planetka, z.s.	Malá Šeherezáda						5 000
Centrum volného času Planetka, z.s.	Výtvarné a keramické ART léto-přetábory						10 000
Centrum volného času Planetka, z.s.	Provozní náklady na chod Planetky						0
Centrum volného času Planetka, z.s.	Kulturní akce pod naší organizací						5 000
Centrum volného času Planetka, z.s.	Malí výtvarníci - umělecká ART dílna						10 000
Centrum volného času Planetka, z.s.	Den dětí						15 000
Centrum volného času Planetka, z.s.	Den otevřených dveří						5 000
Rada Romů v Břeclavi	Účast na festivalech				12 000		
Rada Romů v Břeclavi	Romfest			40 000	30 000		
Royal Rangers v ČR	Činnost mezi dětmi			20 000	20 000		
TJ Sokol Charvátská Nová Ves	Pořízení country oblečení	5 000					

TJ Sokol Charvátská Nová Ves	CZECH OPEN		20 000				
TJ Sokol Charvátská Nová Ves	Divadelní představení		10 000				
TJ Sokol Charvátská Nová Ves	Provoz kulturního domu	125 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000
TJ Sokol Charvátská Nová Ves	Činnost Country Rebels			23 100			
TJ Sokol Charvátská Nová Ves	Účast na tanečních soutěžích					15 000	
Divadelní soubor Břetislav	Činnost	10 000					
Taneční klub StarStep	Činnost	30 000	30 000				
Taneční klub StarStep	Velká cena Břeclavi		10 000				
Obchodní akademie Břeclav	Divadelní představení	5 000					
CM Rebend	Nástrojové a krojové vybavení	5 000					
Břeclavský spolek DABARA	Divadelní představení	10 000	10 000				
NF LUX ET LAP	Sgrafitové sympozium	8 000		10 000			
Divadlo Bedřicha Kaněry	AMAFEST	12 000	20 000	25 000		10 000	
Divadlo Bedřicha Kaněry	Činnost souboru		10 000	10 000	30 000	30 000	
Radio Čas	Karneval v ulicích	132 000					
JAZZ WINNE	JAZZFESTBRNO		50 000				
SD Hasičů Poštorná	Výročí založení sboru		12 000			5 000	
Junák-svaz skautů a skautek	Činnost střediska			20 000			
Klub vojenské historie	akce na Pohansku		30 000	50 000	20 000		
MŠ a ZŠ Herbenova	Přeshraniční spolupráce			2 250		2 800	
Farní sbor Českobratrské c.evanglické	Koncerty				6 000		
Farní sbor Českobratrské c.evanglické	Oslava MDD				6 000	5 000	
Apoštolská církev	Kulturní činnost mezi dětmi				20 000		
Jihomoravská komunitní nadace	Konference o folkloru					20 000	
OHK Břeclav	Informační místo pro podnikatele	49 000		49 000	49 000	49 000	
C e l k e m (spolky, školy, ost.)	X	978 000	1 851 000	1 662 487	1 889 000	1 922 300	2 302 788
Fyzická osoba, nepodnikající	Hudební středí u Kapra			24 000	15 000	15 000	15 000
Fyzická osoba, nepodnikající	Taneční soutěže ČR				50 000	30 000	50 000
Fyzická osoba, nepodnikající	Taneční soutěže v zahraničí	40 000					50 000
Fyzická osoba, nepodnikající	Taneční lekce pro všechny děti a mládež						50 000
Fyzická osoba, nepodnikající	Vystoupení všech dětí s talentem i bez						50 000
Fyzická osoba, nepodnikající	Soustředění soutěžních tanečníků			20 000	20 000	50 000	50 000
Fyzická osoba, nepodnikající	Dotace na činnost		50 000				
Fyzická osoba, nepodnikající	Činnost TS Activity DC			50 000			
Fyzická osoba, nepodnikající	Soutěže				30 000	50 000	
Fyzická osoba, nepodnikající	Účast Activity DS na MS					50 000	
Fyzická osoba, nepodnikající	Dětský ples		12 000			5 000	
Fyzická osoba, nepodnikající	Kulturní léto na schodech	85 000		80 000			
Fyzická osoba, nepodnikající	Ozvěny břeclavského rocku-koncert	20 000	20 000	24 800			
Fyzická osoba, nepodnikající	Hudební středí	8 000	25 000				
Fyzická osoba, nepodnikající	Synagoga bez hranic		14 000				
Fyzická osoba, nepodnikající	Výstava v Senátu ČR					10 000	
Fyzická osoba, nepodnikající	Letní kino					11 000	
Celkem fyzické osoby nepodnikající	X	153 000	121 000	1988 000	115 000	221 000	265 000
Fyzická osoba, podnikající	Soustředění tanečního studia N.C.O.D.				30 000	40 000	90 000
Fyzická osoba, podnikající	Činnost tanečního studia N.C.O.D.					50 000	
Fyzická osoba, podnikající	Provoz a činnost kina Koruna	850 000	850 000	850 000	800 000	800 000	1 200 000
Celkem fyzické osoby podnikající	X	850 000	850 000	850 000	830 000	890 000	1 290 000

PŘÍLOHA P III: PŘEHLED KULTURNÍCH AKCÍ VE MĚSTĚ BŘECLAV

Název akce	Termín	Pořadatel	Místo konání	Informace o akci	Význam
Novoroční a Tříkrálový koncert	Leden	Město Břeclav	Kostel sv. Václava, Synagoga	Slavnostní koncert a Tříkrálový průvod	Mikroregionální
Fašankové slavnosti	Únor	Slovácké krůžky městských částí Břeclavi	Městské části Břeclavi	Folklór, lidová kultura, zachování tradic	Místní
Ples města Břeclavi	Březen	Město Břeclav	Kulturní dům Delta	Reprezentační ples města Břeclav	Regionální
Expediční kamera	Duben	Město Břeclav	Kino Koruna	Filmový festival v kině Koruna	Místní
Hudební kavárna	Květen	Městská knihovna Břeclav	Městská knihovna Břeclav	Karel Zich, povídkání o písničkách populárního zpěváka	Místní
Moravský den pod Zámkem	Červen	Městské muzeum a galerie	Areál pod zámkem v Břeclavi	Přehlídka minipivovarů, folklórní festival	Regionální
Báječné léto	Červenec	Městské muzeum a galerie	Prostory před kinem Břeclav	Kulturní vystoupení o víkendech	Místní
Rajská Břeclav	Srpen	Městské muzeum a galerie	U Tržiště, před kinem Koruna	Gastroakce	Mikroregionální
Svatováclavské slavnosti	Září	Městské muzeum a galerie	Areál pod zámkem v Břeclavi	Dětský folklórní festival, živá kultura, košť vína	Mezinárodní
Bojané	Říjen	Slovácký krůžek Stará Břeclav	Kulturní dům Delta	Koncert dechové hudby	Místní
Noc venku	Listopad	Oblastní charita a město Břeclav	Pěší zóna u parku v Břeclavi	Zážitková akce na podporu lidí bez přístřeší	Místní
Vánoční slavnosti	Prosinec	Městské muzeum a galerie	Kulturní dům Delta	Vystoupení dětských i dospělých souborů, jarmark	Místní

PŘÍLOHA P IV: PŘEHLED KULTURNÍCH AKCÍ VE MĚSTĚ VALTICE

Název akce	Termín	Pořadatel	Místo konání	Informace o akci	Význam
Tříkrálový koncert	Leden	Muzejní spolek Valtice	Klášteří kostel sv. Augustina	Tříkrálový průvod	Místní
Fašankové slavnosti	Únor	Valtická krojovaná společnost	Domov pro seniory	Tradiční lidová slavnost, obchůzka fašankového průvodu městem	Místní
Valtický košt	Březen	Vinaři Valtice 2000	Valtické Podzemí	Ochutnávka vystavených vín z více než 500 vzorků	Mikroregionální
Výstava loutkových divadélek	Duben	Státní zámek Valtice	Státní zámek Valtice	Výstava, přibližuje český fenomén tzv. rodinného loutkového divadla	Regionální
Valtické vinné trhy	Květen	Valtické vinné trhy a.s., SVIŠ Valtice	Státní zámek Valtice	Nejstarší celostátní soutěž vín v ČR	Mezinárodní
Zámecký košt vín	Červen	CHÂTEAU VALTICE - Vinné sklepy	Areál zámku Valtice	Zámecký košt vín, který je součástí akce s vínem pěšky i na kole	Regionální
Vinařské meruňkové slavnosti	Červenec	Vilo servis, agentura Zvuk	Nám. Svobody, Valtice	Gastronomická akce v hlavní roli s meruňkou ve spojení s předhodo- vým zpíváním	Regionální
Muzejní noc	Srpen	NZM Praha, pobočka Valtice	Národní zemědělské muzeum	Večerní prohlídky stálých expozic a aktuálních výstav, tvořivé dílny pro děti	Místní
Podzimní slavnosti vína	Září	CHÂTEAU VALTICE - Vinné sklepy Valtice	Areál CHÂTEAU VALTICE	Akce, kdy si návštěvníci si kupují žetony, které následně vyměňují za vybrané vzorky vína a burčáku	Regionální
Vinobraní	Říjen	Město Valtice	Nám. Svobody, Valtice	Pestrý kulturní program s vinařským jarmarkem a spoustou valtického vína, a krojovaných z Jižní Moravy	Regionální
Svatomartinský ples	Listopad	Lednicko valtický areál z.s.	Zámek Valtice - jízdárna	Akce spojená s ochutnávku mladých svatomartinských vín	Mikroregionální
Oslava Silvestra	Prosinec	Disco Club Kinopolis Valtice	Sál Disco Clubu Kinopolis	Kulturní akce spojená s oslavou příchodu nového roku	Místní

PŘÍLOHA P V: PŘEHLED KULTURNÍCH AKCÍ V LANŽHOTĚ A V HLOHOVCI

Název akce	Termín	Pořadatel	Místo konání	Informace o akci	Význam
Novofolk	Leden	Městské kulturní centrum	Empírové divadlo Hlohovec	Koncert	Místní
Tvořivost k umění	Únor	Vlastivědné muzeum Hlohovec	Klášteř Hlohovec	Výstava	Mikroregionální
Farmářské trhy	Březen	Farmářské trhy	Nám. Sv. Michala v Hlohovci	Akce, která umožňuje drobným farmářům prodat své přebytky ze zahrádky	Místní
Zpívání ženských sborů	Duben	Ženský sbor Lanžhot	Restaurace Podlužan v Lanžhotě	Akce je součástí programu "Lanžhot - Kultura 2017"	Místní
Májové hodky	Květen	Krojovaná chasa a obec Hlohovec	Kulturní dům Hlohovec	Veselice, šohajové tance pod májovou, víno a dobrá zábava	Mikroregionální
Středověké dni	Červen	All marketing, a.s. Hlohovec	Zámecká zahrada Hlohovec	Dobová zábava	Mikroregionální
Benátská noc	Červenec	TJ Sokol Hlohovec	Areál kulturního domu a okolí Hlohovce	Zábava pod širým nebem, spojená s tanečním vystoupením Kommet	Místní
Bartolomějské hody a hodky	Srpen	Obec Hlohovec	Kulturní dům Hlohovec	Silná tradice s krojovanou chasou	Regionální
Lanžhotské hody a hodky	Září	Lanžhotská chasa	Sál Podlužanu v Lanžhotě	Hodovní folklórní akce	Mezinárodní
Fazolafest	Říjen	Jednota ČSOL Valtice a Spolek vojenské historie Valtice	Kulturní dům Hlohovec	Soutěžní akce spojená s přehlídkou pokrmů z fazolí	Mikroregionální
Kateřinská zábava	Listopad	Město Lanžhot	Sál restaurace Podlužan v Lanžhotě	Tradiční, taneční a humorná přehlídka všech členů folklórních sloček	Místní
Svěcení vína	Prosinec	Město Hlohovec	Kulturní dům Hlohovec	Tradiční vinařská akce, k poslechu hraje cimbálová muzika Fagán	Místní

PŘÍLOHA P III: PŘEHLED KULTURNÍCH AKCÍ V LEDNICI A V LADNÉ

Název akce	Termín	Pořadatel	Místo konání	Informace o akci	Význam
Módní přehlídka	Leden	Lázně Lednice	Lázně Lednice - Lázeňský Dům Perla	Akce s módní tematikou. Inspirace na zahájení plesové sezóny	Místní
Lanštorfský fašank a obecní zabijačka	Únor	Obec Ladná	Prostranství u Základní školy Ladná	Třídenní akce zakončená masopustním průvodem	Místní
Masopust	Březen	MŠ Lednice, Obec Lednice	Multifunkční centrum zámku Lednice	Fašanková slavnost aneb „Zahrajte mi muzikanti zvesela“	Místní
Divadlo Miláček Anna	Duben	Divadlo Palace, Multifunkční centrum zámek Lednice	Multifunkční centrum zámku Lednice	Divadelní představení v Zámeckých jízdárnách	Mikroregionální
Májové slavnosti	Květen	Lázně Lednice, Obec Lednice	Amfiteátr lázeňské kolonády	Tradiční zahájení lázeňské sezóny s bohatým doprovodným programem a jarmarkem	Mikroregionální
Představení vinařství z Galerie vín Lednice - Weingut Pfaffl R&A	Červen	Onyx Lednice	Vinné sklepy Galerie vín Lednice	Výstava a ochutnávka vín lednických vinařů i vinařů z nejbližšího okolí, doprovázená cimbálovou muzikou	Mikroregionální
Posezení s cimbálkou	Červenec	Onyx Lednice	Penzion Onyx Lednice	Posezení s cimbálovou muzikou a grilováním selete	Místní
Lednické krojované hody	Srpen	Český zahrádkářský svaz z.o. Lednice, Obec Lednice	Zámecké náměstí	Lednické krojované hody. Předtančení besedy, taneční zábava s dechovou hudbou	Mikroregionální
Burčákové velebení	Září	Český zahrádkářský svaz z.o. Lednice, Obec Lednice	Amfiteátr lázeňské kolonády	Velebení burčáků v regionu Lednicko-valtického areálu	Regionální
Polévka cup	Říjen	Slovácké sdružení Lanštorfčané	Park Rasovna Ladná	Gastroakce	Místní
Svatomartinský přípitek Lednicko-valtického areálu	Listopad	Český zahrádkářský svaz z.o. Lednice, Obec Lednice	Multifunkční sál zámeckých jízdáren	Tradiční lidová oslava sv. Martina. K tanci i poslechu hraje cimbálová muzika	Mikroregionální
Mikulášská nadílka u kostela	Prosinec	Sdružení občanů Ladné	Prostranství u kostela sv. Archanděla Michaela	Tradiční vánoční koncert, trhy, jarmark	Místní